

הרפורמה בחוק לעידוד השקעות-הון

הארות והבהרות

מרץ 2011

פתח דבר

בשנים הקרובות תהפוך סביבת המס של התעשייה המייצאת ושל היצואנים העקיפים לתחרותית בעולם. התאחדות התעשיינים ריכזה בשנה האחרונה מאמצים רבים במטרה להביא לשינוי משמעותי וכולל בחוק עידוד השקעות הון, שינוי שיביא לחיזוק משמעותי בכושר התחרות את התעשייה, היצוא והמשק הישראלי.

אחד מהשינויים המשמעותיים לטובת התעשייה המייצאת במרכז הארץ אשר תהנה ממס חברות מופחת של 12% והתעשייה בפריפריה תהנה מהמס הנמוך בעולם: 6% זאת, בנוסף לסדרת תמריצים נוספת לפריפריה כמו מענקי השקעות, חדשנות, הכשרה וקליטת עובדים. בנוסף, תקציב מסלול המענקים הוותיק תוגבר, וייבנה מסלול תמיכה מיוחד לחברות שאינן מייצאות ועוד.

גיבוש הרפורמה בסביבת התמריצים לתעשייה, המפורטת בפניכם בחוברת זו, נוהלה במקצועיות ראויה לכל שבח ובשיתוף פעולה הדוק עם התעשייה על ידי משרד האוצר ומשרד התמ"ת, כמו גם על ידי חברי ועדת הכספים בכנסת, אשר תרמו באופן משמעותי לשיפורה ותודתי נתונה להם על כך.

הכרת תודה מיוחדת נתונה לשר התמ"ת היוצא מר בנימין (פואד) בן אליעזר, אשר הוביל את השינוי בנחישות שאפיינה את כל פעילותו למען חיזוק כושר התחרות של התעשייה הישראלית.

תודתי להצגת הסוגיות השונות ברפורמה בצורה בהירה ומקצועית בחוברת זו, נתונה גם למומחי פירמת ראיית החשבון והייעוץ Deloitte בריטמן אלמגור זוהר, המלווים את פעילות התאחדות התעשיינים בתחום התמריצים הממשלתיים.

אל מול חוסר הודאות הכלכלית העולמית, אני בטוח כי הרפורמה בסביבת התמריצים של התעשייה בשנים הקרובות תסייע באופן משמעותי לתעשייה הישראלית להמשיך לפעול ולהתרחב בישראל ולתרום תרומה ניכרת לצמיחה, לתעסוקה ולרמת החיים.

בהצלחה,

שרגא ברוש
נשיא התאחדות התעשיינים

אין להסתמך על תוכן חוברת זו ו/או לעשות בה שימוש מבלי לקבל עצה מקצועית מתאימה שכן אין מטרת החוברת אלא להסב את תשומת ליבך לאמור בה.

תוכן עניינים

3	פרק א - הקדמה
4	פרק ב - עיקרי השינוי בתיקון החוק
4	1. סעיף 1 לחוק - מטרת החוק
4	2. סעיף 51 לחוק - הגדרת "מפעל מועדף"
4	2.1 הבדלים עיקריים בין "מפעל מועדף" ל"מפעל מוטב"
5	2.2 התנאים על פיהם יחשב מפעל ל"מפעל מועדף"
5	2.3 תנאי ראשון - "מפעל תעשייתי"
6	2.4 תנאי שני - מפעל בר תחרות
7	3. מיקום הייצור במפעל המועדף
8	4. שיעורי המס ומסלולי הטבות המס לפני התיקון הנוכחי
8	5. ביטול הטבות המס למשקיעי חוץ
8	6. הישובים והאזורים הכלולים באזור עדיפות א' וביטול אזור עדיפות ב'
9	7. ביטול סעיפי הפטור והפחתה הדרגתית בשיעור המס המופחת
9	8. ביטול סעיף 74 לחוק שקבע חישוב "יחס מחזורים" לגבי הכנסה חייבת של מפעל מעורב
10	9. מיסוי חלוקת דיבידנד
10	9.1 מיסוי חלוקת דיבידנד על פי נוסח החוק לפני תיקונו
10	9.2 חלוקת דיבידנדים מהכנסות מועדפות
11	9.3 הוראות מעבר לגבי חלוקת דיבידנד שמקורו בהכנסות מאושרות או מוטבות
12	10. הכנסה מועדפת
12	10.1 הגדרת "הכנסה מועדפת" בחוק
12	10.2 הסברים להגדרת הכנסה מועדפת
13	11. הטבות לחברות בבעלות ממשלתית מלאה או חלקית
13	11.1 לעניין קבלת מענקים
13	11.2 לעניין הטבות מס בשל הכנסה מועדפת
14	12. קבלת מענקים במסגרת החוק
14	13. מפעל מועדף מיוחד (מיועד לחברות ענק)
15	14. מפעלי תיירות
15	15. תחולת התיקון והוראות מעבר
15	15.1 תחולת התיקון לחוק
15	15.2 הוראות מעבר לגבי תחולת הוראות החוק הישן (קודם לתיקון זה) על מפעלים במסלול החלופי
16	15.3 תקופת צינון לגבי מפעלים שברשותם כתב אישור במסלול מענקים ומתן הזדמנות עד 30 ביוני 2011 למעבר לחוק החדש ללא תקופת צינון
16	15.4 הטבות על חלוקת דיבידנד לחברות שידיעו על ויתור של הטבות מכוח הנוסח הישן לחוק עד ליום 30.6.2015
16	15.5 הודעת ויתור לגבי ההטבות מכוח הנוסח הישן של החוק
17	16. דוגמאות להמחשה
23	נספח: חוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959 (נוסח מעודכן כולל תיקון 68- באדיבות הוצאת רונן)

הרפורמה בחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 - תיקון מספר 68 לחוק

פרק א - הקדמה

במסגרת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010¹ בוצע תיקון מקיף ומשמעותי של החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 ("החוק"). תיקון זה עתיד לשנות בצורה מהותית את ההטבות להן היו זכאים עד כה מפעלים מוטבים ומפעלים מאושרים.

משום היות החוק כלי חשוב לעידוד התעשייה והצמיחה במדינת ישראל, מובא בפניכם החוק במתכונתו החדשה בליווי הסברים לגבי השינויים שבוצעו.

לאורך השנים היו בחוק ובתקנות שני סוגי תמריצים מרכזיים:

1. **תמריצים לצמיחה** - מטרתם עידוד השקעות במשק.
2. **תמריצי מיקום** - מטרתם פיזור התעשייה ותיעוש הפריפריה לשם צמצום הפערים החברתיים במשק.

בעשור האחרון ההטבות התנקזו לשני מסלולים עיקריים:

1. **מסלול מענקים**-מופעל על ידי מרכז ההשקעות ומכוחו ניתנים מענקים לחברות שלהן מעמד של "מפעל מאושר". יצוין כי במסלול זה ניתנות אף הטבות מס מסוימות.
2. **מסלול הטבות מס** - בשנת 2005, במסגרת תיקון 60 לחוק בוטלה הדרישה לקבל אישור ממרכז השקעות בכדי ליהנות מהטבות מס והמסלול הפך למעשה למסלול ירוק, קרי אין צורך לקבל אישור מגורם ממשלתי (מרכז השקעות או רשות המיסים). הנושא הועבר לאחריות רשות המיסים ומכוחו ניתנו הטבות מס למפעלים מוטבים.

תיקון 68 לחוק שינה את תבנית הטבות המוכרת וביטל את הזיקה שבין השקעות הוניות להטבות מס. הטבות המס שבמסגרת החוק הפכו לאחידות ומנותקות מהצורך בהשקעה הונית שתהווה את הגורם לקבלתן. בנוסף, עם ביטול סעיף 74 לחוק ובמקביל ביטול מסלולי המס בסעיף 51, הטבת המס תהיה בשיעור אחיד לגבי כלל ההכנסה התעשייתית של מקבל ההטבה.

שני גורמים מרכזיים אלו משנים את כללי ההתנהגות, צורת ההתייחסות והשימוש בחוק ככלי לגיטימי לתכנון מס במפעלי תעשייה.

על מנת להבהיר את השינויים שנעשו וצורת ההתייחסות המתבקשת כתוצאה מכך, אנו מתכבדים להציג בפניכם את עיקרי השינויים תוך התייחסות למצב הקודם ובליווי דוגמאות להמחשה.

¹ פורסם בספר החוקים 2271 מיום 6 בינואר 2011

פרק ב - עיקרי השינוי בתיקון החוק

1. סעיף 1 לחוק - מטרת החוק

סעיף מטרת החוק הוחלף בסעיף חדש בו ניתן דגש על יעדים של פיתוח כושר הייצור של המשק ושיפור יכולת הסקטור העסקי להתמודד בתחרות בינלאומית וכן יצירת תשתית למקומות עבודה חדשים ובני קיימא תוך העדפה לחדשנות ופעילות באזורי הפיתוח.

סעיף 1 לחוק השתנה ונוסחו המעודכן הינו כדלקמן:

"מטרת חוק זה היא עידוד השקעות הון ויזמה כלכלית באופן שבו תינתן עדיפות לחדשנות ולפעילות באזורי פיתוח לשם-

(1) פיתוח כושר הייצור של משק המדינה.

(2) שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בשווקים בין-לאומיים.

(3) יצירת תשתית למקומות עבודה חדשים ובני קיימא."

בהקשר זה, יצוין, כי על פי תיקון החוק ולאור הוראות סעיף 1, "מפעל תעשייתי" יהיה זכאי למענק במידה והגיש תכנית הכוללת השקעה המגשימה את אחת ממטרות החוק. כלומר, ההשקעה אשר תזכה במענק **לא** חייבת יותר להיות דווקא בהקמת מפעל או השקעה בנכסים הוניים, אלא יכולה להיות גם השקעה בהון אנושי או בכל תחום, שמגשים את מטרות החוק.

2. סעיף 51 לחוק - הגדרת "מפעל מועדף"

2.1 **הבדלים עיקריים בין "מפעל מועדף" ל"מפעל מוטב"**

תיקון החוק יצר מושג חדש המהווה המשך ישיר למושגים "מפעל מאושר" ו "מפעל מוטב". התיקון לחוק מגדיר מהו "מפעל מועדף", מתוך כוונה לקבוע קריטריונים נוספים וחדשים להגדרת הגופים והפעילויות שיהיו זכאים להטבות על פי תיקון החוק.

השינויים העיקריים בהשוואה למצב קודם לתיקון החוק, באים לידי ביטוי בנקודות הבאות:

- הוצאת פעילות כריה, חציבה, הפקת נפט באופן מפורש מהגדרת פעילות תעשייתית².
- ביטול מסלולי המס שבמסגרת סעיף 51 לחוק.
- מתן ביטוי לעמדת רשות המיסים שההטבות בחוק יינתנו רק לגבי הייצור בישראל.
- החלת חובת ייצוא על כלל מחזור הפעילות של המפעל המוטב.
- ניתוק הזיקה שבין השקעה הונית בצידוד יצרני לבין הזכאות להטבות.

² כמקודם ההגדרה ממעטת מפעל חקלאי.

2.2. התנאים על פיהם יחשב מפעל ל"מפעל מועדף"

"מפעל תעשייתי שמתקיימות בו הוראות סעיף 18א(ב) ו-(ג) לעניין היותו מפעל בר תחרות התורם לתוצר המקומי הגולמי או מפעל בר-תחרות בתחום האנרגיה המתחדשת"

מכך עולה, כי לצורך עמידה בתנאי סעיף 51 לעניין "מפעל מועדף", יש לעמוד בשני תנאים מצטברים:

- מפעל תעשייתי
- מפעל בר תחרות-אשר מתקיימות בו הוראות סעיף 18א(ב) ו-(ג) לעניין היותו מפעל בר-תחרות התורם לתוצר המקומי הגולמי.

בשונה מתיקון 60 לחוק, לא קיימת הדרישה להשקעה מזערית מזכה, כלומר על פי התיקון, חברות לא תידרשנה להשקעה בצידוד יצרני כתנאי להיותם מפעל מועדף. מדובר בשינוי משמעותי בחוק, שמיום היווסדו היה מבוסס על ביצוע השקעות הוניות כתנאי לקבלת הטבות, וזאת בהנחה שבעקבות ההשקעה ההונית תגדלנה התפוקות והמכירות.

2.3. תנאי ראשון - "מפעל תעשייתי"

2.3.1 הגדרת מפעל תעשייתי

על פי התיקון לחוק הגדרת "מפעל תעשייתי" תהיה כדלקמן: "מפעל תעשייתי" - מפעל בישראל שעיקר פעילותו בשנת המס היא פעילות ייצורית, למעט כל אחד מאלה: מכרה, מפעל אחר להפקת מחצבים, מפעל לחיפוש או הפקה של נפט כהגדרתו בחוק הנפט התשי"ב-1952 ומפעל חקלאי מאושר כהגדרתו בסעיף 4 לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א-1980; בהגדרה זו, "פעילות ייצורית" - לרבות ייצור מוצרי תוכנה ופיתוח, ומחקר ופיתוח תעשייתי בעבור תושב חוץ, ובלבד שניתן על כך אישור מאת ראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי, וכן מחקר ופיתוח תעשייתי בתחום האנרגיה המתחדשת, ובלבד שניתן על כך אישור מאת המדען הראשי של משרד התשתיות הלאומיות, ולרבות פעילות אחרת שקבעו השרים, אך למעט הפעילויות האלה:

- (1) אריזה;
- (2) בניה;
- (3) מסחר;
- (4) תחבורה;
- (5) החסנה;
- (6) מתן שירותי תקשורת;
- (7) מתן שירותים סניטריים;
- (8) מתן שירותים אישיים;
- (9) פעילות אחרת שקבעו השרים;

המשמעות היא כי חברות להפקת מחצבים לא יענו להגדרה של "מפעל תעשייתי" כאמור.

2.3.2 הסמכות לקביעת המפעל כמפעל תעשייתי

כידוע, החל מתיקון 60 פוצלו הסמכויות לעניין הטיפול בהוראות החוק בין מרכז ההשקעות לרשות המיסים. בעוד שהטיפול במסלול המענקים נותר בידי מרכז ההשקעות, הסמכויות בכל סוגיית הטבות המס במסלול החלופי (לרבות מסלול אירלנד) הועברו לרשות המיסים. חשוב לציין כי פיצול הסמכויות הביא עימו קשיים ניהוליים רבים ולעיתים קביעה אחת של מי מן הגופים לא כובדה על ידי הגוף האחר.

משכך, ולמטרת יעילות ואחידות, התיקון החדש קובע בסעיף 51 טו, כי החלטה של כל אחד מן הגופים, באשר לסיווג חברה כ"מפעל תעשייתי" תחייב את הגוף האחר. כך תהיה ודאות גבוהה יותר לחברות בהתנהלותן אל מול שני הגופים כאמור. הקביעה של כל אחד מהגופים תהיה תקפה לתקופה של 5 שנים מיום מתן האישור ובתנאי כי לא השתנו הנסיבות המהותיות הנוגעות לאישור.

מן האמור עולה, כי החברות אשר תידרשנה לאישור מרכז ההשקעות הינן חברות אשר יהיו באזור פיתוח א' בלבד ואילו חברות במרכז יידרשו לאישור של מס הכנסה בלבד שכן הן אינן זכאיות למענקים.

סיכום נושא הסמכויות: החלטה שתיתן רשות המיסים בתחום סמכותה לגבי סיווג המפעל כמפעל תעשייתי תחול גם לעניין בחינת זכאותו לקבלת מענק או הלוואה מכוח החוק, וכי מפעל תעשייתי שקיבל מענק או הלוואה לתוכנית שאושרה לו בהתאם לחוק, יסווג כמפעל תעשייתי גם לצורך מסלול הטבות במס. המשמעות היא כי די בגורם אחד (רשות המיסים או מרכז ההשקעות בתמ"ת) שיקבע כי הפעילות היא תעשייתית, בכדי שהעניין יהיה תקף גם לגבי הרשות האחרת.

2.4 תנאי שני - מפעל בר תחרות

2.4.1 סעיף 18א- תנאי הייצוא- חובת ייצוא בשיעור של 25%:

לאורך השנים, בהתאם לסעיף 74 לחוק, מדידת הייצוא במפעלים מעורבים (מפעלים שהכנסתם החייבת כפופה לשיעורי מס שונים), התייחסה לשכבת ההכנסה המיוחסת לתוכנית מאושרת מסוימת או להפרש ההרחבה של שנת בחירה מסוימת.

ביטול סעיף 74 מחד והחלת הטבת המס על כלל המחזור של המפעל, מאידך, מביאים לכך שתנאי הייצוא חל על כלל הכנסות המפעל המועדף. בכך למעשה מוצב רף גבוה יותר לאותן חברות שהייצוא הפך לחלק מפעילותן בשלבים מאוחרים יותר של קיומן, וקיים אצלן בסיס הכנסות רחב שקודם לכן לא היה זכאי להטבות ובמקביל גם לא נדרש ייצוא בגינו.

לדוגמה: חברה בתחילת דרכה פעלה בשוק המקומי בלבד. בשנים האחרונות החלה החברה לפתח את פעילותה בחו"ל לצד פעילותה המקומית. כתוצאה מכך שהחברה החלה לייצא הפכה חלק מהכנסתה למוטבת. שינוי החוק יכול להביא לכך שאותה חברה לא תצליח לעמוד בקריטריון החדש של ייצוא בשיעור של 25% מכלל הכנסתה ותאבד את ההטבה ממנה נהנתה עד כה.

2.4.2. יצוא עקיף

על פי התיקון לחוק, ההטבות ליצואנים עקיפים תשארנה על כן. קרי, גם מפעלים תעשייתיים המייצרים רכיב במוצר המיוצא על ידי מפעל תעשייתי אחר אשר הינו מפעל בר תחרות, יוכלו להיחשב למפעלים ברי תחרות.

עם זאת, חשוב לציין, כי המפעל התעשייתי האחר יכול להיות מפעל תעשייתי בבעלות חברה ממשלתית שאינו זכאי בעצמו ליהנות מההטבות, ואז אותו מפעל שמייצר בעבורו את הרכיב, לא יהיה זכאי להטבות. לפיכך, בתקנות העוסקות בהסדרת ההטבות ליצואנים העקיפים קיים צורך בהתאמה שתאפשר גם במקרים אלו ליהנות מההטבות שבחוק.

3. מיקום הייצור במפעל המועדף

מאז תיקון 60 לחוק (2005), המדיניות של רשות המיסים, באמצעות החלטות מיסוי שונות, היתה שייצור מחוץ לישראל אינו זכאי להטבות במסגרת החוק, למעט ייצור של מוליכים למחצה שהוחרגו באופן מפורש בחוק.

חברה שנדרשה להחלטת מיסוי בנושא זה, קיבלה עליה מגבלות שונות בנוגע להעסקת קבלני משנה מחוץ לישראל והייתה כפופה לנוסחאות ששללו את ההטבות שבחוק לגבי החלק המיוחס לייצור בחו"ל.

נושא זה, שלא קיבל התייחסות ספציפית בחוק, עורר שאלות ויצר אי בהירות בקרב חברות שמבצעות חלק, קטן או גדול, מתהליך הייצור שלהן בחו"ל.

תיקון החוק הסיר אי בהירות זו על ידי כך שבהגדרת "**הכנסה מועדפת**" שבסעיף 51 הוספה המילה "**בישראל**" להגדרה, כך שרק הכנסה שהופקה או נצמחה במהלך עסקיו הרגילים של המפעל מפעילותו **בישראל**, הינה הכנסה הזכאית להטבות שבחוק.

במידה ומפעל מבצע חלק מפעילותו היצרנית מחוץ לישראל, החלק היחסי של הכנסה ששייך לפעילות בחו"ל, יהיה חייב בשיעורי מס רגילים.

אופן חישוב החלק המיוחס לפעילות בחו"ל, עפ"י עמדת רשות המיסים נכון להיום, נעשה על בסיס החלק היחסי בעלות הייצור של הפעילות המבוצעת מחוץ לישראל.

בהקשר זה, יש לשים לב לשוני שבין עבודה המבוצעת בקבלנות משנה על ידי גורם יצור כלשהו לבין רכישת חומרים או רכיבים מספקים בחו"ל. רכישת חומרים ורכיבים שלא יוצרו במיוחד עבור המפעל עפ"י מפרט ייחודי לו, אינם בגדר קבלנות משנה או ייצור מחוץ לישראל בכל הנוגע לנושא זה.

מסלולי הטבות הישנים בחוק לעידוד השקעות הון

להלן טבלה המרכזת את מסלולי הטבות שבמסגרת סעיף 51 לחוק לאחר תיקון 60 (משנת 2005), שיהיו תקפים גם בשנים הבאות לגבי תוכניות ישנות וגם לגבי מפעלים מוטבים חדשים עם שנת בחירה 2011-2012:

המסלול	מקור הטבה	מהות הטבה	אזור פיתוח א'	אזור פיתוח ב'	"מרכז הארץ"
מסלול חלופי	סעיף 51 לחוק	הטבות מס	10 שנים-0%	6 שנים-0% 1-4 שנים מס מופחת	שנתיים-0% 5-8 שנים מס מופחת
מסלול "אירלנד"	סעיף 51 לחוק	הטבות מס	10 שנים-11.5%	לא רלוונטי	לא רלוונטי

- הערות: (1) הפטור ממס מותנה באי חלוקת דיבידנד.
(2) תקופת הטבות הארוכה יותר מתייחסת לחברה המוחזקת על ידי תושבי חוץ בשיעור של 25% לפחות.

שיעור המס המופחת שיחול נקבע על פי שיעור השקעת החוץ בחברה כדלקמן:

שיעור השקעת חוץ	עד 49%	49%-74%	74%-90%	לפחות 90%
שיעור מס חברות	25%	20%	15%	10%

ביטול הטבות המס למשקיעי חוץ

על פי הוראות החוק לפני תיקונו, שיעור אחזקת החוץ, קרי שיעור ההחזקות של בעלי מניות תושבי חוץ, השפיע במידה רבה על הטבות המס להן היו זכאים מפעלים מאושרים ומוטבים. לאחר תיקון החוק בוטלו שיעורי המס כאמור בטבלה לעיל, כך ששיעור מס החברות המופחת לא יהיה תלוי בשיעור החזקת החוץ בחברה.

הישובים והאזורים הכלולים באזור עדיפות א' וביטול אזור עדיפות ב'

הוחלט לשנות את מפת אזורי העדיפות ולהשאיר שני אזורים בלבד:

- אזור עדיפות א'.
- שאר האזורים.

אזור פיתוח ב' (פרט למפעלים תיירותיים) בוטל. יודגש, כי הוחלט להותיר את מפת אזורי העדיפות הקיימת על כנה עד לסוף שנת 2012.

נקבע, כי לאחר תקופת מינימום של שנתיים, תינתן לשרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, האפשרות לשנות את מפת אזורי העדיפות. יחד עם זאת נקבע, כי מפת העדיפות תמשיך לחול עוד שנה אחת נוספת על חברה שהורע מצבה עקב השינוי.

אזור פיתוח א' מוגדר כדלהלן:

- תחומי רשויות מקומיות במחוזות ירושלים, הדרום, הצפון ובנפת חיפה שמתקיימים בהם שני אלה:
  - רמה חברתית כלכלית נמוכה לפי אשכול 1 עד 3.
  - שיעור אבטלה שנתי ממוצע של 10% ומעלה. תנאי זה לא יחול על רשות מקומית שהיא מועצה אזורית.
- העיר ירושלים לגבי מפעלים עתירי טכנולוגיה.
- אזורי תעשייה מרחביים בתחומי מחוז הצפון, מחוז הדרום והעיר ירושלים; אולם בנפת אשקלון רק אזורי תעשייה מרחביים בתחומי הרשויות המקומיות שבהן רמה חברתית כלכלית נמוכה לפי אשכול 1 עד 4.
- אזורי תעשייה ביישובי מיעוטים, משמע ישובים בהם 80% מהתושבים אינם יהודים.
- היישובים במועצות האזוריות שער הנגב, חוף אשקלון, שדות נגב ואשכול, אשר בתיהם, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה וכן אזור תעשייה מרחבי כהגדרתו בפסקה (3), שמבניו, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 ק"מ מהגדר האמורה.

7. ביטול סעיפי הפטור והפחתה הדרגתית בשיעור המס המופחת

תיקון החוק ביטל את מסלולי המס שהיו קיימים עד כה במסגרת סעיף 51 וקבע במקומם כי "מפעל תעשייתי" העומד בתנאי סעיף 18א לחוק (המייצא לפחות 25% מכלל מכירותיו) יהיה זכאי, לגבי הכנסתו שהופקה משנת המס 2011 ואילך, לשיעור מס חברות מופחת ביחס לשיעורים הקבועים בפקודת מס הכנסה. **שיעורים אלו יחולו על כלל המחזור של המפעל.**

להלן שיעורי המס לפי התיקון לחוק, החל משנת 2011, ובהשוואה לשיעור המס לפי חוק החברות:

שנת מס	אזור א' לפי החוק	אזור אחר לפי החוק	מס חברות רגיל
2011	10%	15%	24%
2012	10%	15%	23%
2013	7%	12.5%	22%
2014	7%	12.5%	21%
2015	6%	12%	20%
2016 ואילך	6%	12%	18%

8. ביטול סעיף 74 לחוק שקבע חישוב "יחס מחזורים" לגבי הכנסה חייבת של מפעל מעורב

חברה אשר תבחר להחיל על עצמה את הוראות התיקון החדש, תידרש לוותר על הטבות שהיו לה במסגרת החוק במתכונתו הקודמת. לפיכך, הצורך בחלוקת מחזור ההכנסות שלה, בהתאם לנדרש בסעיף 74 מתבטל. במסגרת התיקון בוטל סעיף 74 לחוק אשר קובע את אופן חישוב ההכנסה במפעל מעורב (חישוב "יחס מחזורים" / או "יחס נכסים"). ביטול הסעיף מטרתו לפשט את חישוב הטבות המס שמקנה החוק, מאחר ששיעור המס המופחת יחול על מלוא ההכנסה של המפעל ולא רק על הגידול בהכנסות המיוחס להרחבה ספציפית.

9.1 מיסוי חלוקת דיבידנד על פי נוסח החוק לפני תיקונו

- על פי החוק לפני תיקונו, במקרה בו מפעל מאושר או מפעל מוטב מחלק דיבידנדים (או מקרים בהם ניתנים סכומים לבעל השליטה ורואים בזה, כאילו חולק דיבידנד), יחולו שיעורי מס כדלקמן:
- על דיבידנד המחולק **מהכנסה שאינה מאושרת/מוטבת** (הכנסה רגילה במפעל מעורב)- שיעור מס של 20% לבעל מניות יחיד (25% לבעל מניות מהותי). לחברה- ההכנסה מדיבידנד פטורה (או ליתר דיוק- אינה חייבת במס) מכוח סעיף 126 לפקודת מס הכנסה.
  - על דיבידנד המחולק **מהכנסה בשיעור מס מופחת** (הכנסה מאושרת/מוטבת במפעל מעורב)- יחול מס בשיעור של 15% לבעל המניות - הן יחיד והן חברה.
  - על דיבידנד המחולק **מהכנסה פטורה** - ראשית משולם מס חברות על ידי החברה המחלקת על הסכום המחולק, מס החברות הינו בשיעור שצריך לשלם על הכנסה מאושרת/ מוטבת שאינה פטורה (מס בשיעור של 10% עד 25%, בהתחשב בשיעור החזקת החוץ- ראה בטבלה שבסעיף 4 לעיל). בנוסף, ישלם בעל המניות על היתרה (לאחר מס חברות) מס של 15%, בין אם הוא יחיד ובין אם הוא חברה.
  - באם בעל המניות הוא תושב חוץ, יתכן ויחולו עליו שיעורי מס נמוכים יותר, בהתאם לאמנת המס הספציפית של ישראל עם מדינת תושבותו.
  - במקרה של שרשור הדיבידנדים ממפעל מאושר/מוטב לחברה ומאותה חברה לבעלי המניות, מקבלת החברה המעבירה את הדיבידנד, כנגד ההכנסה מדיבידנד, ניכוי בגובה הדיבידנד שחילקה, כך שלמעשה הדיבידנד פטור מתשלום מס עד חלוקתו ליחידים. אולם, כל עוד הדיבידנד נשאר בידי חברת "הצינור" ולא משורשר הלאה, משולם המס בשיעור 15% על ידה.

9.2 חלוקת דיבידנדים מהכנסות מועדפות

- עד לתיקון החוק, דיבידנד שחולק מהכנסה מוטבת או מאושרת, היה חייב בניכוי במקור במועד החלוקה.
- על פי התיקון לחוק, תבוטל חובת ניכוי המס במקור בשיעור של 15% במקרה בו מפעל מועדף מחלק דיבידנד לבעל מניות שהוא חבר בני אדם ישראלי ולמעשה מושווה המצב לחלוקת דיבידנד מחברה בעלת הכנסות רגילות (כלומר שאינן הכנסות מאושרות/ מוטבות) לחברת האם שלה (סעיף 126(ב) לפקודת מס הכנסה). המשמעות היא, כי חלוקת דיבידנד ממפעל מועדף לחבר בני אדם ישראלי תהיה פטורה ממס, והמס ישולם רק בעת החלוקה ליחיד (15%).
- שינוי זה מהווה הקלה משמעותית לכל אותן חברות החזקה אשר חברות הבנות שלהן צברו לאורך השנים עודפים שמקורם מהכנסה מאושרת או מוטבת, וביקשו להשקיע עודפים אלו בהשקעות שונות שלא במסגרת החברה עצמה. מתן הכספים לחברות ההחזקה יצר, בהתאם לסעיף 51(ב) לחוק (או סעיף 51(ח) בנוסחו קודם לתיקון 60), צורך בתשלום המס על סכומים אלו כאילו שולם דיבידנד בפועל.
- תיקון החוק מאפשר למפעלים מועדפים להשקיע את העודפים שנוצרו מהכנסות מועדפות בחברות בנות או חברות אחיות או להעביר את העודפים לחברה האם, וכל זאת מבלי לשלם את המס על הדיבידנד עד לתשלומם ליחידים.
- בשיעור המס החל על דיבידנדים המחולקים ליחידים מהכנסות מועדפות לא חל שינוי והוא עומד על 15%.

סעיף 51 נשאר בתוקף בכל הקשור לעודפים שנצברו בחברה כתוצאה מהכנסות מאושרות או מוטבות. התיקון בנוגע לתשלום המס בידי בעל המניות מקבל הדיבידנד חל רק לגבי הכנסות מועדפות, או לגבי הכנסות מאושרות ומוטבות בחברה שתחליט לעבור לתחולת החוק המתוקן (ולוותר על הטבות שניתנו לה במסגרות הקודמות) עד ל-30 ביוני 2015. הוראה זו נועדה לעודד מפעלים לעבור לחוק החדש.

לגבי חברות אשר יעברו לתחולת החוק המתוקן עד למועד זה (30.6.2015) - קבלת דיבידנד מאותן חברות שמקורו בהכנסה מאושרת או מוטבת (בין אם הוא פטור ובין אם הוא בשיעור מס מופחת) תהיה פטורה ממש, כל עוד הוא מתקבל על ידי חברה ישראלית, **ובתנאי שמש החברות בגינו שולם על ידי החברה המחלקת.**

חשוב לבחון סוגיה זו בכל הקשור לעודפים שנוצרו מהכנסות פטורות (במסלול החלופי או במסלול המענקים באזור פיתוח א' בשנתיים הראשונות). עודפים אלו יהיו חייבים בכל מקרה בתשלום מס החברות ממנו הופטרו, קודם לחלוקתם בהתאם לסעיף 51ב(א) לחוק (או סעיף 51ג) לנוסח הישן לחוק לפני תיקון 60³.

לצורך המחשה להלן דוגמה:

חברה א' מוחזקת על ידי חברה ב' ויש לה נכון ליום 31.12.2010 עודפים של 1,000 ש"ח מהכנסות מוטבות ומאושרות. 400 ש"ח הינם עודפים ששולם בגינם מס חברות מופחת (במסלול המענקים) ו-600 ש"ח הינם עודפים מהכנסות פטורות במסלול החלופי.

מס במישור החברה המחלקת - באם תבקש החברה לחלק עודפים אלו כדיבידנד לחברה האם, יהיה עליה (החברה המחלקת) לשלם מס כלהלן: בגין 400 ש"ח - פטור, מכיוון שמש החברות שולם כבר בעבר. בגין 600 ש"ח - מס בשיעור 25%⁴ - 150 ש"ח (תשלום מס החברות ממנו הופטרה החברה).

מס במישור החברה המקבלת - תיתכנה שתי אפשרויות לגבי תשלום המס בידי החברה מקבלת הדיבידנד כדלקמן:

אפשרות א - באם שלחה החברה המחלקת הודעת ויתור על תחולת החוק הישן עד ליום 30 ביוני 2015:

החברה האם תקבל דיבידנד פטור בסך 850 ש"ח שהמס בגינו ישולם רק בעת החלוקה ליחידים.

אפשרות ב - באם החברה המחלקת לא שלחה הודעת ויתור עד ליום 30 ביוני 2015
החברה האם תקבל דיבידנד בסך 850 ש"ח בגינו תשלם מס בשיעור 15% - 127.5 ש"ח. באם היא תשרש אותו לבעלי מניות יחידים, היא לא תשלם מס (או שהוא יוחזר לה) והוא ישולם על ידי היחידים.

³ ראה שיעורי המס בטבלה בסעיף 4.

⁴ בהנחה שבעלי המניות ישראלים, או שתושבי חוץ מחזיקים פחות מ-49% מהחברה.

10.1. הגדרת "הכנסה מועדפת" בחוק

בסעיף 51 לחוק נוספה הגדרה למונח "הכנסה מועדפת" כדלקמן:

"הכנסה מועדפת" - הכנסה ממפעל מועדף, כמפורט להלן, בניכוי הנחות שניתנו, ובלבד שההכנסה הופקה או נצמחה במהלך עסקיו הרגיל של המפעל מפעילותו בישראל:

- (1) הכנסה ממכירת מוצרים שיוצרו באותו מפעל לרבות רכיביהם שיוצרו במפעל אחר, והכל למעט מרכיביהם שיוצרו במכרה, במפעל אחר להפקת מחצבים או במפעל לחיפוש או להפקה של נפט לעניין זה "נפט" - כהגדרתו בחוק הנפט התשי"ב-1952.
- (2) הכנסה ממכירת מוצרים שהם מוליכים למחצה, שיוצרו במפעל אחר שאינו בבעלות קרובו של בעל המפעל, על פי ידע שפותח על ידי המפעל;
- (3) הכנסה ממתן זכות לשימוש בידע או בתוכנה שפותחו במפעל וכן הכנסה מתמלוגים שהתקבלו בשל שימוש כאמור שהמנהל אישר שהיא נילוית לפעילות הייצורית של המפעל המועדף בישראל.
- (4) הכנסה משירות נלווה למכירות כאמור בפסקאות (1) ו-(2), וכן משירות נלווה לזכות השימוש בידע או בתוכנה או לתמלוגים כאמור בפסקת משנה (3);
- (5) הכנסה ממחקר ופיתוח תעשייתי בעבור תושב חוץ ובלבד שניתן לגביהם אישור מאת ראש המחקר למינהל פיתוח תעשייתי."

ובלבד שלגבי חברה מועדפת שהיא שותפות שבין החברות השותפות בה יש חברה בבעלות ממשלתית מלאה, ולגבי חברה מועדפת שהיא אגודה שיתופית שמחילה עליה את הוראות סעיפים 61 או 62 לפקודה, ושבין חברה יש חברה בבעלות ממשלתית מלאה - יראו כהכנסה מועדפת רק את חלק ההכנסה כאמור המיוחס לחברות שאינן חברות בבעלות ממשלתית מלאה."

10.2. הסברים להגדרת הכנסה מועדפת

בהשוואה להגדרה הקודמת של הכנסה מוטבת, חלו בנוסח ההכנסה המועדפת שלושה שינויים עקרוניים.

ההשלכה בעתיד של תוספות אלו הינה משמעותית ביותר

- א. הוספת המילה "בישראל" ברישא של הגדרת סוגי ההכנסה השונים. נושא מיקום הייצור וההשלכות על ההכנסה הזכאית להטבות, נידון בסעיף נפרד (ראה סעיף 3).
- ב. הוספת המילים "שהמנהל אישר" בסעיף קטן (3) הדין בהכנסות ממתן זכויות שימוש בידע או בתוכנה. שינוי זה בא לבסס, באמצעות החוק, את גישת רשות המיסים בכל הקשור להכנסות ממתן זכויות שימוש בידע שנוצר במפעל במהלך עסקיו השוטפים. עמדת רשות המיסים, למרות הוראת החוק הברורה בנושא, הייתה שסעיף זה מתייחס רק להכנסות מתוכנה, בעוד שהכנסות מתמלוגים או מתן זכות שימוש בגין ידע שפותח במפעל ושהוא אינטגרלי לחלוטין לעסקי החברה, אינן נחשבות כהכנסות מוטבות.

הצורך באישור המנהל (מנהל רשות המיסים) מביא לכך שרשות המיסים תוכל לכפות את עמדתה בדרך זו.

קיימת אי בהירות בנוגע להכנסות מתמלוגים בגין תוכנה, משום שנוסח הסעיף מכפיף גם הכנסות מסוג זה לצורך באישור המנהל.

ג. הוספת הסיפא בהגדרה המתייחסת לחברות בבעלות ממשלתית - ראה דיון בנושא זה בסעיף 11.

11. הטבות לחברות בבעלות ממשלתית מלאה או חלקית

11.1. לעניין קבלת מענקים

החוק מחריג ישויות בבעלות ממשלתית מלאה, כלהלן:

"חברה בבעלות ממשלתית מלאה, אגודה שיתופית שכל החברים בה הם חברות בבעלות ממשלתית מלאה, ושותפות שכל השותפים בה הם חברות בבעלות ממשלתית מלאה, לא יהיו זכאיות למענק"

אולם, החוק מכיר בישות שהבעלות עליה הינה בעלות ממשלתית חלקית ומאפשר קבלת מענק לפי חלק הבעלים, שאינם תחת בעלות ממשלתית, כלהלן:

"אגודה שיתופית שבין החברים בה יש חברות בבעלות ממשלתית מלאה, או שותפות שבין השותפים בה יש חברות בבעלות ממשלתית מלאה, תהיה זכאית למענק חלקי לפי חלקם של החברים או השותפים, לפי העניין, שאינם חברה בבעלות ממשלתית מלאה"

11.2. לעניין הטבות מס בשל הכנסה מועדפת

מהגדרת "חברה מועדפת" מוחרגת ישות בבעלות ממשלתית מלאה, לפי הכתוב:

"חברה שהתאגדה בישראל, שאינה חברה בבעלות ממשלתית מלאה, וכן שותפות הרשומה לפי פקודת השותפויות ששותפות בה רק חברות שהתאגדו בישראל, שאינה שותפות שכל החברות ששותפות בה הן חברות בבעלות ממשלתית מלאה, ומתקיימים בחברה או בשותפות"

במסגרת הגדרת "הכנסה מועדפת", משמע הכנסה שמקנה לחברה המפיקה אותה הטבות של מס בשיעור מופחת, יש התניה לכך שהטבות המס יינתנו רק עבור חלק ההכנסה המיוחס לחברות שאינן חברות בבעלות ממשלתית מלאה, לפי החלק היחסי של החזקת הגורמים שאינם ממשלתיים. לפי הכתוב:

"ובלבד שלגבי חברה מועדפת שהיא שותפות שבין החברות השותפות בה יש חברה בבעלות ממשלתית מלאה, ולגבי חברה מועדפת שהיא אגודה שיתופית שמחילה עליה את הוראות סעיפים 61 או 62 לפקודה, ושבין חבריה יש חברה בבעלות ממשלתית מלאה - יראו כהכנסה מועדפת רק את חלק ההכנסה כאמור המיוחס לחברות שאינן חברות בבעלות ממשלתית מלאה"

12. קבלת מענקים במסגרת החוק

- על פי הוראות החוק לפני תיקונו, אין באפשרותן של חברות ליהנות במקביל משני המסלולים (מסלול מענקים ומסלול חלופי) ואף נדרשת תקופת צינון במעבר בין המסלולים.
- בהתאם לתיקון החוק, חברות הממוקמות **באזור פיתוח א' בלבד**, תהינה זכאיות ליהנות משני מסלולי ההטבות (מענקים/הטבות במס) **במקביל**. כלומר מפעלים שבחרו עד היום במסלול המענקים יוכלו ליהנות מהטבות מס במתכונתן החדשה ומפעלים מוטבים יוכלו לקבל מענקים.
- מפעלים תעשייתיים הממוקמים באזור פיתוח א' אשר יבקשו ליהנות משני המסלולים יידרשו להגיש למרכז השקעות תכניות המגשימות את מטרות החוק המוצעות.
- לשר האוצר ולשר התמ"ת תהיה הסמכות לקבוע מסלולי מענקים חדשים אשר לדעתם מגשימים את מטרת החוק.
- חברה אשר תבחר להחיל על עצמה את הכללים החדשים, תידרש לוותר על יתרת תקופת ההטבות לה היא זכאית לפי החוק במתכונתו הנוכחית ולהודיע שבכוונתה להחיל את הוראות הדין החדש לגבי כלל הכנסתה מהמפעל.

13. מפעל מועדף מיוחד (מיועד לחברות ענק)

המסלול מיועד לחברות גלובליות שישלמו מס של 5% באזור פיתוח א' ו-8% במרכז. מדובר במסלול לחברות רב-לאומיות בעלות מחזור של יותר מ-20 מיליארד שקל, ושהמחזור הישראלי שלהן הוא יותר מ-1.5 מיליארד שקל.

לחברות אלו, במסגרת פעילותם בישראל, תרומה מהותית לפעילות הכלכלית בארץ תוך קידום יעדים לאומיים במשק ובמדינה. ההטבות יינתנו למפעל מועדף אשר יסווג כמפעל מועדף מיוחד.

הסיווג כמפעל מועדף מיוחד יהיה בסמכות משותפת של המנהל הכללי של משרד האוצר, המנהל הכללי של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה ומנהל רשות המיסים והוא יתבסס על תוכנית עסקית המראה תרומה מהותית לפעילות הכלכלית בישראל ויש בו כדי לקדם יעדים לאומיים במשק כאמור. על התוכנית העסקית לכלול כתנאי לסיווג כמפעל מועדף מיוחד, אחת מן החלופות האלה:

- (א) השקעה ברכישת נכסים יצרניים בהיקף אשר משתנה לפי מיקומו הגיאוגרפי של המפעל המועדף, בתוך 3 שנים מתחילת תקופת הזכאות להטבות;
- (ב) השקעה במחקר ובפיתוח בהיקף משתנה לפי מיקומו הגיאוגרפי של המפעל בכל שנת מס במהלך תקופת ההטבות;
- (ג) העסקת עובדים חדשים בהיקף שנקבע, אשר משתנה אף הוא בהתאם למיקום.

ניתן לסכם את הדרישות המינימאליות בחלופות השונות בטבלה הבאה:

סעיף/אזור פיתוח	א'	יתר האזורים
השקעה בנכסים יצרניים-מיליוני ש"ח	400 על פני 3 שנים	800 על פני 3 שנים
השקעה במו"פ-מיליוני ש"ח	100 בכל שנה	150 בכל שנה
העסקת עובדים חדשים	250 בכל שנה	בכל שנה

14. מפעלי תיירות

תיקון החוק אינו חל על מפעלי תיירות בין אם מדובר בפרויקטים אכסוניים (בתי מלון) או באטרקציות תיירותיות. לגבי מפעלי תיירות, תקף החוק קודם לתיקונו, וזאת במסגרת מסלול מענקים, המסלול החלופי או מסלול אירלנד. משמעות הדבר הינה, שמפעלים תיירותיים לא יוכלו ליהנות ממענקים ומהטבות מס במקביל למפעלי תעשייה, אלא רק ממענקים במסגרת מסלול המענקים עם הטבות המס הנלוות לכך, או מאחד ממסלולי המס סימן ב' בפרק השביעי לחוק (סעיף 51). כל האמור נכון גם לאחר שנת 2012. הביטול של אזור פיתוח ב' לגבי מפעלים תעשייתיים אינו חל על מפעלי תיירות.

15. תחולת התיקון והוראות מעבר

15.1. תחולת התיקון לחוק

הנוסח החדש של החוק יחול לגבי הכנסה מועדפת שהופקה או נצמחה בידי חברה מועדפת החל ביום 1 בינואר 2011.

15.2. הוראות מעבר לגבי תחולת הוראות החוק הישן (קודם לתיקון זה) על מפעלים במסלול החלופי

- 15.2.1 מפעל המעדיף להישאר בתחולת החוק הישן, בכל הקשור למסלולי הטבות במס (מסלול חלופי ומסלול אירלנד), יכול לעשות זאת לגבי תכניות מאושרות ומוטבות ישנות (ששנת ההפעלה/הבחירה שלהן היא עד וכולל שנת 2010). יתרה מכך, ניתן יהיה להמשיך ולבחור את שנת 2011 או שנת 2012 כשנת בחירה נוספת, בתנאי שההשקעה המזערית המזכה לגבי אותה שנת בחירה, כוללת השקעות שנעשו במהלך שנת 2010.
- 15.2.2 לכן, מי שיבחר כשנת בחירה את שנת 2010 (יש להחליט על כך עד למועד הגשת דוח המס לשנת המס 2010 או 31 בדצמבר 2011, כמוקדם מביניהם), לא יוכל לבחור את שנת 2011 או שנת 2012, משום שלא תהיה אפשרות בידו לקיים תנאי זה. לעומת זאת, מי שבחר את שנת 2009 כשנת בחירה, קיימת בפניו האפשרות לבחור, על פי העדפתו, את שנת 2011 או את שנת 2012. תכנון זה מצריך צפי הכנסות עתידי ובחינת שיעורי המס האפקטיביים הצפויים בשנים הבאות. כמו כן צריכה להילקח בחשבון האפשרות כי מפעל מועדף הפועל באזור פיתוח א' תהיה פתוחה בפניו האפשרות ליהנות במקביל ממסלול המענקים החדש. לאחר שנת 2012 לא תתאפשר קביעה של שנות בחירה חדשות (למעט במפעלי תיירות).
- 15.2.3 נציין, שהתיקון לחוק לגבי מפעלים במסלול החלופי (בניגוד למסלול המענקים - ראה בהמשך), אינו מתייחס לשיעור המס לגבי שנים שעליהן לא חל פטור (לא רלבנטי למפעלים באזור פיתוח א'), אלא שיעור מס "מופחת", ועל כן לכאורה שיעור המס אמור להיות 25%, למרות ששיעור מס החברות הרגיל יהיה נמוך יותר. ואולם, לדעתנו, יהיה שיעור המס המופחת (אם שיעור השקעת תושבי החוץ נמוך מ- 49%), זהה לשיעור מס החברות הרגיל שיהיה נמוך יותר (24% בשנת 2011 וירידה הדרגתית עד לשיעור של 18% בשנת 2016). השוואת שיעורי המס למס החברות הרגיל יכולה להיעשות מכוח סעיף 74 לחוק המאפשר לוותר על חלק מההטבות שבמסגרת החוק.

15.3. תקופת צינון לגבי מפעלים שברשותם כתב אישור במסלול מענקים ומתן הזדמנות עד 30 ביוני 2011 למעבר לחוק החדש ללא תקופת צינון

מפעל שברשותו תוכנית מאושרת במסלול המענקים, חייב בתקופת צינון של 3 או 5 שנים משנת ההפעלה של התוכנית המאושרת, בטרם יתאפשר לו לעבור לתחולת התיקון החדש. במהלך תקופת הצינון, שיעור המס המופחת החל על המפעל מכוח אותה תוכנית או תוכניות קודמות, יהיה בהתאם לשיעורי מס החברות הרגילים שנקבעו בסעיף 126 לפקודת מס הכנסה (ולא שיעור של 25% כפי שנקבע קודם לתיקון), למעט במקרים בהם השיעורים המופחתים נמוכים יותר, עקב כך שבמפעל מחזיקים משקיעי חוץ (בשיעור של 49% ומעלה).

משך תקופת הצינון הינו בהתאם למועד הוצאת כתב האישור. **לכתבי אישור שהוצאו לפני 1 באפריל 2005** (מועד התחילה של תיקון 60) **נדרשת תקופת צינון של 3 שנים ולכתבי אישור שהוצאו לאחר מכן נדרשת תקופת צינון של 5 שנים.** תקופות הצינון שונות, כיוון שחברות, שאושרה להן תוכנית לפני 1 באפריל 2005, לא ידעו על מגבלת הצינון לגבי מעבר ממסלול מענקים למסלול מס, מגבלה ששולבה בתיקון מס' 60.

השנים נספרות מתחילת שנת ההפעלה, דהיינו, תוכנית שהופעלה בשנת 2008 ותקופת הצינון הנדרשת היא 5 שנים, יכולה לעבור לתחולת התיקון החדש בשנת 2013 בלבד. בשנת 2013 תהיה הבחירה נתונה בידי החברה באם להמשיך להחיל את הוראות החוק הישן או לוותר על יתרת ההטבות ולעבור לתחולת התיקון החדש.

למרות האמור לעיל, מתוך כוונה לעודד מפעלים לעבור למתכונת החדשה, מפעל שיודיע, עד ליום 30 ביוני 2011, על מעבר לתחולת התיקון החדש, לא תחול לגביו תקופת הצינון כאמור.

הודעה כאמור יש להגיש לרשות המיסים והיא תחול לגבי שנת 2011 ואילך, ללא יכולת חזרה.

15.4. הטבות על חלוקת דיבידנד לחברות שיודיעו על ויתור של הטבות מכוח הנוסח הישן לחוק עד ליום 30.6.2015

כדי לעודד חברות לוותר על תחולת הדין הישן, נקבע שחברה שתודיע עד ליום 30.06.2015, כי היא מחילה על עצמה את הוראות התיקון לחוק, תהא זכאית לחלק דיבידנד מתוך הכנסה מוטבת או מאושרת, שהיא כאמור הכנסה עליה התקבלו הטבות מס, לאחר תשלום מס החברות עליה (באם ההכנסה הייתה פטורה, המשמעות היא שלילת הפטור ותשלום מס חברות בשיעור של 25%-10%) לבעל מניות, שהינו חברה תושבת ישראל בלבד, ללא חבות נוספת במס, בניגוד ובאופן מקל בהתייחס להוראות החוק טרם תיקונו הקובעות מס נוסף של 15% על מקבל הדיבידנד.⁵

15.5. הודעת ויתור לגבי הטבות מכוח הנוסח הישן של החוק

על חברה שמעוניינת בהטבות מתוקף התיקון לחוק, לבחור בכך, וכפועל יוצא לוותר על יתרת ההטבות מתוקף החוק טרם תיקונו. הודעת הויתור תימסר בטופס שקבע מנהל רשות המיסים (טרם פורסם), לא יאוחר מהמועד הקבוע להגשת הדוח השנתי לפי הוראות סעיפים 131 ו-132 לפקודה והיא תחול **לגבי שנת המס שלאחר שנת המס שלגביה הוגש הדוח ואילך, בלא זכות חזרה ממנה.**

עד למועד הוצאת חוברת זו, לא ברור האם המועד הקובע, הוא המועד הרגיל להגשת הדוח הנקוב בסעיף 132 (בד"כ **31 במאי**), או המועד החוקי להגשת דוחות כולל אורכות, שהינו מאוחר יותר. לפיכך, אם לא תאומץ פרשנות מקלה, חברה (במסלול החלופי) שרוצה להחיל את ההטבות מכוח התיקון לחוק **לגבי שנת המס 2011, צריכה לשלוח את הודעת הויתור עד ליום 31.5.2011.**

חברה שלא תשלח הודעת ויתור, תמשיך ליהנות מהטבות החוק טרם תיקונו.

⁵ ראה גם הסבר נפרד בסעיף 9.3.

בכל הדוגמאות, נניח שנתוני המחזורים הינם בערכים ריאליים לאחר הצמדה למדד תפוקות התעשייה או לשער מטבע הייצוא העיקרי.

דוגמא 1:

הנתונים: חברה הוקמה בראשית שנות ה-2000 וממוקמת באזור פיתוח א'. בשנת 2009 הגישה החברה הודעה לפקיד השומה על קביעת שנת 2008 כשנת בחירה במסלול הטבות המס (להלן: "הרחבה א"). מחזור הבסיס לתכנית זו הינו 12,000 אלפי ש"ח.

בשנת 2011 הגישה החברה הודעה לפקיד השומה על קביעת שנת 2010 כשנת בחירה ב"מסלול אירלנד" (שיעור מס מופחת 11.5%). מחזור הבסיס להרחבה זו הינו 18,000 אלפי ש"ח (להלן: "הרחבה ב"). בין השנים 2011 - 2013 צפוי מחזור של החברה להיות כ - 30,000 אלפי ש"ח .

* יש להניח כי בכל אחת מהשנים החברה עמדה בקריטריונים לקבלת הטבות המס (קרי: השקעה מזערית מזכה, מפעל תעשייתי, תנאי הייצוא). לחברה לא מגיעה שחיקה של מחזורי הבסיס.

א. מה יהיה שיעור המס המשוקלל שיחול על החברה אילו תיבחר להישאר במתכונתו הנוכחית של החוק?

ראשית, יש לחשב את ייחוס המחזורים לכל אחת מההרחבות:

30,000	סה"כ מחזור:
(18,000)	מחזור בסיס להרחבה ב':
<u>12,000</u>	הפרש מיוחס להרחבה ב':
18,000	יתרה:
(12,000)	מחזור בסיס להרחבה א':
<u>6,000</u>	הפרש מיוחס להרחבה א':
12,000	יתרה (שיעור מס חברות):

חישוב שיעור המס המשוקלל לכל אחת מהשנים 2011 - 2013:

משוקלל	שיעור המס	אחוז מיוחס		
		להכנסה החייבת	מחזור מיוחס	
4.6%	11.5%	40%	12,000	הרחבה ב':
0%	(*) פטור	20%	6,000	הרחבה א':
8.8%-9.6%	(**) 22%-24%	40%	<u>12,000</u>	מפעל רגיל:
13.4%-14.2%			<u><u>30,000</u></u>	

* לפי מתכונתו הקודמת של החוק, חברה הממוקמת באזור פיתוח א' זכאית ל- 10 שנות פטור לגבי ההכנסה החייבת המיוחסת לאותה ההרחבה (החל משנת התחילה).
 ** שיעורי מס החברות הרגילים לשנים 2011 עד 2013 הם 24%, 23% ו-22% בהתאמה.

לסיכום- לפי הדוגמא (בהנחה שהחברה בחרה להישאר במתכונתו הקודמת של החוק) שיעורי המס לשנים 2011-2013 יהיו 14.2%, 13.8% ו 13.4% בהתאמה.

מה יהיה שיעור המס המשוקלל שיחול על החברה אילו תיבחר לעבור למתכונתו החדשה של החוק (החל משנת 2011)?

במידה והחברה תבחר לעבור למתכונתו החדשה של החוק ובתנאי שתעמוד בתנאי סעיף 18א לחוק (ייצוא של 25% לפחות) - שיעור מס החברות הרלוונטי ייוחס **לכלל** הכנסתה החייבת (חלוקת ייחוס המחזורים אינה רלוונטית) וירד בהדרגה מ 10% בשנים 2011-2012 ל 7%- בשנת 2013 (אזור פיתוח א').

דגשים

1. שיעורי המס המופחתים יחולו ללא קשר לשיעור החזקת החוץ באותו מפעל.
2. השינוי דורש ביצוע ייצוא מינימאלי של 25% מכלל מכירות החברה ולא מתוספת המכירות כפי שהחוק דרש במתכונתו הקודמת.

ב. מה יהיה שיעור המס המשוקלל שיחול אילו מדובר בחברה שממוקמת באזור פיתוח ג' (מרכז הארץ) והיא בוחרת להישאר במתכונתו הקודמת של החוק?

במקרה בו החברה ממוקמת באזור פיתוח ג', אין באפשרותה לבחור במסלול אירלנד (שיעור מס מופחת), אלא רק במסלול החלופי והיא תהיה פטורה ממס לתקופה של שנתיים (ביחס לאותה ההרחבה) ואילו ביתרת תקופת ההטבות תמוסה במס חברות מלא⁶.

חישוב שיעור המס המשוקלל לשנת 2011:

שיעור מס משוקלל	שיעור המס	אחוז מיוחס		הרחבה ב'
		להכנסה החייבת	מחזור מיוחס	
0%	פטור	40%	12,000	הרחבה ב'
5%	24%	20%	6,000	הרחבה א'
9.6%	24%	40%	12,000	מפעל רגיל
<u>14.6%</u>			<u>30,000</u>	סה"כ

חישוב שיעור המס המשוקלל לשנים 2012-2013:

בשנים אלו, מאחר והחברה סיימה את שתי שנות הפטור המיוחסות להרחבה ב' (להן היא זכאית מכוח החוק), שיעורי המס לשנים 2012 ו - 2013 יהיו 23% ו 22% בהתאמה⁷ (ביחס לכל המחזור).

מה יהיה שיעור המס המשוקלל שיחול על החברה אילו תיבחר לעבור למתכונתו החדשה של החוק (החל משנת 2011)?

⁶ נציין, שעל פי לשון החוק, ביתרת תקופת ההטבות יהיה שיעור מס של 25%, אך מכוח סעיף 74א לחוק ניתן לוותר על "ההטבה" ולשלם מס חברות רגיל שהינו בשיעור נמוך יותר..

⁷ ראה הערת שוליים 6

במידה והחברה תבחר לעבור למתכונתו החדשה של החוק ובתנאי שתעמוד בתנאי סעיף 18א לחוק (ייצוא של 25% לפחות) - שיעור מס החברות שיחול על **כלל** הכנסתה החייבת (חלוקת ייחוס המחזורים אינה רלוונטית) יהיה 15% בשנים 2011 - 2012 ו-12.5% בשנת 2013.

דגשים

1. שיעורי המס המופחתים יחולו ללא קשר לשיעור החזקת החוץ באותו מפעל.
2. השינוי דורש ביצוע ייצוא מינימאלי של 25% מכלל מכירות החברה ולא מתוספת המכירות כפי שהחוק דרש במתכונתו הקודמת.

דוגמא 2:

הנתונים: חברה ממוקמת באזור פיתוח א'. בשנת 2007 הגישה החברה הודעה לפקיד השומה על קביעת שנת 2006 כשנת בחירה במסלול הטבות המס (להלן: "הרחבה א"). מחזור הבסיס לתכנית זו הינו 5,000 אלפי ש"ח.

בשנת 2010 הגישה החברה הודעה לפקיד השומה על קביעת שנת 2009 כשנת בחירה במסלול הטבות המס. מחזור הבסיס להרחבה זו הינו 7,000 אלפי ש"ח (להלן: "הרחבה ב").

בגין שתי ההרחבות קיבלה החברה זכאות לשחיקת מחזורים לפי תקנות עידוד השקעות הון (הפחתת מחזור בסיס), התשס"ז-2007.

בשנת 2013 יעמוד מחזור של החברה על כ-13,000 אלפי ש"ח. ניתן להניח כי בין השנים 2013-2016 צפוי מחזור של החברה לגדול בכ-10% בכל שנה.

א. מה יהיה שיעור המס המשוקלל שיחול על החברה בין השנים 2013 - 2016 אילו תיבחר להישאר במתכונתו הנוכחית של החוק?

שנת 2013

ייחוס המחזורים לכל אחת מההרחבות:

	13,000	מחזור 2013:
	(3,500)	מחזור בסיס להרחבה ב':
$7,000 * 50\%$ (לאחר שחיקה בת 5 שנים) =	<hr/> 9,500	הפרש מיוחס להרחבה ב':
	3,500	יתרה:
	(1,000)	מחזור בסיס להרחבה א':
$5,000 * 20\%$ (לאחר שחיקה בת 8 שנים) =	<hr/> 2,500	הפרש מיוחס להרחבה א':
	1,000	יתרה (חייבת במס מלא):

חישוב שיעור המס המשוקלל לשנת 2013

שיעור מס משוקלל	שיעור המס	אחוז מיוחס להכנסה חייבת	מחזור מיוחס	
0%	פטור*	73%	9,500	הרחבה ב'
0%	פטור*	19%	2,500	הרחבה א'
1.76%	22%	8%	1,000	מפעל רגיל
<u>1.76%</u>			<u>13,000</u>	סה"כ

* לפי מתכונתו הקודמת של החוק, חברה באזור פיתוח א' זכאית ל- 10 שנות פטור לגבי ההכנסה החייבת המיוחסת לאותה ההרחבה (החל מהשנה הראשונה בה יש הכנסה חייבת מהתוכנית).

שנת 2014

ייחוס המחזורים לכל אחת מההרחבות:

	$13,000 * 1.1 =$	14,300	מחזור 2014:
	$7,000 * 40% =$	(2,800)	מחזור בסיס להרחבה ב':
		<u>11,500</u>	הפרש מיוחס להרחבה ב':
		2,800	יתרה:
	$5,000 * 10% =$	(500)	מחזור בסיס להרחבה א':
		<u>2,300</u>	הפרש מיוחס להרחבה א':
		500	יתרה (חייבת במס מלא):

חישוב שיעור המס המשוקלל לשנת 2014:

שיעור מס משוקלל	שיעור המס	אחוז מיוחס להכנסה חייבת	מחזור מיוחס	
0%	פטור	80.5%	11,500	הרחבה ב'
0%	פטור	16%	2,300	הרחבה א'
0.7%	21%	3.5%	500	מפעל רגיל
<u>0.7%</u>			<u>14,300</u>	סה"כ

שנת 2015

ייחוס המחזורים לכל אחת מההרחבות :

	$14,300 * 1.1 =$	15,730	מחזור 2015:
	$7,000 * 30\%$ (לאחר שחיקה בת 7 שנים)	(2,100)	מחזור בסיס להרחבה ב':
		13,630	הפרש מיוחס להרחבה ב':
		2,100	יתרה:
	$5,000 * 0\%$ (לאחר שחיקה בת 10 שנים)	(0)	מחזור בסיס להרחבה א':
		2,100	הפרש מיוחס להרחבה א':
		0	יתרה (חייבת במס מלא):

חישוב שיעור המס המשוקלל לשנת 2015:

שיעור מס משוקלל	שיעור המס	אחוז מיוחס להכנסה חייבת	מחזור מיוחס	
0%	פטור	87%	13,630	הרחבה ב'
0%	פטור	13%	2,100	הרחבה א'
0%			15,600	סה"כ

שנת 2016

ייחוס המחזורים לכל אחת מההרחבות:

	$15,730 * 1.1 =$	17,303	מחזור 2016:
	$7,000 * 20\%$ (לאחר שחיקה בת 8 שנים)	(1,400)	מחזור בסיס להרחבה ב':
		15,903	הפרש מיוחס להרחבה ב':
		1,400	* יתרה (מס חברות):

* תקופת ההטבות בגין הרחבה א' הסתיימה (חלפו 10 שנים).

חישוב שיעור המס המשוקלל לשנת 2016

שיעור מס משוקלל	שיעור המס	אחוז מיוחס להכנסה חייבת	מחזור מיוחס	
0%	פטור	92%	15,903	הרחבה ב'
1.44%	18%	8%	1,400	מפעל רגיל
1.44%			17,303	סה"כ

ב. מה יהיה שיעור המס המשוקלל שיחול על החברה אילו תיבחר לעבור למתכונתו החדשה של החוק (ניתן לעבור החל משנת 2011)?

במידה והחברה תבחר לעבור למתכונתו החדשה של החוק ובתנאי שתעמוד בתנאי סעיף 18א לחוק (ייצוא של 25% לפחות) - שיעור מס החברות הרלוונטי ייוחס לכלל הכנסתה החייבת (חלוקת ייחוס

המחזורים אינה רלוונטית) ויעמוד על 7% בשנים 2013-2014 ו-6% משנת 2015 ואילך (רלוונטי לאזור פיתוח א').

מסקנה:

בהתייחס לנתוני הדוגמא הנ"ל, תעדיף החברה להמשיך ולנצל את הטבות החוק הישן, שכן שיעור המס שיחול עליה נמוך משמעותית משיעור המס לפי התיקון לחוק.

חישוב זה לא לוקח בחשבון את ההשלכות במקרים בהם בוחרת החברה לחלק את הכנסתה כדיבידנד.

מטרת דוגמא זו הינה להמחיש את הצורך בבחינה מסודרת ובהתאם לנתונים הספציפיים של כל חברה וחברה, של ההשלכות הצפויות כתוצאה מתיקון החוק.

חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959

נוסח מעודכן כולל תיקון 68 - באדיבות הוצאת רונן

פרק ראשון: מבוא

מטרה

1. מטרת חוק זה היא עידוד השקעות הון ויזמה כלכלית, באופן שבו תינתן עדיפות לחדשנות ולפעילות באזורי פיתוח. לשם -

- (1) פיתוח כושר הייצור של משק המדינה;
- (2) שיפור יכולתו של המגזר העסקי להתמודד בתנאי תחרות בשוקים בין-לאומיים;
- (3) יצירת תשתית למקומות עבודה חדשים ובני-קיימא.

נוסח סעיף 1 עד 31.12.10 (תיקון 68)

1. מטרת חוק זה היא משיכת הון לישראל ועידוד יוזמה כלכלית והשקעות הון-חוץ והון מקומי לשם -

- (1) פיתוח כושר הייצור של משק המדינה, ניצול יעיל של אוצרותיה ויכלתה הכלכלית וניצול מלא של כושר ייצורם של מפעלים קיימים;
- (2) שיפור מאזן התשלומים של המדינה, הקטנת היבוא והגדלת היצוא;
- (3) קליטת עליה, חלוקה מתוכננת של האוכלוסיה על פני שטח המדינה ויצירת מקורות עבודה חדשים.

הגדרות

נוסף בתיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

א. בחוק זה -

"חברה בבעלות ממשלתית מלאה" - כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות;

"חוק החברות הממשלתיות" - חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975;

"חוק לעידוד מחקר ופיתוח" - חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה, התשמ"ד-1984;

"חוק מיסוי מקרקעין" - חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963;

"חוק מס ערך מוסף" - חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;

ההגדרות לעיל נוספו בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

"מועצת מרכז ההשקעות" - נמחקה;

ההגדרה נמחקה בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה. עד התיקון ההגדרה היתה: "מועצת מרכז ההשקעות שמונתה לפי סעיף 12".

"מינהלת השקעות בתיירות" - מינהלת השקעות בתיירות שמונתה לפי סעיף 16א;

"מינהלת מרכז ההשקעות" - מינהלת מרכז ההשקעות שמונתה לפי סעיף 9(א);

"מנהל מינהלת השקעות בתיירות" - מי שמונה לפי סעיף 16ב;

"מנהל מרכז ההשקעות" - מי שמונה לפי סעיף 7;

"מפעל תיירותי" - כהגדרתו בסעיף 40א;

"המינהלה" - מינהלת מרכז ההשקעות או מינהלת השקעות בתיירות, לפי העניין;

"המנהל" - מנהל מרכז ההשקעות או מנהל מינהלת השקעות בתיירות, לפי העניין;

"הפקודה" - פקודת מס הכנסה;

ההגדרה נוספה בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

"פקודת השותפויות" - פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975;

ההגדרה נוספה בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

"השרים" –

(1) בכל עניין לפי חוק זה, למעט בעניין הנוגע למפעל תיירותי, ולעניין סעיפים 18(ד)(3)א ו-74(ה), אף בנוגע למפעל תיירותי - שר האוצר יחד עם שר התעשייה המסחר והתעסוקה;

(2) בכל עניין לפי חוק זה הנוגע למפעל תיירותי, למעט לעניין סעיפים 18(ד)(3)א ו-74(ה) - שר האוצר יחד עם שר התיירות.

אמצעי הגשמה

תיקון מס' 39.

2. לשם הגשמתה של מטרת חוק זה יוענקו המענקים, הפטורים, ההנחות, ההקלות וההיתרים האמורים בו (להלן - הטבות), שיינתנו אם דרך כלל ואם על יסוד תכנית, הכל כפי שיפורט בפרקים הבאים.

תכנית

3. תכנית לענין חוק זה היא תכנית לאחד או לאחדים מאלה:

(1) הקמתו או הרחבתו של מפעל או של חלק ממנו;

(2) הקמתו, הרחבתו או רכישתו של נכס שהוא בנין להשכרה כמשמעותו בסעיף 53א; [בתיקון 68 נמחקה הסיפא: "או של נכס המשמש למטרה שקבעו השרים:"]

(3) השקעה של תושב חוץ בהונו של מפעל או בנכס;

(4) נמחקה;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

נוסח פסקה (4) עד מחיקתה ביום 31.12.10

(4) הלוואה של תושב חוץ במטבע-חוץ לפרעון במשך שבע שנים לפחות.

ביצוע

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

4. השרים הם הממונים על ביצוע חוק זה, והם יקבעו כללים מנחים להגשמת מטרתו; הכללים יפורסמו ברבים.

פרק שני: מרכז ההשקעות

הקמת מרכז ההשקעות

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

5. מוקם בזה מרכז ההשקעות אשר יפעל להגשמתה של מטרת חוק זה למעט בכל עניין הנוגע למפעלים תיירותיים.

נוסח סעיף 5 עד תיקון מס' 66 (1.1.2010)

הקמת המרכז

5. מוקם בזה מרכז ההשקעות (להלן - המרכז) אשר יפעל להגשמתה של מטרת חוק זה.

רשויות מרכז ההשקעות

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

6. ואלה רשויות מרכז ההשקעות:

(1) מנהל מרכז ההשקעות;

(2) מינהלת מרכז ההשקעות;

(3) נמחקה. [עד המחיקה נאמר: "מועצת מרכז ההשקעות"]

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

מינוי מנהל מרכז ההשקעות

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116); תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

7. הממשלה תמנה את מנהל מרכז ההשקעות והוא יהיה בתוקף תפקידו חבר מינהלת מרכז ההשקעות והיושב ראש שלה.

תפקידי מנהל מרכז ההשקעות

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116); תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

8.

(א) מנהל מרכז ההשקעות ממונה על ביצוע החלטת מינהלת מרכז ההשקעות, יפעל בשמירה וימלא כל תפקיד אחר המוטל עליו על פי כל חיקוק.

(ב) כל שיש להגישו למינהלת מרכז ההשקעות או לשרים יוגש באמצעות מנהל מרכז ההשקעות וכל הודעה מטעמם תימסר על ידיו.

מינהלת מרכז ההשקעות

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

9.

(א) מינהלת מרכז ההשקעות תכלול בנוסף למנהל מרכז ההשקעות את החברים הבאים:

(1) נציג רשות המסים, שימנה שר האוצר;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

(2) נציג אגף התקציבים במשרד האוצר, שימנה שר האוצר;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

(3) נציג משרד התעשייה והמסחר, שימנה שר התעשייה והמסחר;

(4) נציג משרד החקלאות, שימנה שר החקלאות;

(5) נמחקה. [עד למחיקה נאמר: נציג משרד התיירות, שימנה שר התיירות]

(6) נציג משרד ראש הממשלה שימנה ראש הממשלה;

הוחלפה בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

(7) נציג ציבור בעל ניסיון או השכלה מתאימים, שימנה שר התעשייה והמסחר והתעסוקה, מבין מי שארגונים שעניינם התעשייה בישראל המליצו עליהם;

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

והממשלה רשאית למנות נציג ציבור להיות חבר נוסף במינהלת מרכז ההשקעות.

(ב) היו הדעות במינהלת מרכז ההשקעות שקולות, תכריע דעתו של מנהל מרכז ההשקעות.

(ג) לא ימונה ולא יכהן נציג ציבור כחבר המינהלה מי שעלול להימצא במישרו או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו כחבר המינהלה לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו.

הוחלף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

(ד) חבר המינהלה יודיע ליושב הראש המינהלה אם נושא הנדון בישיבת המינהלה עלול לגרום לו להימצא, במישורו או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין כהונתו לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו, ויימנע מהשתתפות בדיון ומהצבעה בישיבה כאמור; הוראה זו לא תחול לגבי חבר המינהלה שהוא עובד המדינה בשל כך בלבד שתפקידו בשירות המדינה קשור לנושא הנדון בישיבה.
נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

(ה) בסעיף זה -

"עניין אישי" - לרבות עניין אישי של קרובו של חבר המינהלה או של גוף שחבר המינהלה או קרובו הם בעלי עניין בו;
"קרוב" - בן זוג, הורה, הורי הורה, אח, צאצא, צאצא של בן זוג ובני זוגם של כל אחד מאלה, או אדם אחר הסמוך על שולחנו, וכן שותפו, מעבידו או עובדו;

"בעל עניין" - מנהל, עובד אחראי או מי שיש לו חלק העולה על 5% בהון או ברווחים של גוף כאמור.

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

חברים בלתי קבועים
במינהלת מרכז השקעות

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחילה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 16).
9א. לענין מתן אישור לתכנית שנושאה הוא בתחום טיפולו של משרד ממשלתי שאינו מיוצג במינהלת מרכז השקעות, יהיה חבר נוסף במינהלת מרכז השקעות נציג אותו משרד, שמיינה אותו השר האחראי על המשרד.

תפקידי מינהלת מרכז השקעות

תיקון מס' 39; תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחילה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 16).

10. אלה תפקידי מינהלת מרכז השקעות, למעט בעניינים הנוגעים למפעלים תיירותיים:

(1) לייזום ולארגן פעולות למען עידוד השקעות הון בישראל;

הוחף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

(2) ליתן אישור לתכניות (להלן - אישור);

(3) לקיים את הקשר בין המשקיעים ובין משרדי ממשלה ורשויות אחרות הנוגעות בדבר, לתת ידיעות בעניני השקעות הון בישראל ולהפיצן, ולסייע למשקיעים בהגשמת תכניותיהם;

(4) להמליץ לפני כל רשות המוסמכת לכך שתעניק במסגרת החיקוקים שבתחום סמכותה או שהיא ממונה על ביצועם, פטור, הנחה, הקלה או רשיון למפעל, לנכס, להשקעה, או להלוואה העשויים לסייע להשגתה של מטרת חוק זה.

(5) להציע לשרים מסלולי תמיכה וכללים להפעלתם, לפי הוראות סעיף 18ג;

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

(6) לייעץ לממשלה בכל דבר הנוגע להגשמתה של מטרת חוק זה, בעניינים הנוגעים לתעשייה, ובמיוחד בדבר קווי היסוד לעידוד השקעות הון, דרכים לביצועם ותחיקה לעידוד השקעות הון.

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.

סדרי פעולות מינהלת מרכז השקעות

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחילה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 16).

11. מינהלת מרכז השקעות תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה, במידה שלא נקבעו בתקנות.

12. - 14 בִּוּטְלוּ. [תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחילה בסוף חוק זה.]

נוסח סעיפים 12 - 14 עד ביטולם בתיקון 68 (מיום 6.1.11)

מינוי מועצת מרכז השקעות

12. הממשלה תמנה למועצת מרכז השקעות, בנוסף לחברי מינהלת מרכז השקעות, עשרה חברים מקרב הציבור, שימונו לאחר התייעצות עם רשויות מקומיות, עם ארגונים ועם מוסדות כלכליים, ציבוריים, מדעיים ומקצועיים המטפלים בענפי משק בעלי חשיבות כלכלית-לאומית.

תפקידי מועצת מרכז השקעות

13. אלה תפקידי מועצת מרכז השקעות, למעט בעניינים הנוגעים למפעלים תיירותיים:

(1) לייעץ לממשלה בכל ענין הנוגע להגשמתה של מטרת חוק זה, ובמיוחד בדבר קווי היסוד לעידוד השקעות הון, דרכים לביצועם ותחיקה לעידוד השקעות הון;

(2) לדון, כאמור בסעיף 25, בעררים שהוגשו על פי אותו סעיף ולחוות דעה עליהם לשרים.

סדרי פעולת מועצת מרכז השקעות

14. מועצת מרכז השקעות תקבע סדרי דיוניה ועבודתה, במידה שלא נקבעו בתקנות.

תשלומים לנציג ציבור במינהלת מרכז השקעות

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116); תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, (במקום "מועצת" בוא "מינהלת") ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

15. חבר מינהלת מרכז ההשקעות מקרב הציבור זכאי לקבל מאוצר המדינה את הוצאותיו שהוציא עקב השתתפותו בישיבות מינהלת מרכז ההשקעות, לרבות הפסד שכר עבודה.

סודיות

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116); תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

16. אין לגלות מדיניות של מינהלת מרכז ההשקעות, או כל חומר שנמסר לה, אלא על ידי מנהל מרכז ההשקעות או הממשלה או בהסכמתם.

פרק שני 1: מינהלת השקעות בתיירות

נוסף בתיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010 וראו הוראות תחולה מפורטות בסעיף 60 לחוק ההתייעלות, המובא להלן בסוף חוק זה).

הקמת מינהלת השקעות בתיירות

16א. מוקמת בזה מינהלת השקעות בתיירות, אשר תפעל להגשמתה של מטרת חוק זה בעניינים הנוגעים למפעלים תיירותיים.

מינוי מנהל מינהלת השקעות בתיירות

16ב. השרים ימנו מנהל למינהלת השקעות בתיירות, והוא יהיה בתוקף תפקידו חבר מינהלת השקעות בתיירות ויושב הראש שלה.

תפקידי מנהל מינהלת השקעות בתיירות

16ג. (א) מנהל מינהלת השקעות בתיירות יהיה ממונה על ביצוע החלטות מינהלת השקעות בתיירות, יפעל בשמה וימלא כל תפקיד אחר המוטל עליו על פי כל חיקוק.
(ב) כל שיש להגישו למינהלת השקעות בתיירות או לשרים יוגש באמצעות מנהל מינהלת השקעות בתיירות וכל הודעה מטעמם תימסר על ידו.

הרכב מינהלת השקעות בתיירות

16ד. (א) מינהלת השקעות בתיירות תכלול, נוסף על מנהל מינהלת השקעות בתיירות, את החברים האלה:
(1) שני נציגי משרד האוצר, שימנה שר האוצר;
(2) שני נציגי משרד התיירות, שימנה שר התיירות.
(ב) השרים רשאים למנות נציג ציבור להיות חבר נוסף במינהלת השקעות בתיירות.

תפקידי מינהלת השקעות בתיירות

הוחלף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

16ה. תפקידי מינהלת השקעות בתיירות, בעניינים הנוגעים למפעלים תיירותיים, יהיו -
(1) התפקידים המנויים בסעיף 110(1) עד (4);

(2) לייצג לממשלה בכל דבר הנוגע להגשמתה של מטרת חוק זה, ובמייוחד בדבר קווי היסוד לעידוד השקעות הון, דרכים לביצועם ותחיקה לעידוד השקעות הון.

החלת הוראות מפרק שני

16ו. סעיפים 9(ב), 11, 15 ו-16 יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין מינהלת השקעות בתיירות וחבריה.

הוראת תחילה ותחולה לתיקון מס' 66

סעיף 60 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009

60. תחילתו של חוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 59 לחוק זה, למעט סעיף 18(א) לחוק האמור כנוסחו בסעיף 59(16) לחוק זה, סעיף 51 לחוק האמור כנוסחו בסעיף 59(24)(א), (ב), (ה), (ו), (ז) ו-(ח) לחוק זה, וסעיף 74(א) לחוק האמור כנוסחו בסעיף 59(26) לחוק זה, ביום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010) (בסעיף זה - יום התחילה), והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך; ואולם רשאים מנהל מרכז ההשקעות ומנהל מינהלת השקעות בתיירות להחליט כי הטיפול בבקשה לאישור תכנית שהוגשה למרכז ההשקעות לפני יום התחילה לפי חוק לעידוד השקעות הון והנוגעת למפעל תיירותי, או הטיפול בתכנית שאושרה לפני יום התחילה לפי הוראות החוק האמור והנוגעת למפעל תיירותי, ייעשה לאחר יום התחילה בידי מינהלת השקעות בתיירות, וזאת אם סברו כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין; לעניין זה, "מינהלת השקעות בתיירות", "מנהל מינהלת השקעות בתיירות", "מנהל מרכז ההשקעות" - כהגדרתם בחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 59(1) לחוק זה.

פרק שלישי: אישורים ועררים

בקשה לאישור

17. המבקש אישור, יגיש למינהלה תכנית המכילה תיאור מפורט של הפעולה שיש בדעתו לבצע, וכן ימסור כל פרט ומסמך נוסף הדרושים לשם בחינתה של התכנית.

אישור תכנית

תיקון מס' 59

18. (א) המינהלה רשאית, לפי שיקול דעתה, במסגרת התקציב שאושר לכך בחוק התקציב לאותה שנת תקציב, לאשר תכנית או חלק ממנה שהוגשה באותה שנת תקציב או בשנת התקציב שלפניה, אם ראתה שביצועה עשוי לסייע להגשמתה של מטרת חוק זה, ושרצוי לעודד הגשמתה על ידי מתן אישור;

(2) נמחקה.

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05; תיקון מס' 64; תיקון מס' 65; תיקון מס' 66, תחילה: 15.7.09; תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(3) תכנית או חלק ממנה שאושרה לפי סעיף קטן זה תהיה לתכנית מאושרת.

תיקון מס' 26; תיקון מס' 39; תיקונים מס' 42, 44, 45, 46, 49, 53, 57, 58 - 59. תחולה מיום 1.6.03.

נוסח סעיף קטן (א) עד תיקון מס' 59

(א) המינהלה רשאית, לפי שיקול דעתה, ובהתאם לסכומים שתוקצבו למטרה זו בתקציב המדינה, לאשר עד יום "א בתמוז התשס"ד (30 ביוני 2004); השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאים בצו להאריך את התקופה האמורה עד למועד שלא יהיה מאוחר מיום "ט בטבת התשס"ה (31 בדצמבר 2004) את התכנית שהוגשה לה או חלק ממנה, אם ראתה שביצועה עשוי לסייע להגשמתה של מטרת חוק זה, ושרצוי לעודד הגשמתה על ידי מתן אישור; תכנית או חלק ממנה, שאושרה כאמור, תהיה לתכנית מאושרת.

[התקופה האמורה בסעיף 18(א) לחוק, לענין אישור תכנית, הוארכה עד יום "ט בטבת התשס"ה (31 בדצמבר 2004) - ראו צו לעידוד השקעות הון (הארכת התקופה לאישור תכנית), התשס"ה-2004, ק"ת 6353 מיום 20.12.04, עמ' 226]

(ב) לא אישרה המינהלה את התכנית שהוגשה לה או חלק ממנה, תודיע למבקש את נימוקיה בכתב.

אישור תכנית למפעל תעשייתי ולמיתקן תיירותי ללינה

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.2005; תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

א18

(א) בסעיף זה -

"אזור" - יהודה, השומרון וחבל עזה, למעט השטחים הכלולים בתחום השיפוט הטריטוריאלי של הרשות הפלסטינית על פי הסכם בדבר רצועת עזה ואזור יריחו, שנחתם בקהיר בין ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטיני, ביום כ"ג באייר התשנ"ד (4 במאי 1994);

"ביוטכנולוגיה" - מחקר טכנולוגי המבוסס על תהליכים ביולוגיים הכרוכים בהנדסה גנטית;

"בית מלון" - נמחקה;

הגדרת "בית מלון" עד מחיקתה בתיקון מס' 66

בית מלון או חניון, בישראל, כהגדרתם בחוק שירותי תיירות, התשל"ו-1976;

"הפקודה" - נמחקה; [תיקון 68]

"חוק לעידוד מחקר ופיתוח" - נמחקה; [תיקון 68]

"ידע" - ידע שפותח בישראל על ידי המפעל ושנרשם בשלו פטנט, או שראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי קבע שהידע כשיר להיות נושא תכנית מחקר ופיתוח;

"מחזור", "מחזור הבסיס", "שנה קובעת" - כהגדרתם בסעיף 74;

"מחזור בסיס בשוק מסוים" - כל אחד מאלה לפי הענין;

(1) המחזור הממוצע של מכירות המפעל בשוק מסוים בשלוש שנות המס שקדמו לשנה הקובעת;

(2) נעשתה ההשקעה המזערית המזכה בתקופה של שנתיים - המחזור הממוצע בשנתיים שקדמו לשנה הקובעת, ובלבד שאם היה ההפרש שבין המחזור בשנה שקדמה לשנה הקובעת לבין המחזור בשנה שקדמה לה גבוה מ-12.5% - המחזור הגבוה מבין המחזורים בשנתיים שקדמו לשנה הקובעת;

"מיתקן תיירותי ללינה" - מבנה הכולל 11 חדרים או יותר, המספק, בתמורה, שירותי לינה לאורחים עוברים ושבים ולפרקי זמן קצובים, וכן שירותים נלווים ובכלל זה שירותי הסעדה, בילוי ופנאי;

"מפעל מוטב" - נמחקה; [תיקון 68]

"מפעל מועדף" - "מפעל תעשייתי" - כהגדרתם בסעיף 51; [תיקון 68; עד התיקון נאמר: "מפעל תעשייתי" - כהגדרתו בסעיף 40א;]

"נווטכנולוגיה" - מחקר טכנולוגי העוסק בבניית חומרים חדשים באמצעות הרכבת יחידות בתחום הנווטמרי;

"קרוב" - כהגדרתו בסעיף 105א לפקודה;

"ראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי" - כמשמעותו בחוק לעידוד מחקר ופיתוח;

"שוק" - מדינה או טריטוריית מכס נפרדת;

"תושב חוץ" - כהגדרתו בפקודה;

"תכנית מחקר ופיתוח" - תכנית כהגדרתה בחוק לעידוד מחקר ופיתוח;

"תקופת ההטבות" - במחקה; [תיקון 68]

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(ב) המינהל לא תאשר תכנית או חלק ממנה לפי הוראות סעיף 18, לגבי מפעל תעשייתי ולגבי מיתקן תיירותי ללינה, אלא אם כן שוכנעה כי המפעל התעשייתי או המיתקן התיירותי ללינה יתרום לעצמאות הכלכלית של משק המדינה, וכי הוא מפעל בר-תחרות התורם לתוצר המקומי הגולמי; לענין זה, יראו מפעל תעשייתי או מיתקן תיירותי ללינה כמפעל בר-תחרות התורם לתוצר המקומי הגולמי, אם יתקיים בו אחד מהתנאים שבסעיף קטן (ג), לפי הענין, ואולם אם היתה התכנית להרחבת מפעל, תאשר המינהל את התכנית או חלק ממנה רק אם יתקיים אחד מהתנאים האמורים בחלק המפעל שנוסף בשל ההרחבה.

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116) - החלפת "בית מזון" ב"מיתקן תיירותי ללינה".

(ג) ואלה התנאים לענין סעיף קטן (ב):

(1) לגבי מפעל תעשייתי, למעט מפעל תעשייתי כאמור בפסקה (2), יתקיים בו, בכל שנת מס לגבי מפעל שקיבל כתב אישור לפי סעיף 18 - בתקופה שנקבעה בכתב האישור, ובלבד שלא תפחת משבע שנים מהשנה הקובעת, ולגבי מפעל שקיבל כתב אישור לפי סעיף 18 - בתקופה שנקבעה בכללים לפי הסעיף האמור, אחד מאלה:

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח רישת פסקה (1) עד תיקון 68 (מיום 6.1.11)

(1) לגבי מפעל תעשייתי, למעט מפעל תעשייתי כאמור בפסקה (2), יתקיים בו, בכל שנת מס בתקופת ההטבות, אחד מאלה:

(א) עיקר פעילותו הוא בתחום ביוטכנולוגיה או נווטכנולוגיה, וניתן על כך אישור מאת ראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי, לפני אישור התכנית כאמור בסעיף זה;

(ב) הכנסתו, בשנת המס, ממכירות המפעל בשוק מסוים, אינה עולה על 75% מכלל הכנסתו ממכירות המפעל באותה שנת מס;

(ג) 25% או יותר מכלל הכנסתו, בשנת המס, ממכירות המפעל, הן ממכירות בשוק מסוים המונה 12 מיליון תושבים לפחות;

(2) לגבי מפעל תעשייתי המוכר מוצר, שהוא רכיב במוצר אחר, המיוצר על ידי מפעל תעשייתי אחר - מתקיימים בו התנאים שקבעו השרים; לענין זה, "מפעל תעשייתי אחר" - מפעל תעשייתי שהוא מפעל מוטב, מפעל מועדף, מפעל תעשייתי שבבעלות חברה בבעלות ממשלתית מלאה שמתקיימות בו הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לענין היותו מפעל בר-תחרות התורם לתוצר המקומי הגולמי, או מפעל מאושר, או שהיה מפעל כאמור, שמתקיים בו האמור בפסקה (1);

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח פסקה (2) עד תיקון 68 (מיום 6.1.11)

(2) לגבי מפעל תעשייתי המוכר מוצר, שהוא רכיב במוצר אחר, המיוצר על ידי מפעל תעשייתי אחר - מתקיימים בו התנאים שקבעו השרים; לענין זה, "מפעל תעשייתי אחר" - מפעל תעשייתי שהוא מפעל מוטב או מפעל מאושר, או שהיה מפעל כאמור, שמתקיים בו האמור בפסקה (1);

(3) לגבי מיתקן תיירותי ללינה - 25% לפחות מכלל הלינות בו, בכל שנת מס, או לפי חישוב הממוצע בשנת המס ובשתי שנות המס שקדמו לה, לפי הענין, הן לינות של תושבי חוץ, שאינם תושבי האזור; חישוב הממוצע לענין פסקה זו ייעשה לפי חישוב סך הלינות של תושבי חוץ כאמור באותו מיתקן תיירותי ללינה בשנים האמורות, כשהוא מחולק בסך כל הלינות במיתקן התיירותי ללינה באותן השנים.

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116) - החלפת "בית מזון" ב"מיתקן תיירותי ללינה".

(ד) לענין סעיף קטן (ג) (1) -

(1) יראו כהכנסה ממכירות המפעל כל אחד מאלה, והכל בניכוי הנחות שניתנו ובלבד שההכנסה הופקה או נצמחה במהלך עסקיו הרגיל של המפעל:

(א) הכנסה ממכירת מוצרים שיוצרו באותו מפעל, לרבות רכיביהם שיוצרו במפעל אחר;

(ב) הכנסה ממכירת מוצרים שהם מוליכים למחצה, שיוצרו במפעל אחר שאינו בבעלות קרובו של בעל המפעל, על פי ידע שפותח על ידי המפעל;

(ג) הכנסה ממתן זכות לשימוש בידע או בתוכנה שפותחו במפעל וכן הכנסה מתמלוגים שהתקבלו בשל שימוש כאמור;

(ד) הכנסה משירות נלווה למכירות כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב), וכן משירות נלווה לזכות השימוש בידע או בתוכנה או לתמלוגים כאמור בפסקת משנה (ג);

(ה) הכנסה ממחקר ופיתוח תעשייתי בעבור תושב חוץ, ובלבד שניתן לגביהם אישור מאת ראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי; תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(2) היתה התכנית להקמת מפעל חדש, תחושב ההכנסה ממכירות המפעל בשוק המסוים, לצורך הוראות פרק זה בלבד, על פי על פי חישוב ממוצע של ההכנסות בשנת המס ובשתי שנות המס שקדמו לה, ובלבד שלא יובאו בחשבון שנות מס שבהן טרם היו למפעל החדש הכנסות כלשהן; תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(3) היתה התכנית להרחבת המפעל, יחולו לענין בחינת התקיימות התנאים הקבועים בסעיף קטן (ג)(1)(ב) ו-(ג) לצורך הוראות פרק שלישי זה בלבד, הוראות אלה; תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(א) יובאו בחשבון רק הכנסות ממכירות המפעל המיוחסות לחלק המפעל שנוסף בשל ההרחבה;

(ב) ייחוס ההכנסות ממכירות המפעל לכל חלק מחלקי המפעל ייעשה כאמור בסעיף 74;

(ג) ייחוס ההכנסות ממכירות המפעל בשוק המסוים לכל חלק מחלקי המפעל ייעשה על פי מחזור המפעל בשוק מסוים לאחר הרחבתו בהפחתת מחזור הבסיס בשוק המסוים; השרים רשאים לקבוע דרכי חישוב ודרכי הוכחה לענין ייחוס ההכנסות ממכירות המפעל בשוק המסוים לכל חלק מחלקי המפעל, לפי פסקת משנה זו.

(ה) התנאים המנויים בסעיף קטן (ג) יראו אותם כתנאים שנקבעו לפי הוראות סעיף 19, לענין אישור שניתן לתכנית או לחלק ממנה.

מענק באזור פיתוח א'

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

18. נוסף על האמור בסעיף 18א, המינהלה לא תאשר תכנית או חלק ממנה לפי הוראות סעיף 18, לגבי מפעל תעשייתי, אלא אם כן הוא נמצא באזור פיתוח א'.

מסלולים נוספים

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

18. **(א)** השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאים, לפי הצעת המינהלה או לאחר התייעצות עמה, להורות על סוגי השקעות של מפעלים תעשייתיים, שיקדמו את מטרת החוק, אשר בשלהם יינתנו מענקים או הלוואות, ובלבד שהמפעלים נמצאים באזור פיתוח א' ומתקיימות בהם הוראות סעיף 18א (בסעיף זה - מסלולים); לגבי כל אחד מהמסלולים יכללו ההוראות, בין השאר, את אלה:

(1) יעדי המסלול לרבות הכשרת עובדים, פיתוחם והגדלת תפוקתם;

(2) שיעור המענק וההלוואה באחוזים מההשקעה של המפעל בהתאם לתכנית המאושרת, ובלבד שלא יעלה על האחוזים הקבועים בתוספת הראשונה, ואולם השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע, לגבי מסלול שבנוגע אליו מצאו טעם מיוחד לכך, אחוזי מענק והלוואה נוספים, עד 10%;

(3) תנאים לאישור תכניות;

(4) דרכים ומועדים להגשת תכניות לאישור;

(5) התנאים והמועדים לתשלום המענק או ההלוואה.

(ב) כל מסלול יתוקצב בתכנית נפרדת כמשמעה בחוק יסודות התקציב, התשמ"ז-1985.

(ג) הוראות השרים לפי סעיף זה יפורסמו ברשומות.

תנאים לאישור

19. **(א)** המינהלה רשאית, לפי שיקול דעתה, להתנות את כניסת האישור לתקפו במילוי תנאים מוקדמים שייקבעו באישור וכן לקבוע באישור תנאים בקשר לביצוע התכנית ולפעולות שלאחר מכן.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), שר התעשייה המסחר והתעסוקה, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, יקבע -

(1) תנאים למתן האישור, לרבות תנאים מוקדמים לכניסת האישור לתוקפו, שעניינם שמירה על איכות הסביבה; תקנות לפי פסקה זו ייקבעו לאחר התייעצות עם השר לאיכות הסביבה;

(2) הוראות לענין התניית מתן אישור בקיום הוראות חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987.

תיקון מס' 63.

אישור המנהל על פי הנחיות

19א.

(א) המינהלה רשאית לקבוע הנחיות ותנאים לאישור ולשינוי של סוגי תכניות, למעט תכניות שנושאן הוא הקמת מפעל או הרחבתו, ומשעשתה כן רשאי המנהל, לאחר שנוכח כי נתמלאו ההנחיות והתנאים, ובהסכמת חבר המינהלה שהוא נציג המשרד שנושא התכנית הוא בתחום טיפולו -

(1) לאשר תכנית;

(2) לאשר שינוי בתכנית שאושרה.

(ב) לענין מתן אישור על פי סעיף קטן (א) יהיו למנהל הסמכויות המוקנות למינהלה על פי סעיף 19 ודינו של האישור יהיה כדין אישור לפי סעיף 18.
(ג) לא ראה המנהל לאשר את התכנית, יחזירנה למינהלה לדיון.

אישור שינויים על פי הנחיות

19.

- (א)** המינהלה רשאית להסמיך אדם, אף אם אינו עובד מדינה, לאשר על פי הנחיותיה -
(1) שינוי בתכנית הנובע משינויים במחירי הנכסים בלבד, שאינו משנה את כמות הציוד או סוגו או את שטח הבנינים או סוגם;
(2) שינוי בתכנית שאינו מהותי בכמות הציוד או סוגו או בשטח הבנינים או סוגם;
(3) שינוי במועדי ביצוע תכנית.
(ב) דינו של אישור שינוי על פי סעיף קטן (א) כדין אישור לפי סעיף 18.

אישור - בכתב

20. אישור יהיה בכתב ויחתם בידי המנהל.

דין תכנית מאושרת

- 21.** המפעל או הנכס - לרבות הרחבתם - או ההשקעה או הלוואה, או אותו חלק מהם, שביצועם הוא נושא תכנית מאושרת, יהיו:
(1) למפעל מאושר או למפעל להשכרת ציוד;
(2) לנכס מאושר;
(3) להשקעה מאושרת;
(4) להלוואה מאושרת;
והכל כפי שפורש באישור.

בעלות מפעל מאושר

- 22.** לא יוכר מפעל כמפעל מאושר אלא אם הוא בבעלות אחד מאלה:
(1) חברה כמשמעותה בפקודת החברות;
(2) חברה נכרית כמשמעותה בפקודת החברות;
(3) אגודה שיתופית כמשמעותה בפקודת האגודות השיתופיות;
(4) שותפות הרשומה לפי פקודת השותפויות (נוסח חדש), התשל"ה-1975 (להלן - פקודת השותפויות), כשותפות חוץ מוגבלת, שכל השותפים הישראליים בה הם תאגידים;
(5) שותפות הרשומה לפי פקודת השותפויות, שכל השותפים בה נמנים עם סוגי התאגידים המנויים בפסקאות (1) עד (4);
(6) מי שהמינהלה הסכימה לו.
תיקון מס' 26.

דין נכס מאושר

תיקון מס' 39.

23. האמור בחוק זה על מפעל מאושר חל גם על נכס מאושר, פרט לסעיפים 22, 40 ו-51 להוראות הפרק הששי.

דין הלוואה מאושרת

24. האמור בחוק זה על השקעה מאושרת חל גם על הלוואה מאושרת.

ערר על החלטות המינהלה

- 25.** **(א)** מי שחולק על החלטות המינהלה בדבר בקשה שהגיש לפי סעיף 17, או על החלטותיה לפי סעיפים 74, 75(א), 75 או 75(ב), או על החלטות המנהל לפי סעיפים 19, 75(א), 75 או 75(ב) רשאי תוך ששים יום מיום שנמסרה לו הודעה על החלטה, לערור עליה לפני השרים. הערר יהיה בכתב ויפורטו בו הנימוקים.
(ב) הערר יוגש לוועדה שימנו השרים, אשר תדון בערר בהשתתפות המנהל ותחווה את דעתה לשרים; הוועדה תמנה תמישה תברים, מהם שניים לפחות יהיו נציגי ציבור; המנהל וחברי המינהלה לא יהיו חברים בוועדה.
תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח סעיף קטן (ב) עד תיקון 68 (מיום 6.1.11)

(ב) הערר יוגש לועדה של חמישה שימנו השרים, ולא יהיו חברים בה המנהל וחברי המינהלה; בוועדה הדנה בערר על החלטת מינהלת מרכז ההשקעות יכול שיהיו חברים חברי מועצת מרכז ההשקעות, ובלבד שלפחות שניים מהם יהיו נציגי ציבור; הועדה תדון בערר בהשתתפות המנהל ותחווה דעתה לשרים.

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

נוסח סעיף קטן 25(ב) עד תיקון 66

(ב) הערר יוגש לועדה של חמישה שימנו השרים, ויכול שיהיו חברי המועצה חוץ מהמנהל וחברי המינהלה, ובלבד שלפחות שניים יהיו נציגי ציבור; הועדה תדון בערר בהשתתפות המנהל ותחווה דעתה לשרים.

(ג) השרים רשאים לאשר את החלטות המינהלה או המנהל, לבטלן או לשנותן.

ערעור במקרים מסויימים

א.25

(א) על החלטות המינהלה על פי סעיף 75(ב) או על פי סעיף 75(ג) ניתן לערער בפני בית המשפט המחוזי, תוך 60 יום מיום שנמסרה למערער הודעה על החלטה; הוגש ערעור, תוארך התקופה הקבועה בהוראות האמורות עד תום שלושים יום מיום מתן החלטה בערעור.

(ב) על החלטת בית המשפט המחוזי לפי סעיף קטן (א) ניתן לערער בבעיה משפטית.
(ג) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הדין בערעור לפי סעיף זה.

פרק רביעי: דחיית תשלום אגרות ומס בולים

סעיפים 26 - 29 בטלים.

פרק חמישי: פטור ממסי רכוש

סעיפים 30 - 40 בטלים. פרק שישי: מענק

הגדרות

440. בפרק זה -

"מפעל תעשייתי" - כהגדרתו בסעיף 51;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה. עד התיקון ההגדרה היתה: "מפעל תעשייתי" - לרבות מכרה או מפעל אחר להפקת מחצבים, שאיננו מפעל לחיפוש נפט - כמשמעותו בחוק הנפט, תשי"ב-1952 - או להפקתו;

"נכסי המפעל" - בניינים, מכונות וציוד אחר - למעט רכב מנועי פרטי כמשמעותו בפקודת התעבורה - שהם בבעלותו של בעל המפעל המאושר ומשמשים את המפעל בהתאם לתכנית מאושרת, ולא היה בהם כל שימוש קודם, ולרבות נכסים שהובאו לישראל באישור המינהלה לענין זה כשהם משומשים ולא היה בהם שימוש קודם בישראל, ולרבות מבנים וציוד המצויים בתחומי המפעל ומשמשים מרכזי הכשרה מקצועית או בתי ספר תעשייתיים, או מעונות יום לילדי העובדים;

"ציוד להשכרה" - מכונות וציוד אחר - למעט רכב מנועי פרטי כמשמעותו בפקודת התעבורה - שהם בבעלותו של מפעל להשכרת ציוד, אשר בהתאם לתכניתו המאושרת הם מיועדים להשכרה למפעלים מאושרים והוכח למנהל כי -

(1) הם הושכרו לראשונה למפעל מאושר, לפני תום התקופה לביצוע התכנית כפי שנקבעה בכתב האישור של אותו מפעל, ואילו אותו מפעל היה בעלם היה זכאי למענק השקעה בשלהם;

(2) ההשכרה היא בהתאם לתנאי האישור של המפעל להשכרת ציוד;

(3) בכתב האישור של המפעל השוכר צויין שהוא ישכור מכונות או ציוד מן הסוג ששכר;

(4) המכונות או הציוד לא נמכרו, לא הושכרו ולא הושאלו לפני שהושכרו לראשונה כאמור בפסקה (1), ואם הובאו לישראל באישור המינהלה לענין זה כשהם משומשים - לא היה בהם שימוש קודם בישראל;

"פיתוח קרקע" - הכשרת הקרקע ופיתוחה שנעשו לצרכי המפעל המאושר בהתאם לתכנית מאושרת;

"בנין שבעלותו של בעל מפעל מאושר" - לרבות בנין המשמש את המפעל המאושר ושבנייתו מומנה על ידי בעל המפעל, למעט בנין שהושכר לו לתקופה שאינה עולה על עשר שנים;

"בנין תעשייתי" - בנין שהוקם בהתאם לתכנית מאושרת ואשר הוכח למנהל כי -

(1) בנייתו נגמרה אחרי ג' בניסן תשכ"ח (1 באפריל 1968);

(2) כולו או עיקר שטחו יושכר לראשונה, כמפורט להלן, בשיעור שנקבע בכתב האישור ובתוך התקופה שקבעה בו;

(א) למפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי, אשר בתכניתו כלולה שכירת בנין כאמור, ובלבד שטרם חלפו שמונה שנים מיום אישור התכנית;

(ב) למפעל מוטב שהוא מפעל תעשייתי, ובלבד שטרם חלפו שמונה שנים מתום השנה שבה החלה לגביו ההשקעה המזערית המזכה;

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.2005.

(3) נמחקה

נוסח פסקאות (2) ו-(3) עד 1.4.2005

(2) כולו או עיקר שטחו, בשיעור שנקבע בכתב האישור, יושכר לראשונה למפעל מאושר, שהוא מפעל תעשייתי, אשר בתכניתו כלולה שכירת בנין כאמור ואשר טרם חלפו שמונה שנים מיום אישור התכנית שלו;

(3) ההשכרה תיעשה תוך התקופה שנקבעה בכתב האישור;

(4) הבנין או חלקו, אשר יושכר כאמור, לא יימכר, לא יוחכר ולא יושכר לפני שיושכר לראשונה כאמור;

"בנין משופץ" - בנין - לרבות מבנים המשמשים מרכזי הכשרה מקצועית או בתי ספר תעשייתיים או מעונות יום לילדי העובדים - שהיה בו שימוש קודם והוא בבעלותו של בעל המפעל המאושר ומשמש את המפעל בהתאם לתכנית המאושרת ונערך בו שיפוץ על פי אותה תכנית;

"בנין תעשייתי משופץ" - בנין שהיה בו שימוש קודם כבנין תעשייתי או מבנה תעשייתי שהיה בו שימוש קודם ואינו בנין תעשייתי, ובאישור המינהלה נערך בו או בחלקו שיפוץ, והחלק המשופץ יושכר תוך התקופה שתקבע המינהלה למפעל כאמור להלן -

(1) למפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי, אשר בתכניתו כלול בנין כאמור, ובלבד שטרם חלפו שמונה שנים מיום אישור התכנית;

(2) למפעל מוטב שהוא מפעל תעשייתי, ובלבד שטרם חלפו שמונה שנים מתום השנה שבה החלה לגביו ההשקעה המזערית המזכה;

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.2005.

הגדרת "בנין תעשייתי משופץ" עד 1.4.2005

בנין שהיה בו שימוש קודם כבנין תעשייתי או מבנה תעשייתי שהיה בו שימוש קודם ואינו בנין תעשייתי, ובאישור המינהלה נערך בו או בחלקו שיפוץ, והחלק המשופץ יושכר תוך התקופה שתקבע המינהלה למפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי אשר בתכניתו כלול בנין כאמור, וטרם חלפו שמונה שנים מיום אישור התכנית שלו;

"שיפוץ" - ביצוע תוספות, שינויים או תיקונים ברצפות, בתקרות, בקירות, במערכות חשמל, במערכות מים, במערכות חימום וקירור או במערכות ביוב, ובאישור המנהל - בחלקים אחרים, או פיתוח קרקע, הכל כדי להתאימם לצרכי מפעל מאושר בהתאם לתכנית מאושרת;

"מפעל תיירותי" - מיתקן תיירותי ללינה כהגדרתו בסעיף 18א(א), או אטרקציה;

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

"אטרקציה" - מיזם תיירותי ייחודי שאינו מיתקן תיירותי ללינה, המספק, בתמורה, פעילויות נופש, תרבות או פנאי, והמהווה מוקד משיכה תיירותי באזור שבו הוא ממוקם;

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

הגדרת "מפעל תיירותי" עד תיקון מס' 66 (1.1.10)

מפעל המיועד לשרת תיירות לישראל, לרבות בית מלון או חניון כמשמעותם בחוק שירותי תיירות, התשל"ו-1976;

"מחיר מקורי" - כמשמעותו לענין סעיף 21 לפקודת מס הכנסה, למעט הוצאות מימון, הוצאות הנהלה וכלליות שנהוג לראותן כן לפי כללי חשבונאות מקובלים, הוצאות נסיעה, הוצאות הרצה והוצאות אחרות היוצא באלה שיקבעו אותן השרים בצו, באישור ועדת הכספים של הכנסה;

"בעל שליטה" - כמשמעותו בסעיף 32(9) לפקודת מס הכנסה;

"מענק" - מענק השקעה.

תיקון מס' 26.

"מפעל מוטב", "השקעה מזערית מזכה" - כהגדרתם בסעיף 51.

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.2005.

זכות למענק השקעה

240. למענק השקעה מאת המדינה לפי הוראות פרק זה ובכפוף לאמור בסעיף 94, יהיו זכאים -

(1) חברה כמשמעותה בפקודת החברות שיש לה הון מניות;

(2) אגודה שיתופית כמשמעותה בפקודת האגודות השיתופיות;

(3) שותפות הרשומה לפי פקודת השותפויות כשותפות חוץ מוגבלת, שכל השותפים הישראליים בה הם תאגידים;

(4) שותפות הרשומה לפי פקודת השותפויות שהשותפים בה נמנים עם סוגי התאגידים המנויים בפסקאות (1), (2) ו-(3);

(5) שותפות רשומה לפי פקודת השותפויות, לרבות שותפות חוץ, ששותפים בה יחידים, אם המינהלה הכירה בה כמפעל מאושר על פי סעיף 22(6);

שבבעלותן מפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי, מפעל להשכרת ציוד או בנין תעשייתי או בנין תעשייתי משופץ או מפעל תיירותי; ואולם..

(1) חברה בבעלות ממשלתית מלאה, אגודה שיתופית שכל החברים בה הם חברות בבעלות ממשלתית מלאה, ושותפות שכל השותפים בה הם חברות בבעלות ממשלתית מלאה, לא יהיו זכאיות למענק;

(2) אגודה שיתופית שבין החברים בה יש חברות בבעלות ממשלתית מלאה, או שותפות שבין השותפים בה יש חברות בבעלות ממשלתית מלאה, תהיה זכאית למענק חלקי לפי חלקם של החברים או השותפים, לפי העניין, שאינם חברות בבעלות ממשלתית מלאה;

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116);

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(ראו הוראת מעבר לתיקון מס' 49 בסוף חוק זה לענין תאגיד המנוי בסעיף 240, כאשר סכומן המצטבר של תוכניות ההשקעה והתוספות עולה על 140 מליון ש"ח).

שבבעלותן מפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי, מפעל להשכרת ציוד או בנין תעשייתי או בנין תעשייתי משופץ או מפעל תיירותי; ובלבד שאם המפעל הוא מכרה או מפעל אחר להפקת מחצבים, או מפעל לעיבוד מחצבים שהופקו בישראל, טעון מתן המענק אישורם של השרים;

שיעור מענק ההשקעה

240.

(א)

(1) המענק לפי סעיף 240 יהיה באחוזים המפורטים בתוספת הראשונה מכל אלה:

(א) המחיר המקורי של נכסי המפעל או של הבנין התעשייתי;

תיקון מס' 26.

(ב) ההוצאות שהוציא בעל המפעל לפיתוח הקרקע;

(ג) ההוצאות שהוציא בעל המפעל שבבעלותו בנין משופץ לשיפוץ הבנין;

(ד) ההוצאות שהוציא בעל בנין תעשייתי משופץ לשיפוץ הבנין;

(ה) במפעל להשכרת ציוד - המחיר המקורי של הציוד להשכרה בהתאם לאזור שבו נמצא המפעל המאושר ששכר אותו לראשונה.

(ו) ההוצאות שהוציא בעל מפעל מאושר לביצוע השקעה בהתאם לתכנית מאושרת לפי סעיף 3(3); לענין זה יחולו ההוראות לפי סעיף 18(א) לגבי שיעור המענק.

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(2) סכום המענק כאמור בפסקה (1) לא יעלה -

(א) בחברה - על הסכום ששולם למעשה, לרבות פרמיות, בעד מניות שהוקצו כנגד הון שאושר במסגרת התכנית;

(ב) באגודה שיתופית - על הסכום ששולם למעשה כהון עצמי רשום לשם ביצוע התכנית;

(ג) בשותפות חוץ מוגבלת - על הסכום ששולם למעשה להון השותפות מאת השותפים, לשם ביצוע התכנית;

(ד) בשותפות אחרת - על הסכום ששולם למעשה להון של התאגידים השותפים בה, בהתאם לאמור בפסקאות משנה (א), (ב) ו-(ג), ובשיעור חלקם היחסי בשותפות, לשם ביצוע התכנית, אולם אם היו בשותפות שותפים יחידים - על הסכום שהוכח להנחת דעתו של המנהל ששולם למעשה להון השותפות מאת השותפים היחידים בשיעור חלקם היחסי בשותפות, לשם ביצוע התכנית.

(3) השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאים לקבוע שסכום המענק הניתן למפעל הנמצא באזור פיתוח א' או למפעל להשכרת ציוד בשל ציוד להשכרה שהושכר למפעל הנמצא באזור פיתוח א', לא יוגבל בדרך האמורה בפסקה (2) או שיוגבל במידה שיקבעו ובמפעל להשכרת ציוד יובא בחשבון המחיר המקורי הוא המחיר כאמור בסעיף קטן (ב) של הציוד המושכר למפעל באזור פיתוח א' ביחס למחירים כאמור של כלל הציוד להשכרה של המפעל.

(4) אם לפני שנשתיימה תקופת ההטבות, כמשמעותה בסעיף 45, הוקטן סכום ההון שלפיו חושב שיעור המענק, שלא כתוצאה מהפסדים, יחזיר בעל המפעל, בהתאם להוראות שבסעיף 75(א), אותו חלק של המענק אשר לא היה משתלם לו אילו היה סכום ההון מלכתחילה הסכום המוקטן; הקטנת ההון, לענין זה - לרבות כל סכום שנתן בעל המפעל מההון האמור לבעל שליטה, או זקף אותו לחובתו, הכל בין במישרין ובין בעקיפין, למעט -

(א) סכומים המותרים כהוצאה בחישוב ההכנסה החייבת לענין פקודת מס הכנסה;

(ב) סכומים שחולקו כדיבידנד;

(ג) החזר הלוואה שנתן בעל השליטה לפני מתן המענק, או שנתן לאחר מכן אם נתן רק לתקופה שאינה עולה על שנה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) יהיה המענק לגבי נכסי המפעל אשר בעל המפעל ייצר או בנה, באחוזים המפורטים בתוספת ולגבי ציוד להשכרה או בנין תעשייתי - בהתאם לאזור שבו המפעל ששכר את הציוד או בנה את הבנין, מן הסכום הנמוך שבין אלה:

(1) מחיר העלות בתוספת ריווח סביר, ובלבד שהריווח לא יעלה, לענין בנין על 10% ממחיר העלות, ולענין נכס אחר - על 15% ממחיר העלות;

(2) המחיר במכירה ממוכר מרצון לקונה מרצון של נכסים דומים לנכסי המפעל, שיוצרו או נבנו בארץ; באין ייצור מקומי של מכוונות או ציוד דומים או אין מחיר שלהם ממוכר מרצון לקונה מרצון - מחיר היבוא של מכוונות או ציוד דומים, ובאין מחיר מכירה ממוכר מרצון לקונה מרצון של בנין דומה - מחיר הבנין כפי שקבע השמאי הממשלתי הראשי.

תיקון מס' 36.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), מענק השקעה לזכאי כאמור בסעיף 240, שמקום מושבו דרומית לקו רוחב 100 ברשת ישראל שיטת קסיני-סולדנר למעט מפעלים כמפורט בפסקת משנה (2) (להלן- מפעל בנגב), יהיה כאמור בסעיף 3 לתוספת;

(2) ואלה המפעלים:

(א) נמחק.

(ב) מפעל לעיבוד מחצבים;

תיקון מס' 68. מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה. עד התיקון נאמר בפסקה (ב): "(ב) מכרה או מפעל אחר להפקת מחצבים או לעיבודם";

(ג) מפעל תיירותי שאיננו למטרות אכסון עממי;

(ד) כל מפעל תיירותי בתחום השיפוט של עיריית אילת ובמתחם עין זוהר - עין בוקק.

תיקון מס' 51; תיקון מס' 52 - תחולה מ-1.4.01; תיקון מס' 55 - תחולה מ-1.1.02; תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

תחומי האזורים

הוחלף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות חולה בסוף חוק זה.

(ב) השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאים לשנות את התוספת השנייה או לקבועה מחדש, ואולם לא תיקבע תוספת כאמור לתקופה שתפחת משנתיים.

(ג) יישוב או אזור שנוכלל בתחומי האזורים הקבועים בתוספת השנייה, והוצא ממנה עקב ביטולה, פקיעתה, אי-תחולתה או שינויה, או מאחר שאינו עומד עוד בתנאים הקבועים בה, יראו מפעל שנוכלל בתחום אותו יישוב או אזור טרם הוצאתו מתחום התוספת כאמור, ועקב כך הורע מעמדו, כאילו התוספת בנוסחה הקודם ממשיכה לחול עליו או כאילו הוא ממשיך לעמוד בתנאים הקבועים בה, לפי העניין, למשך שנה נוספת.

(ד) השרים האמורים בפסקה (2) להגדרה "השרים" רשאים לקבוע תחומי אזורים מיוחדים לענין מפעלים תיירותיים.

נוסח סעיף 140 עד תיקון מס' 68 (מיום 6.1.11)

קביעת תחומי האזורים

תיקון מס' 26; תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

140. תחומי האזורים המנויים בתוספת ייקבעו על ידי השרים האמורים בפסקה (1) להגדרה "השרים", באישור ועדת הכספים של הכנסת, ורשאים האמורים בפסקה (2) להגדרה "השרים" לקבוע תחומי אזורים מיוחדים לענין מפעלים תיירותיים.

נוסח סעיף 140 עד תיקון מס' 66 (1.1.10)

140. תחומי האזורים המנויים בתוספת ייקבעו על ידי השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, ורשאים הם לקבוע, בהסכמת שר התיירות, תחומי אזורים מיוחדים לענין מפעלי תיירות.

140. בוטל.

תיקון מס' 26.

140. בוטל.

ערובות

140. מענק יינתן לאחר שניתנו ערובות להנחת דעתו של המנהל בדבר הבטחת החזרתו על פי סעיף 75.

מועד תשלום מענק

140.

(א)

(1) מענק ההשקעה, למעט החלק שתשלומו עוכב על פי סעיף 40ט, ישולם לא יאוחר מששים ימים לאחר היום שבו הוכיח בעל המפעל המאושר, להנחת דעתו של המנהל, כי ביצע את התכנית המאושרת והוציא את ההוצאות לרכישת נכסי המפעל או הציוד להשכרה או לייצורם או את ההוצאות כאמור בסעיף 40(א)(1), וביצור - גם ששילם את המחירים כאמור בסעיף 40(ב), וכן את ההוצאות שהוציא לפיתוח קרקע או לבניית בנין או לשיפוץ בנין משופץ או בנין תעשייתי משופץ;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

ואולם אם הותנתה לפי סעיף 19 כניסת האישור לתקפו, ישולם המענק תוך ששים ימים מיום כניסת האישור לתקפו או במועד הקבוע בסעיף קטן זה, לפי המאוחר;

(2) לענין סעיף קטן זה, "ביצוע" - לגבי מכונות וציוד - כשהגיעו לתחום המפעל, לגבי ציוד להשכרה - כשהגיעו לתחום המפעל השוכר, ולגבי בניה, פיתוח קרקע או שיפוץ בנין משופץ או בנין תעשייתי משופץ - סיומם למעשה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי המנהל לאשר תשלום מקדמה על חשבון מענק השקעה (להלן - מקדמה על חשבון המענק) לבעל המפעל המאושר, בשיעורים ובתנאים שקבע המנהל.

(ג) לענין סעיפים 40ב, 40, 75, 75 ו-75 יראו מקדמה על חשבון מענק כמענק.

סמכויות המינהלה

140. המינהלה רשאית לקבוע כללים לביצוע הוראות פרק זה, לרבות סדרי הגשת הבקשה למתן המענק, הפרטים שיכללו בבקשה, המסמכים שיצורפו אליה, הערובות הדרושות למתן המענק, המועדים שבהם ישולם המענק לשיעורין או בבת אחת וכן כללים לעיכוב התשלום של חלק מהמענק שלא יעלה על שיעור מסויים ממנו, כפי שיקבעו השרים באישור ועדת הכספים של הכנסת.

מניעת כפל מענק

140. לא ישולם מענק בשל נכס פלוני יותר מפעם אחת.

יתור של מפעל תיירותי על מענק

הוחלף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

140א. מענק השקעה לא ישולם למפעל תיירותי שבחר במסלול הטבות חלופי על פי סימן ב' לפרק השביעי.

נוסח סעיף 140א עד תיקון 68 (מיום 6.1.11)

יתור על מענק תמורת הטבות חלופיות

140א. מענק השקעה לא ישולם למי שבחר במסלול הטבות חלופי על פי סעיף 51.

140ב - 140ח. הסעיפים היו בתוקף מיום 30.9.1990 עד 31.12.1996.

תיקון מס' 39.

פרק שביעי: הטבות במס הכנסה

סימן א': הטבות במס בשל מפעל מאושר שהוא מפעל תיירות

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.2005; תיקון מס' 68

תחולה והגדרות

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

41. בפרק זה -

(א) הוראות סימן זה יחולו רק על מפעל מאושר שהוא מפעל תיירותי כהגדרתו בסעיף 40א;

(ב) (1) לכל מונח תהיה המשמעות שיש לו בפקודה;

(2) "מס" - מס הכנסה, מס רווחי חברות וכל מס אחר המוטל על הכנסה, למעט מס המוטל על ריווח הון.

הטבות לחברה שקופה

תיקון מס' 56, תחילה: 1.1.03.

41א. אישור שניתן לפי חוק זה לחברה שהיא חברה שקופה כאמור בסעיף 64א לפקודה, יראוהו לענין פרק זה כאילו ניתן לבעל המניות כמשמעותו בסעיף האמור.

נוסח סעיף 41א עד תיקון מס' 56 (1.1.03)

41א. אישור שניתן לפי חוק זה לחברה שהיא חברה משפחתית כאמור בסעיף 64א לפקודה, יראוהו לענין פרק זה כאילו ניתן לנישום כמשמעותו בסעיף האמור.

פחת מואץ

42. בחישוב הכנסתו של מפעל מאושר, הזכאי לניכוי פחת לפי סעיף 21 לפקודה לגבי מכוונות או ציוד המשמשים לצרכי אותו מפעל, והשימוש בהם בישראל התחיל לראשונה לאחר יום ו' באייר תש"ח (15 במאי 1948) או לגבי בנינים המשמשים לצרכי אותו מפעל, והנכסים האמורים כלולים בתכנית המאושרת - יותר למפעל לפי בקשתו, בכל אחת מחמש שנות המס הראשונות לשימושם באותם נכסים, ניכוי פחת על פי סעיף 21 לפקודה כמפורט להלן:

תיקון מס' 68 לפקודה מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(1) לגבי מכוונות או ציוד - במכסה השווה ל-200% מהמכסה הקבועה בתקנות מס הכנסה (פחת), 1941 (להלן - התקנות);
(2) לגבי בנינים - במכסה השווה ל-400% מהמכסה הקבועה בתקנות, ובלבד שלא יותר ניכוי של יותר מ-20% לשנה מוכפל בשיעור ההתאמה.

תיקון מס' 72 לפקודה.

ניכוי פחת במקרה של בלאי בלתי רגיל

43. הוכח לפקיד השומה שבמפעל מאושר היה בלאי בלתי רגיל של מכוונות או של ציוד כאמור בסעיף 42, מחמת שהפעילו אותם במשמרות נוספות או בתנאים קשים ביותר, יחויב פקיד השומה רשאי להתיר, לפי בקשת המפעל, במקום המכסה לפי סעיף 42, ניכוי פחת על פי סעיף 21 לפקודה במכסה השווה ל-250% ממכסת הפחת הקבועה בתקנות מס הכנסה (פחת), 1941.

תיקון מס' 68 לפקודה מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

פחת ופטור בשל מענק לפיתוח קרקע

44. בעל מפעל מאושר שקיבל מענק השקעה בשל הוצאות לפיתוח קרקע, ינוכה סכום המענק, לענין פחת על פי כל דין, מהמחיר המקורי של הבנין העומד על הקרקע או של נכס אחר שלהוצאות האמורות יש זיקה אליו; המענק יהיה פטור ממס הכנסה.
44. בוטל.

תקופת הטבות

45.

(א) הטבות לפי הסעיפים 46 ו-47 יינתנו לגבי השקעה, נכס או מפעל שביצועם הוא נושא לתכנית שאושרה, והן יינתנו -
(1) על הכנסה שהושגה בשבע השנים המתחילות מהשנה שבה היתה לראשונה הכנסה חייבת במס, ולגבי השקעה מאושרת במפעל מאושר, לענין הטבות לפי סעיף 46 - מהשנה שבה היתה לראשונה הכנסה ממנה, ובלבד שלא עברו עדיין ארבע-עשרה שנים מהשנה שבה ניתן האישור ושתיים-עשרה שנים מן השנה שבה - לפי קביעת המנהל - הופעל המפעל או הוחל בייצור או שבה נשאו פרי לראשונה ההדרים, הגפנים או עצי הפרי, אלא שהמינהלה רשאית להסיר את הגבלת הזמן של ארבע-עשרה השנים ושתיים-עשרה השנים האמורות לגבי מפעלים חלוציים. לענין זה, יראו כהכנסה שהושגה ממפעל מאושר גם הכנסה ממתן זכות שימוש בידע שפותח במפעל, הכנסה מתמלוגים והכנסה משירות נלווה לזכות השימוש בידע או לתמלוגים, ובלבד שמקורם במהלך עסקיו הרגיל של המפעל המאושר;

תיקון מס' 56, תחילה: 1.1.03.

(2) על דיבידנד המשתלם מתוך הכנסה שהושגה בשבע השנים כאמור בפסקה (1), אף אם הגיע לנישום תוך שתיים-עשרה שנים לאחר תום שבע השנים האמורות;

(3) המינהלה רשאית לקבוע כי חברה עתירת השקעות חוץ כהגדרתה בסעיף 53 תהא זכאית להטבות בתקופה של חמש שנים נוספות על התקופות שבפסקאות (1) ו-(2) בתנאי שבכל חמש השנים הללו היו 80% לפחות מכלל הכנסותיה של החברה מהמפעל התעשייתי המאושר, על פי חישוב ממוצע, הכנסות מיצוא; החישוב הממוצע ייעשה לפי ההכנסות שבתקופות של עד שלוש שנים רצופות לפי בחירתה של החברה.

(ב) הוראות סעיף קטן (א)1(1) יחולו לגבי חברת משקיעי חוץ כהגדרתה בסעיף 47(א), על הכנסה שהושגה בעשר השנים המתחילות במועדים הקבועים בסעיף קטן (א); ואילו תקופת ההטבות לגבי דיבידנד המשתלם מתוך הכנסה שהושגה בעשר השנים האמורות תהא ללא הגבלה.

המס על הכנסה מהשקעה מאושרת
בתקופת ההטבות

46.

- (א)** קיבל יחיד הכנסה החייבת במס, שמקורה בהשקעה מאושרת, לא יהא חייב עליה במס הכנסה בשיעור העולה על 25% מאותה הכנסה, ויראו אותה הכנסה לענין המס כשלב הגבוה ביותר בסולם הכנסתו החייבת במס.
- (ב)** קיבלה חברה הכנסה החייבת במס, שמקורה בהשקעה מאושרת, תהא חייבת עליה במס הכנסה בשיעור 25% מאותה הכנסה ותהא פטורה מכל מס אחר עליה.
- (ג)** דין פירות השקעה, המשתלמים על ידי חברה מתוך הכנסה כאמור בסעיף קטן (ב), כדין הכנסה שמקורה בהשקעה מאושרת.

המס על הכנסה ממפעל מאושר
בתקופת ההטבות

47.

- (א)** חברה שהיא בעלת מפעל מאושר תהא חייבת על הכנסתה החייבת, שהושגה מאותו מפעל, במס חברות -
- (1)** אם המפעל אושר עד יום ב' באלול תש"ל (3 בספטמבר 1970) - בשיעור שלא יעלה על 28% מאותה הכנסה;
- (2)** אם המפעל אושר אחרי היום האמור בפסקה (1) אך עד יום כ"ט באדר ב' תשל"ו (31 במרס 1976) - בשיעור שלא יעלה על 33% מאותה הכנסה;
- (3)** אם המפעל אושר אחרי היום האמור בפסקה (2) - אך עד יום כ"ה בתמוז התשל"ח (30 ביולי 1978), למעט מי שבחר, לפי סעיף 42(א) לחוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 17), התשל"ח-1978 (להלן בסעיף זה - תיקון מס' 17), בקבלת הטבות לפי פסקת משנה (4) ולרבות מי שבחר לפי סעיף 42(ב) לתיקון מס' 17 בקבלת הטבות לפי פסקת משנה זו - בשיעור שלא יעלה על 35% מאותה הכנסה;
- (4)** אם המפעל אושר אחרי יום כ"ה בתמוז התשל"ח (30 ביולי 1978), אך לגבי מפעל באזור פיתוח א', עד יום כ"א בטבת התשנ"ז (31 בדצמבר 1996), למעט מי שבחר לפי סעיף 42(ב) לתיקון מס' 17 בקבלת הטבות לפי פסקת משנה (3) ולרבות מי שבחר לפי סעיף 42(א) לתיקון מס' 17 בקבלת הטבות לפי פסקת משנה זו - בשיעור שלא יעלה על 25% מאותה הכנסה;

תיקון מס' 72 לפקודה; תיקון מס' 48.

- (5)** אם המפעל אושר באזור פיתוח א', אחרי יום כ"ב בטבת התשנ"ז (1 בינואר 1997) - בשיעור שלא יעלה על 25% מאותה הכנסה; ואולם בשנתיים הראשונות לתקופת ההטבות, כמשמעותה בסעיף 45, תהא חברה שהיא בעלת מפעל מאושר כאמור, פטורה מתשלום מס חברות בשל אותה הכנסה.

תיקון מס' 48.

ותהא פטורה מכל מס אחר עליה.

- (א)** חברת משקיעי חוץ שהיא בעלת מפעל מאושר שהבקשה לאישורו הוגשה למינהלה עד המועד הקבוע לפי הוראות סעיף 18, תהא חייבת, על הכנסתה החייבת שהושגה מאותו מפעל, במס חברות בהתאם לאמור בפסקאות (1) עד (3) ותהא פטורה מכל מס אחר עליה;

תיקון מס' 39, תיקונים מס' 42, 45, 46, 49, 53 ו-58.

- (1)** בשנת מס ששיעור השקעת החוץ שבה הוא 49% או יותר אך פחות מ-74% - בשיעור שלא יעלה על 20% מאותה הכנסה;
- (2)** בשנת מס ששיעור השקעת החוץ שבה הוא 74% או יותר אך פחות מ-90% - בשיעור שלא יעלה על 15% מאותה הכנסה;
- (3)** בשנת מס ששיעור השקעת החוץ שבה הוא 90% או יותר - בשיעור שלא יעלה על 10% מאותה הכנסה;
- ואולם לגבי חברת משקיעי חוץ שהיא בעלת מפעל מאושר שאושר החל ביום כ"ב בטבת התשנ"ז (1 בינואר 1997) באזור פיתוח א', בשנתיים הראשונות לתקופת ההטבות כמשמעותה בסעיף 45, תהא פטורה מתשלום מס חברות בשל אותה הכנסה.

תיקון מס' 49.

לענין סעיף קטן זה -

"חברת משקיעי חוץ" -

- (א)** חברה בהשקעת חוץ, כמשמעותה בסעיף 53ח, שנתקיים בה אחד מאלה:
- (1)** המפעל שבבעלותה אושר ביום 1 באפריל 1985 או לאחריו;
- (2)** המפעל שבבעלותה אושר בתקופה שתחילתה ב-1 באפריל 1983 וסופה ב-31 במרס 1985; לענין זה, **"מפעל"** - למעט הרחבת מפעל;
- (3)** הרחבת מפעל שבבעלותה אושרה לפני 1 באפריל 1985, והחברה היתה זכאית להטבות לפי פרק שביעי 3, ובלבד שיראוה כחברת משקיעי חוץ רק לגבי התקופה שמתום עשר שנים מיום תחילת תקופת ההטבות לפי פרק שביעי 3 עד תום תקופת ההטבות הקבועה בסעיף 45(ב) לגבי ההרחבה;
- (ב)** חברה שהיתה חברת משקיעי חוץ במועד שבו אושרה התכנית כמפעל מאושר או בשנת הבחירה של מפעל מוטב, תמשיך להיחשב כחברת משקיעי חוץ גם אם בעלי מניותיה שהיו תושבי חוץ במועד האמור, כולם או חלקם, היו לתושבי ישראל לראשונה, ובלבד שלא שונה שיעור החזקתם בחברה, והכל עד לתום תקופת ההטבות של אותו מפעל, לרבות תקופת ההטבות של חלק המפעל שנוסף בשל ההרחבה בתוך חמש שנים מיום שבעלי המניות היו לתושבי ישראל לראשונה, אם היתה לחלק המפעל האמור הכנסה חייבת באותן שנים.

תיקון מס' 33; תיקון מס' 72 לפקודה; תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05.

"שיעור השקעת חוץ", בשנת מס פלונית - השיעור שלא היה נמוך ממנו במשך שנת המס בשום זכות מזכויות אלה שהשקעת החוץ הקנתה:

- (1)** זכות לרווחים;
- (2)** זכות הצבעה;
- (3)** זכות למינוי מנהלים;
- (4)** הון מניות כולל הלוואות בעלים;
- (5)** הון מניות לבדו;

ואולם אם השקעת החוץ הקנתה, בכל שנת המס, שיעור העולה על 50% בכל אחת מהזכויות המנויות בפסקאות (2), (3) ו-(5), לא יבוא בחשבון לצורך קביעת שיעור השקעת החוץ הזכויות המנויות בפסקאות (2) ו-(3); לענין הגדרה זו, מקום שהשקעת חוץ לא הקנתה זכות פלונית, יראו כאילו הקנתה שיעור אפס באותה זכות;

תיקון מס' 33, תחילה מש"מ 1985.

"השקעת חוץ" ו"הלוואת בעלים" - כמשמעותן בסעיף 53ח;

(2א) על אף הוראות בסעיפים קטנים (א) ו-(א1), חברה המחלקת דיבידנד מתוך הכנסה של מפעל, שהושגה בתקופה שבה היתה החברה פטורה ממס לפי סעיפים קטנים (א) או (א1), תהא חייבת, בשנת המס שבה חולק הדיבידנד, במס חברות על סכום הדיבידנד המחולק, בשיעור מס החברות שהיתה חייבת בו על הכנסתה בשנה שבה הופקה ההכנסה אילולא היתה פטורה ממס חברות בשנה זו, והוראות סעיף 51ב(א)(2) [עד תיקון 60 נאמר: סעיף 51(ה)] יחולו על חלוקת הדיבידנד לפי סעיף קטן זה; המס האמור ישולם לפקיד השומה יחד עם מס ההכנסה שיש לנכותו במקור ממקבל הדיבידנד, ויחולו עליו כל ההוראות המתייחסות לניכוי במקור; לענין זה, "סכום הדיבידנד המחולק" - לרבות סכום מס החברות החל בשל חלוקתו.

תיקון מס' 49; תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05.

הוראת שעה - תיקון מס' 132 לפקודת מס הכנסה (סעיף 79 לחוק המתקן)

(3א) הכנסה מריבית בשנות המס 2003 עד 2005 של חברה בעלת מפעל מאושר, ששולמה על כספים שגייסה מחוץ לישראל באמצעות הנפקה לציבור, אם טרם נעשה בהם שימוש, שאותם הפקידה במוסד בנקאי מחוץ לישראל, המתנהל על פי הדין במדינה שבה הוא מתנהל, תיחשב כהכנסתה מהמפעל המאושר.

(ב)

(1) קיבל אדם דיבידנד ששולם מתוך הכנסה חייבת, בניכוי מס החברות החל עליה כאמור בסעיף קטן (א)(1) או (2) שהושגה בשנת המס 1958 או לאחר מכן, יהיה פטור עליו מכל מס נוסף על המס ששולם על ידי החברה והוא הדין לגבי פירות השקעה המשתלמים על ידי חברה מתוך דיבידנד כאמור;

תיקון מס' 49.

(2)

(א) קיבל אדם דיבידנד ששולם מתוך הכנסה חייבת, בניכוי מס החברות החל עליה כאמור בסעיף קטן (א)(3) עד (5) או בסעיף קטן (א1) [עד תיקון מס' 60 נאמר: או בסעיף 51(ב)], או בסעיף 53ג(ב), יהיה חייב עליו במס הכנסה בשיעור של 15%; הוא הדין לגבי דיבידנד שמשלמת חברה מתוך דיבידנד כאמור.

(ב) חברה שקיבלה דיבידנד כאמור בפסקת משנה (א), ומחלקת אותו כדיבידנד, תהא זכאית לנכות מהכנסתה החייבת במס הכנסה לפי פסקת משנה (א) (להלן בפסקה זו - הכנסה מועדפת) את הדיבידנד שחילקה באותה שנה; לא היתה לחברה באותה שנה הכנסה מועדפת או שהכנסתה המועדפת היתה קטנה מסכום הדיבידנד שחילקה, יותר לה לנכות את הדיבידנד שחילקה או את היתרה, לפי הענין, כנגד הכנסה מועדפת שהיתה לה בשנות המס שקדמו לאותה שנה, לפי הסדר, החל בשנת המס שקדמה לאותה שנה, ויראו את השומות לשנים הקודמות כמתוקנות בהתאם ובלבד שהחזר מס בשל תיקון שומה כאמור ייעשה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתום שנת המס שבה חולק הדיבידנד ועד יום ההחזר.

תיקון מס' 82 לפקודה; תיקון מס' 49; תיקון מס' 60.

(3) הוראות פסקאות (1) ו-(2) יחולו גם על דיבידנד בגובה הסכומים הדרושים לתיאום הרווחים שחילקה חברה זכאית מתוך רווחים שהותרו בניכוי כהפרשה לייצוב ההון; לענין זה תהא לכל מונח המשמעות שיש לו בפרק שביעי 3.

(ג) מי שזכאי למענק השקעה לפי סעיף 40ב(2) עד (5) (בסעיף קטן זה - זכאי למענק השקעה) או יחיד, שהוא בעל מפעל מאושר, יחא חייב על הכנסתו החייבת, שהושגה מהמפעל המאושר, במס הכנסה -

תיקון מס' 50.

(1) אם המפעל אושר עד יום כ"ט באדר ב' תשל"ו (31 במרס 1976) - בשיעור 25%;

(2) אם המפעל אושר אחרי היום האמור בפסקה (1) אך עד יום כ"ה בתמוז התשל"ח (30 ביולי 1978), למעט מי שבחר לפי סעיף 42(א) לתיקון מס' 17 בקבלת הטבות על פי פסקת משנה (3) ולרבות מי שבחר לפי סעיף 42(ב) לתיקון מס' 17 בקבלת הטבות לפי פסקת משנה זו - בשיעור 35% ויהיה פטור מכל מס אחר עליה;

(3) אם המפעל אושר אחרי יום כ"ה בתמוז התשל"ח (30 ביולי 1978), למעט מי שבחר לפי סעיף 42(ב) לתיקון מס' 17 בקבלת הטבות לפי פסקת משנה (2) ולרבות מי שבחר לפי סעיף 42(א) לתיקון מס' 17 בקבלת הטבות לפי פסקת משנה זו - בשיעור 25%;

(4) אם המפעל אושר אחרי יום כ"ז באייר התשמ"א (31 במאי 1981) אך לגבי מפעל באזור פיתוח א' שבבעלות זכאי שאושר עד יום כ"א בטבת התשנ"ז (31 בדצמבר 1996) - בשיעור שלא יעלה על 35%, ואם השקיע בשנת המס בנכסים קבועים שניתן עליהם פחת לפי סעיף 21 לפקודה, למעט רכב פרטי - בשיעור של 25% על אותו חלק מהכנסה החייבת של המפעל המאושר השווה לסכום שבו עודפת ההשקעה בנכסים הקבועים על התמורה ממכירת נכסים קבועים בשנת המס.

תיקון מס' 50.

(5) (א) אם המפעל באזור פיתוח א' הוא בבעלות של זכאי למענק השקעה ואושר החל ביום כ"ב בטבת התשנ"ז (1 בינואר 1997) -

בשיעורים קבועים בפסקה (4), ואולם -

(1) בשנתיים הראשונות לתקופת ההטבות כמשמעותה בסעיף 45, תהא ההכנסה החייבת, שהושגה מהמפעל המאושר כאמור, פטורה ממס, אם המפעל המאושר רכש בשנת המס נכסים קבועים שניתן עליהם פחת לפי סעיף 21 לפקודה, בגובה הסכום שבו עודף סכום הרכישה של הנכסים הקבועים על סכום התמורה ממכירת נכסים קבועים בשנת המס (להלן - עודף הרכישות);

(2) בכל אחת משנות המס שלאחר שנת המס שבה ההכנסה החייבת של המפעל המאושר היתה פטורה ממס כאמור בפסקה (1) ועד תום תקופת ההטבות כמשמעותה בסעיף 45, אם עלה סכום התמורה ממכירת נכסים קבועים על סכום הרכישה של נכסים קבועים במפעל המאושר (להלן - סכום עודף המכירות), יחא סכום עודף המכירות חייב במס בשיעור שהיה חייב בו הזכאי למענק השקעה אילולא היה פטור ממס לפי פסקה (1) או בשיעור של 25% [ראו גם 15% בהוראת המעבר להלן], לפי הנמוך מביניהם; הוראות פסקה זו יחולו על סכום עודף המכירות עד לנמוך מבין סכומים אלה:

(א) סכום עודף הרכישות בשנתיים הראשונות לתקופת ההטבות, כשהוא מתואם לגבי כל אחת משתי שנות המס האמורות, לפי שיעור עליית המדד מתום אותה שנת מס עד תום שנת המס שבה מחויב סכום עודף המכירות;
(ב) סכום ההכנסה החייבת שהיתה פטורה ממס בשנתיים הראשונות לתקופת ההטבות, כשהוא מתואם לגבי כל אחת משתי שנות המס האמורות, לפי שיעור עליית המדד מתום אותה שנת מס עד תום שנת המס שבה מחויב סכום עודף המכירות.
(ב) לענין פסקה זו -

"סכום הרכישה של נכס קבוע" - המחיר המקורי של הנכס הקבוע שלגביו יחושב הפחת לפי סעיף 21 לפקודה, ובתוספת רווח הון שלא התחייב במס לפי סעיף 96 לפקודה, אשר נגרע מהמחיר המקורי של נכס זה;
"נכסים קבועים" - נכסים ששימשו או שימשו את המפעל המאושר בייצור הכנסתו, למעט 30% מנכסי המפעל כהגדרתם בסעיף 44א, ושנרכשו כחלק מתכנית מאושרת לפי סעיף 21(1) או (2), שבשלה ניתנת ההטבה בשנת המס ואשר ניתן לגביהם מענק לפי חוק זה;
(ד) השרים רשאים לקבוע שההטבות לפי סעיף זה לגבי כלל המפעלים שאינם באזורים א' או ב' או לגבי סוגים מהם יהיו מותנות בכך שהמפעל ייצא שיעור מסויים מתוצרתו.
447. בוטל.

פטור מיוחד לתושבי חוץ

תיקון מס' 49.

48. שילמה חברה את המס המגיע ממנה על הכנסתה החייבת במס, היא תושב-חוץ, המקבל מאת החברה מתוך אותה הכנסה חייבת, בניכוי מס החברות החל עליה, דיבידנד על השקעתו המאושרת במטבע-חוץ, פטור מכל מס, חוץ מן המס שהחברה חייבת לנכותו לפי סעיף 161 לפקודה.
49. בוטל.

הכנסת מומחה מאושר

50. שיעור המס המוטל על הכנסתו של מומחה מאושר שמקורה בעבודתו שלמענה הוזמן, כמשמעותה בסעיף 5(1) לפקודה, לא יעלה על 25% מאותה הכנסה, שתיחשב כשלב הגבוה ביותר בסולם הכנסתו החייבת. הנחה זו תינתן במשך שלוש שנות מס מראשית שנת המס שבה היא אותו מומחה חייב לראשונה במס על הכנסתו האמורה, אולם המינהלה רשאית להאריך את תקופת ההנחה עד חמש שנים נוספות.
"מומחה מאושר" - מי שהוזמן בהיותו תושב-חוץ על ידי מפעל, בהסכמת המנהל, לעבוד במפעל כמומחה שעבודתו עשויה לסייע להגשמתה של מטרת חוק זה ולא היה לפני כן תושב ישראל.

הפסקה זמנית בזכאות להטבות למפעל תעשייתי או למיתקן תיירותי ללינה

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05; תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116) - החלפת "בית מלון" ב"מיתקן תיירותי ללינה".

50א. לא התקיים במפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי או מיתקן תיירותי ללינה כמשמעותם בסעיף 18א(א) בשנת מס מסוימת תנאי מהתנאים המנויים בסעיף 18א(ג) או תנאי מהתנאים המנויים באישור המינהלה, לא תהא החברה שבעלותה מפעל מאושר כאמור זכאית להטבות לפי סעיף 47 באותה שנת מס; חזרו להתקיים לגבי המפעל המאושר התנאים האמורים במהלך תקופת ההטבות, תהא החברה זכאית להטבות לפי סעיף 47, ביתרת תקופת ההטבות.

סימן ב': הטבות במס בשל מפעל מוטב

הוראות תחולה ומעבר לסימן ב' - הטבות במס בשל מפעל מוטב - תיקון מס' 60
[סעיף 50 לחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, לאחר תיקונו בס"ח 2190 התשס"ט, מיום 16.11.08, עמ' 86, שתחילתו ביום 1.1.2005]

(ב) (1) סימן ב' לפרק שביעי בחוק לעידוד כנוסחו בסעיף 49(8) לחוק זה יחול על מפעל חדש ועל הרחבת מפעל ששנת הבחירה לגביהם היא שנת המס 2004 ואילך, כמפורט בסעיף 51 בסימן האמור, אלא אם כן נכללו בתכנית שאישרה המינהלה לפי החוק לעידוד עד יום כ' באדר ב' התשס"ה (31 במרס 2005);

(2) על אף האמור בפסקה (1), חברה שביקשה הטבות לפי הוראות סעיף 51 לחוק לעידוד, כנוסחו עד יום תחילתו של פרק זה (בסעיף זה - יום התחילה), לא תהא רשאית לבחור כשנת בחירה לפי הוראות סעיף 51 לחוק לעידוד, כנוסחו בסעיף 49(8) לחוק זה, שנת מס שטרם חלפו לגביה שלוש שנים מתחילת שנת ההפעלה של המפעל שבשלו ביקשה החברה את ההטבות כאמור.

(3) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2), חברה שביקשה הטבות לפי הוראות סעיף 51 לחוק לעידוד, כנוסחו עד יום התחילה, תהא רשאית לבחור כשנת בחירה לפי הוראות סעיף 51 לחוק לעידוד, כנוסחו בסעיף 49(8) לחוק זה, שנת מס שחלפו לגביה שנתיים מתחילת שנת ההפעלה של המפעל שבשלו ביקשה החברה את ההטבות כאמור, ובלבד שההשקעה המזערית המזכה נעשתה בתקופה של שנתיים המסתיימת בשנת הבחירה; לענין זה, אם שנת ההפעלה של המפעל שבשלו ביקשה החברה את ההטבות כאמור, היא שנת המס 2002, שנת המס 2003 או שנת המס 2004, יראו את הוראות סעיף 51 רישה לחוק לעידוד, לענין מועד ההודעה על שנת הבחירה, כאילו התקיימו, גם אם הודיעה החברה לפקיד השומה על שנת הבחירה בתוך 90 ימים מיום פרסומו של חוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 65), התשס"ט-2008 (בסעיף זה - תיקון מס' 65).

הגדרות

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי; תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

51. בסימן זה יבטימנים ב' ו-בב' -

"אזור", "ראש המינהל לפיתוח ומחקר תעשייתי" - כהגדרתם בסעיף 18א(א); [בתיקון 68 נמחקו המילים "מתקן תיירותי ללינה", "חוק לעידוד מחקר ופיתוח"]

"אנרגיה מתחדשת" - אנרגיה שמקורה בניצול קרינת השמש, הרוח, ביומסה או מקור אנרגיה אחר ובלבד שאינו דלק מאובן;

"ביומסה" - מסת חומר אורגני לא מאובן;

"דלק מאובן" - דלק הנוצר מהתאבנות חומר אורגני בסביבה מחוסרת חמצן;

תיקון מס' 66, תחילת ההגדרה "חוק לעידוד מחקר ופיתוח" ביום 15.7.2009, תחילת ההגדרות "מיתקן תיירותי ללינה", "אנרגיה מתחדשת", "ביומסה", "דלק מאובן" ביום 1.1.2010 והן יחולו לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

"הכנסה מוטבת" - ההכנסה ממפעל מוטב, בניכוי הנחות שניתנו, ובלבד שההכנסה הופקה או נצמחה ממתן שירותי תיירות במהלך עסקיו הרגיל;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח הגדרת "הכנסה מוטבת" עד תיקון 68 (מיום 6.1.11)

"הכנסה מוטבת" - הכנסה ממפעל מוטב, כמפורט להלן, לפי הענין, והכל בניכוי הנחות שניתנו, ובלבד שההכנסה הופקה או נצמחה במהלך עסקיו הרגיל של המפעל:

(א) לגבי מפעל מוטב שהוא מפעל תעשייתי, כל אחד מאלה:

(א) הכנסה ממכירת מוצרים שיוצרו באותו מפעל, לרבות רכיביהם שיוצרו במפעל אחר;

(ב) הכנסה ממכירת מוצרים שהם מוליכים למחצה, שיוצרו במפעל אחר שאינו בבעלות קרובו של בעל המפעל, על פי ידע שפותח על ידי המפעל;

(ג) הכנסה ממתן זכות לשימוש בידע או בתוכנה שפותחו במפעל וכן הכנסה מתמלוגים שהתקבלו בשל שימוש כאמור;

(ד) הכנסה משירות נלווה למכירות כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב), וכן משירות נלווה לזכות השימוש בידע או בתוכנה או לתמלוגים כאמור בפסקת משנה (ג);

(2) לגבי מפעל מוטב שהוא מיתקן תיירותי ללינה [תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010] - הכנסה ממתן שירותי תיירות;

"הכנסה מועדפת" - הכנסה ממפעל מועדף, כמפורט להלן, בניכוי הנחות שניתנו, ובלבד שההכנסה הופקה או נצמחה במהלך עסקיו הרגיל של המפעל מפעילותו בישראל:

(1) הכנסה ממכירת מוצרים שיוצרו באותו מפעל לרבות רכיביהם שיוצרו במפעל אחר, והכל למעט רכיביהם שמקורם במכרה, במפעל אחר להפקת מחצבים או במפעל לחיפוש או להפקה של נפט בהגדרתו בחוק הנפט, התשי"ב-1952;

(2) הכנסה ממכירת מוצרים שהם מוליכים למחצה, שיוצרו במפעל אחר, שאינו בבעלות קרובו של בעל המפעל, על פי ידע שפותח במפעל;

(3) הכנסה ממתן זכות לשימוש בידע או בתוכנה שפותחו במפעל, וכן הכנסה מתמלוגים שהתקבלו בשל שימוש כאמור שהמנהל אישר שהיא גלווית לפעילות הייצורית של המפעל המועדף בישראל;

(4) הכנסה משירות נלווה למכירות כאמור בפסקאות (1) ו-(2), וכן משירות נלווה לזכות השימוש בידע או בתוכנה או לתמלוגים כאמור בפסקה (3);

(5) הכנסה ממחקר ופיתוח תעשייתי בעבור תושב חוץ, ובלבד שניתן לגביהם אישור מאת ראש המחקר למינהל ופיתוח תעשייתי;

ובלבד שלגבי חברה מועדפת שהיא שותפות שבין החברות השותפות בה יש חברה בבעלות ממשלתית מלאה, ולגבי חברה מועדפת שהיא אגודה שיתופית שמחילה עליה את הוראות סעיפים 61 או 62 לפקודה, ושבין חבריה יש חברה בבעלות ממשלתית מלאה - יראו שהכנסה מועדפת רק את חלק ההכנסה כאמור המיוחס לחברות שאינן חברות בבעלות ממשלתית מלאה;

נוספה בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

"הרחבה", של מפעל תיירותי - כל אחד מהמפורטים בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה זו, למעט הרחבה בדרך של רכישת מפעל קיים או בדרך של שינוי מבנה לפי חלק ה-2 לפקודה:

(1) הרחבה או הוספה של בניין, לשם הגדלת מספר הלינות במפעל התיירותי;

נוסח פסקה (1) עד תיקון 68 (מיום 6.1.11)

(1) הגדלת כושר הייצור של מפעל קיים או רכישת טכנולוגיה חדשה, שלא שימשה אותו קודם לכן, ולגבי מיתקן תיירותי ללינה - הרחבה או הוספה של בנין, לשם הגדלת מספר הלינות במיתקן התיירותי ללינה; [תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010]

(2) הקמת מפעל קשור;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

"השקעה מזערית מזכה" - השקעה ברכישת נכסים יצרניים, הנעשית במהלך תקופה שאינה עולה על שלוש שנות מס המסתיימת בתום שנת הבחירה, לשם הקמת מפעל חדש או לשם הרחבת מפעל, שהיא בסכום כמפורט בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה זו, לפי הענין:

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח הרישא להגדרת "השקעה מזערית מזכה" עד תיקון 68 (מיום 6.1.11)

"השקעה מזערית מזכה" - השקעה ברכישת נכסים יצרניים, ובמפעל תעשייתי - למעט השקעה בבנינים, הנעשית במהלך תקופה שאינה עולה על שלוש שנות מס המסתיימת בתום שנת הבחירה, לשם הקמת מפעל חדש או לשם הרחבת מפעל, שהיא בסכום כמפורט בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה זו, לפי הענין:

(1) לגבי הקמת מפעל חדש - סכום שאינו פוחת מ-300,000 שקלים חדשים;

(2) לגבי הרחבת מפעל - סכום שאינו פוחת מהגובה מבין סכומים אלה:

(א) הסכום האמור בפסקה (1);

(ב) סכום השווה לשיעור המזכה משווי כלל הנכסים היצרניים של המפעל, כפי שהיה בתום שנת המס שקדמה לשנה שבה החלה ההשקעה המזערית המזכה; לענין הגדרה זו –

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(1) "שיעור מזכה" –

לענין חלק שווי הנכסים שעד 140 מיליון שקלים חדשים - 12%;

לענין חלק שווי הנכסים שמעל 140 מיליון שקלים חדשים ועד 500 מיליון שקלים חדשים - 7%;

לענין חלק שווי הנכסים שמעל 500 מיליון שקלים חדשים - 5%;

(2) יראו כנכסים יצרניים של מפעל גם נכסים יצרניים המשמשים את המפעל ואינם בבעלותו של בעל המפעל, וכן נכסים יצרניים כאמור של חלק מהמפעל שהוסף בשל הרחבה או של מפעל קשור;

(3) שווי נכס יצרני יחושב, כהפרש שבין המחיר המקורי, כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה, לבין סכומי הפחת שניתן היה לנכותם לפי תקנות מס הכנסה (פחת), 1941, לגבי אותו נכס, עד למועד שבו מחושב שווי הנכס, כשהפרש מתואם לפי שיעור השינוי במדד מיום הרכישה של הנכס ועד לתום שנת המס שקדמה לשנה שבה החלה ההשקעה המזערית המזכה;

"חברה בהשקעת חוץ" – נמחקה;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

"חברה מוטבת" – חברה שהתאגדה בישראל, שהשליטה על עסקיה וניהולם מופעלים בישראל, שהיא בעלת מפעל מוטב, ושמתקיימים בה כל אלה:

(1) סעיפים 64 ו-164א לפקודה אינם חלים עליה והיא אינה קיבוץ כהגדרתו בסעיף 54 לפקודה;

(2) החברה מנהלת בשנת המס פנקסים קבילים ומגישה דוחות, לפי חוק זה ולפי הוראות הפקודה;

(3) החברה ובעל תפקיד בה, כהגדרתו בסעיף 119א(ד) לפקודה, לא הורשעו בעשר השנים שקדמו לשנת הבחירה ובתקופת ההטבות, בעבירה כמפורט להלן:

(א) עבירה לפי סעיפים 216, 216א, 216ב, 216ג, 217 עד 220 ו-224א לפקודה;

(ב) עבירה לפי סעיפים 117, 117א עד 120 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975;

(ג) עבירה לפי סעיפים 98, 98א ו-99 לחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963;

"חברה מועדפת" – חברה שהתאגדה בישראל, שאינה חברה בבעלות ממשלתית מלאה, וכן שותפות הרשומה לפי פקודת השותפויות ששותפות בה רק חברות שהתאגדו בישראל, שאינה שותפות שכל החברות ששותפות בה הן חברות בבעלות ממשלתית מלאה, ומתקיימים בחברה או בשותפות, לפי העניין, כל אלה:

(1) היא בעלת מפעל מועדף;

(2) השליטה על עסקיה וניהולם מופעלים בישראל;

(3) סעיפים 64 ו-164א לפקודה אינם חלים עליה והיא אינה קיבוץ כהגדרתו בסעיף 54 לפקודה;

(4) היא מנהלת בשנת המס פנקסים קבילים ומגישה דוחות, לפי חוק זה ולפי הוראות הפקודה;

(5) היא ובעל תפקיד בה כהגדרתו בסעיף 119א(ד) לפקודה לא הורשעו בעשר השנים שקדמו לשנת המס שלגביה מתבקשות ההטבות, בעבירה כמפורט להלן:

(א) עבירה לפי סעיפים 216, 216א, 216ב, 216ג, 217 עד 220 ו-224א לפקודה;

(ב) עבירה לפי סעיפים 117, 117א עד 120 לחוק מס ערך מוסף;

(ג) עבירה לפי סעיפים 98, 98א ו-99 לחוק מיסוי מקרקעין;

נוספה בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

"ידע" – ידע שפותח בישראל על ידי המפעל ושנרשם בשלו פטנט, או שראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי קבע שהידע כשיר להיות נושא תכנית מחקר ופיתוח, ולעניין ידע בתחום האנרגיה המתחדשת - ידע שהמדען הראשי של משרד התשתיות הלאומיות קבע שהוא ידע הכשיר להיות נושא למחקר ופיתוח כהגדרתם בחוק לעידוד מחקר ופיתוח;

[תיקון מס' 66, תחילה: 15.7.09]

"מענק" – הלוואה או מענק לפי חוק זה;

"מפעל בר-תחרות בתחום האנרגיה המתחדשת" – מפעל תעשייתי בתחום האנרגיה המתחדשת שמתקיימות בו הוראות סעיף 18א(ב), ואולם לעניין זה, יראו מפעל תעשייתי בתחום האנרגיה המתחדשת כמפעל בר-תחרות התורם לתוצר הגולמי כאמור באותו סעיף אם מתקיים בו, בכל שנת מס בתקופת ההטבות, אחד מאלה:

(1) עיקר פעילותו הוא בתחום האנרגיה המתחדשת המבוססת על ידע בתחום האמור, וניתן על כך אישור מאת המדען הראשי של משרד התשתיות הלאומיות; לעניין זה, לא יראו מכירת חשמל שמקורו באנרגיה מתחדשת כפעילות בתחום האנרגיה המתחדשת;

(2) הוא מפעל תעשייתי המוכר מוצר שהוא רכיב במיתקן המבוסס על ידע בתחום האנרגיה המתחדשת, ושמתקיים בו, לעניין הכנסתו ממכירות המפעל, אחד מאלה, ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 18א(ד):

(א) 25% או יותר מכלל הכנסתו בשנת המס ממכירות המפעל הם ממכירות למפעל תעשייתי העומד בתנאים האמורים בפסקה (1), או ממכירות המשמשות להקמת מיתקן המבוסס על ידע בתחום האנרגיה המתחדשת;

(ב) 25% או יותר מכלל הכנסתו בשנת המס ממכירות המפעל הם ממכירות כאמור בפסקת משנה (א) וממכירות לשוק מסוים המונה 12 מיליון תושבים לפחות, ובלבד שסך הכנסות המפעל ממכירות כאמור בפסקת משנה (א) לא יהיה נמוך מ-15% מכלל הכנסתו כאמור בשנת המס;

תיקון מס' 66, תחילה: 15.7.09

"מפעל חדש" - מפעל שהוקם לראשונה ואינו מפעל קשור;

"מפעל מוטב" - מפעל תיירותי [תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010], שמתקיימות בו הוראות סעיף 18א(ב) ו-18א(ג) לענין היותו מפעל בר-תחרות התורם לתוצר המקומי הגולמי [תיקון מס' 66, תחילה: 15.7.09], ושלשם הקמתו או הרחבתו היתה השקעה מזערית מזכה, ובלבד שהמפעל החדש או חלק המפעל שנוסף בשל ההרחבה, אינו מפעל מאושר; ואולם לענין הרחבת מפעל יראו כמפעל מוטב רק את חלק המפעל שנוסף בשל ההרחבה; לענין זה, תהיה למונחים המפורטים בסעיף 18א המשמעות שיש להם בסימן זה, ויקראו את סעיף 18א(ג) ו-18א(א) כאילו במקום "לפני אישור התכנית כאמור בסעיף זה", נאמר "לפני שנת הבחירה";

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח הגדרת "מפעל מוטב" עד תיקון 68 (מיום 6.1.11)

"מפעל מוטב" - מפעל תעשייתי או מפעל תיירותי ללינה [תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010], שמתקיימות בו הוראות סעיף 18א(ב) ו-18א(ג) לענין היותו מפעל בר-תחרות התורם לתוצר המקומי הגולמי או מפעל בר-תחרות בתחום האנרגיה המתחדשת [תיקון מס' 66, תחילה: 15.7.09], ושלשם הקמתו או הרחבתו היתה השקעה מזערית מזכה, ובלבד שהמפעל החדש או חלק המפעל שנוסף בשל ההרחבה, אינו מפעל מאושר; ואולם לענין הרחבת מפעל יראו כמפעל מוטב רק את חלק המפעל שנוסף בשל ההרחבה; לענין זה, תהיה למונחים המפורטים בסעיף 18א המשמעות שיש להם בסימן זה, ויקראו את סעיף 18א(ג) ו-18א(א) כאילו במקום "לפני אישור התכנית כאמור בסעיף זה", נאמר "לפני שנת הבחירה";

"מפעל מועדף" - מפעל תעשייתי שמתקיימות בו הוראות סעיף 18א(ב) ו-18א(ג) לענין היותו מפעל בר-תחרות התורם לתוצר המקומי הגולמי או מפעל בר-תחרות בתחום האנרגיה המתחדשת;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

"מפעל קשור" - אחד מאלה:

- (1) מפעל שהוא בבעלות חברה שבבעלותה מפעל אחר באותו תחום או שהיה בבעלותה מפעל אחר כאמור;
- (2) מפעל שהוא בבעלות חברה שבעל השליטה בה הוא גם בעל שליטה בחברה אחרת שבבעלותה מפעל אחר באותו תחום או שהיה בבעלותה מפעל אחר כאמור;
- (3) מפעל שהוא בבעלות חברה שבעל השליטה היה בעל שליטה בחברה אחרת שבבעלותה מפעל אחר באותו תחום או שהיה בבעלותה מפעל אחר כאמור;

ואולם לא יראו כמפעל קשור מפעל כאמור בפסקאות (1) עד (3) שהוכח להנחת דעתו של פקיד השומה שהוא ממוקם בנפרד מהמפעל האחר ו-60% או יותר מעובדיו, אך לא פחות מעשרה עובדים, הם עובדים חדשים;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח הגדרת "מפעל קשור" עד תיקון מס' 68 (מיום 6.1.11)

"מפעל קשור" - אחד מאלה:

- (1) מפעל שהוא בבעלות חברה שבבעלותה מפעל אחר באותו תחום או שהיה בבעלותה מפעל אחר כאמור;
- (2) מפעל שהוא בבעלות חברה שבעל השליטה בה הוא גם בעל שליטה בחברה אחרת שבבעלותה מפעל אחר באותו תחום או שהיה בבעלותה מפעל אחר כאמור;
- (3) מפעל שהוא בבעלות חברה שבעל השליטה היה בעל שליטה בחברה אחרת שבבעלותה מפעל אחר באותו תחום או שהיה בבעלותה מפעל אחר כאמור;

ואולם, לא יראו כמפעל קשור מפעל כאמור בפסקאות (1) עד (3) שהוא אחד מאלה:

(א) מתקיימים בו, להנחת דעתו של פקיד השומה, כל אלה:

- (1) לענין מפעל תעשייתי, הוא מייצר מוצר השונה באופן משמעותי מהמוצר שמייצר המפעל האחר;
  - (2) לענין מפעל תעשייתי, הוא מייצר בטכנולוגיה השונה מזו המשמשת את המפעל האחר;
  - (3) הוא ממוקם בנפרד מהמפעל האחר, ואולם לגבי מפעל תעשייתי שאינו מפעל לייצור תוכנה ושלא מתקיים בו התנאי האמור, כל לקוחותיו וכל נכסיו היצרניים הם לקוחות ונכסים חדשים;
  - (4) 60% או יותר מעובדיו, אך לא פחות מעשרה עובדים, הם עובדים חדשים;
- (ב) מפעל כאמור בפסקאות (1) עד (3) שהוא בבעלות חברה שמכרה את המפעל האחר, או שבעל השליטה מכר את כל זכויותיו בחברה בעלת המפעל האחר, והמנהל כהגדרתו בפקודה (בחוק זה - מנהל רשות המסים) נתן אישור כי המכירה נעשתה לצורך המשך הפעלתו של המפעל, ולא היתה לקרוב של החברה או של מי שהיה בעל השליטה בה, לפי הענין, ולא חלו עליה הוראות חלק ה-2 לפקודה; בהגדרה זו -
- "בעל שליטה"** - מי שמחזיק, במישרין או בעקיפין, לבד או יחד עם אחר, ב-50% לפחות באחד מאמצעי השליטה, כהגדרתם בסעיף 275(א) לפקודה;
- "יחד עם אחר"** - יחד עם קרובו, וכן יחד עם מי שאינו קרובו אם הם יחד בעלי שליטה בחבר בני אדם אחר או שיש ביניהם שיתוף פעולה דרך קבע על פי הסכם בענינים מהותיים של החברה, במישרין או בעקיפין;

"מפעל תירות" - מתקן תירותי ללינה כהגדרתו בסעיף 18א(א);

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

"מפעל תעשייתי" - מפעל בישראל שעיקר פעילותו בשנת המס היא פעילות ייצורית, למעט כל אחד מאלה: מכרה, מפעל אחר להפקת מתצבים, מפעל לחיפוש או להפקת של נפט כהגדרתו בחוק הנפט, התש"ב-1952, ומפעל חקלאי מאושר כהגדרתו בסעיף 4 לחוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, התשמ"א-1980; בהגדרה זו, "פעילות ייצורית" - לרבות ייצור מוצרי תוכנה ופיתוח, ומחקר ופיתוח תעשייתי בעבור תושב חוץ, ובלבד שניתן על כך אישור מאת ראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי וכן מחקר ופיתוח תעשייתי בתחום האנרגיה המתחדשת, ובלבד שניתן על כך אישור מאת המדען הראשי של משרד התשתיות הלאומיות, ולרבות פעילות אחרת שקבעו השרים, אך למעט הפעילויות האלה:

תיקון מס' 66, תחילה: 15.7.09; תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

(1) אריזה;

(2) בניה;

(3) מסחר;

(4) תחבורה;

(5) החסנה;

(6) מתן שירותי תקשורת;

(7) מתן שירותים סניטריים;

(8) מתן שירותים אישיים;

(9) פעילות אחרת שקבעו השרים;

"נכסים יצרניים" - נכסים כמפורט בפסקאות (1) עד (3) בהגדרה זו, המשמשים מפעל או המיועדים לשמש מפעל, ובלבד שאינם כלולים בתכנית שאושרה על ידי המינהל:

(1) בנינים;

(2) מכונות וציוד אחר, שלא היה בהם שימוש קודם בישראל או באזור, למעט רכב פרטי או רכב מסחרי כהגדרתם בפקודת התעבורה;

(3) מבנים וציוד המצויים בתחומי המפעל והמשמשים מרכזי הכשרה מקצועית או בתי ספר תעשייתיים, או מעונוות יום לילדי העובדים;

"קרוב" - כהגדרתו בסעיף 105א לפקודה;

"שנת הבחירה" - כמשמעותה בסעיף 751;

"שנת התחילה" - שנת המס שבה היתה לחברה המוטבת, לראשונה, הכנסה חייבת מהמפעל המוטב או שנת הבחירה, לפי המאוחר;

"תקופת ההטבות" - כמשמעותה בסעיף 351.

נוסח סעיף 51 עד תיקון מס' 60 (1.4.2005)

מסלול הטבות חלופי

תיקון מס' 27; תיקון מס' 35, תחולה על בקשות מ-1.9.88; תיקון מס' 39(6); תיקון מס' 56, תחילה: 1.1.03.

51.

(א) חברה הזכאית לקבל מענק בשל מפעל שבבעלותה, תהא זכאית להטבות בסעיף קטן (ב) (להלן - מסלול הטבות חלופי) במקום כל ההטבות במס אשר היא זכאית להן לפי סעיף 47 ובמקום כל המענקים שהיא זכאית להם, והכל בשל אותו מפעל, ובלבד שביקשה זאת בכתב במועד הגשת הבקשה לאישור המפעל; **ביקשה כאמור, לא תהיה רשאית לשנות את בחירתה מיום אישור התכנית; בסעיף זה -**

"מענק" - הלואה או מענק מכספי תקציב המדינה בשל היות המפעל מפעל מאושר;

"חברה" - למעט חברה שחל עליה סעיף 1א64 לפקודה [עד תיקון מס' 56 נאמר: סעיף 64א] ולמעט קיבוץ כמשמעותו בסעיף 54 לפקודה;

"מפעל" - מפעל שאושר כמפעל מאושר ביום כ"א באדר ב' התשמ"ו (1 באפריל 1986) או לאחריו, או שאושר לפני המועד האמור ובלבד שעד אותו מועד לא קיבלה החברה מענק בשלו.

(ב) בעל מפעל שבחר במסלול הטבות חלופי יהיה זכאי להטבות שלהלן בשל הכנסתו החייבת שהושגה מאותו מפעל:

(1) אם המפעל נמצא באזור פיתוח א' - פטור ממס במשך 10 שנים מתחילת תקופת ההטבות;

(2) אם המפעל נמצא באזור פיתוח ב' - פטור ממס במשך 6 שנים מתחילת תקופת ההטבות, והטבות במס על פי סעיף 47 ביתרת תקופת ההטבות;

(3) אם המפעל נמצא באזור אחר - פטור ממס במשך שנתיים מתחילת תקופת ההטבות, והטבות במס על פי סעיף 47 ביתרת תקופת ההטבות;

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), חברה המחלקת דיבידנד מתוך הכנסה של מפעל שהושגה בתקופה שבה היתה החברה פטורה ממס לפי סעיף קטן

(ב), תהא חייבת, בשנת המס שבה חולק הדיבידנד, במס חברות על סכום הדיבידנד המחולק בשיעור מס החברות שהיתה חייבת בו על הכנסתה

בשנה שבה הופקה ההכנסה אילולא בחרה במסלול ההטבות החלופי; המס האמור ישולם לפקיד השומה יחד עם מס ההכנסה שיש לנכותו במקור

ממקבל הדיבידנד, ויחולו לגביו כל ההוראות המתייחסות לניכוי במקור; לענין זה, "סכום הדיבידנד המחולק" - לרבות סכום מס החברות החל בשל חלוקתו.

(ד) בסעיף זה, "תקופת ההטבות" - כאמור בסעיף 45(א)(1).

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו אם נתקיים אחד מאלה:

(1) החברה שכרה לשימוש המפעל ציוד שבשלו קיבל אדם אחר מענק;

(2) החברה שכרה לשימוש המפעל מבנה שבשלו קיבל אדם אחר מענק, ולחברה זכות לרכוש את המבנה;

(3) החברה שכרה לשימוש המפעל מבנה שבשלו קיבל אדם אחר מענק, ולדעת פקיד השומה קיימים יחסים מיוחדים בין החברה לבין המשכיר.

(ו) אגודה שיתופית שבחרה במסלול הטבות חלופי, לא יחולו הוראות סעיף 62 לפקודה עליה משנת המס שבה בחרה כאמור.

(ז) חברה בעלת מפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי או בניין תעשייתי כהגדרתם בסעיף 40 הנמצא באזור שאינו אזור פיתוח א' או ב', ואשר אינה זכאית למענק בשלו, תהא זכאית בשל הכנסתה החייבת שהושגה מאותו מפעל להטבות הקבועות בסעיף קטן (ב)(3), אם המינהל אישרה את תכניתה לענין זה.

(ח) לענין סעיף קטן (ג), כל סכום שנתן בעל מפעל לקרובו, לבעל שליטה בו או לתאגיד בשליטתם, או שזקף אותו לחובתם, בין במישרין ובין בעקיפין, יראוהו כדיבידנד שחילק בעל המפעל, זולת אם הוא הכנסה חייבת בידי המקבל והמס עליו שולם.

51א.

(א) חברה מוטבת זכאית, בכל שנת מס בתקופת ההטבות, להטבות בשל הכנסתה המוטבת, לפי הוראות אלה:

(1) נמצא המפעל המוטב באזור פיתוח א' - תהיה החברה זכאית להטבות על פי פסקת משנה (א) או (ב), בהתאם לבחירתה, על פי הודעתה בדוח לפי סעיף 131 לפקודה שהגישה לשנת הבחירה; בחרה החברה בהטבה לפי פסקה זו לא תוכל לחזור בה מבחירתה במשך כל תקופת ההטבות:

(א) פטור ממס;

(ב) מס חברות בשיעור של 11.5%;

(2) נמצא המפעל המוטב באזור פיתוח ב' - תהיה החברה זכאית לפטור ממס במשך שש שנים משנת התחילה, וביתרת תקופת ההטבות - למס חברות בשיעור שהכנסת החברה היתה מחויבת בו לפי הוראות סעיף 47, אילו היה המפעל מפעל מאושר שאושר ביום הראשון של שנת הבחירה;

(3) נמצא המפעל המוטב באזור אחר - תהיה החברה זכאית לפטור ממס במשך שנתיים משנת התחילה, וביתרת תקופת ההטבות - למס חברות בשיעור שהכנסת החברה היתה מחויבת בו לפי הוראות סעיף 47, אילו היה המפעל מפעל מאושר שאושר ביום הראשון של שנת הבחירה;

(4) נמחקה;

נוסח פסקה (4) עד מחיקתה בתיקון 68 (6.1.11)

(4) היה המפעל המוטב מפעל תעשייתי הנמצא באזור פיתוח א' - תהיה החברה זכאית לפטור ממס ובלבד שמתקיימים כל אלה:

(א) ההשקעה המזערית המזכה לגבי המפעל המוטב לא פחתה מ-900 מיליון שקלים חדשים, ולענין מפעל מוטב המצוי באזור מזכה - לא פחתה מ-600 מיליון שקלים חדשים;

(ב) סך ההכנסות של החברה, ואם הכנסתה כלולה בדוח מאוחד לפי כללי חשבונאות מקובלים - סך ההכנסות על פי הדוח האמור, היה 20 מיליארד שקלים חדשים או יותר, בשנת המס שקדמה לשנת המס שבה החלה ההשקעה המזערית המזכה, או לפי הממוצע השנתי של שלוש שנות המס שקדמו לשנה זו, ולענין מפעל מוטב המצוי באזור מזכה - סך ההכנסות כאמור של החברה או על פי הדוח המאוחד האמור בתקופה האמורה היה 13 מיליארד שקלים חדשים או יותר.

(ב) חברה מוטבת זכאית לפחת מואץ, בשיעורים ובתנאים הקבועים בסעיף 42, בשל נכסים יצרניים המשמשים את המפעל המוטב;

(ג) בטל.

(ד) בטל.

נוסח פסקאות (ג) ו-(ד) עד ביטולן בתיקון 68 (מיום 6.1.11)

(ג) לענין פסקה זו - "אזור מזכה" - אזור המצוי מדרום לקו רוחב 075 או מצפון לקו רוחב 258;

(ד) השרים וראים, להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, אם מצאו על בסיס חוות דעת כלכלית שהוגשה להם לענין זה, שההשקעה תתרום תרומה מהותית לתוצר המקומי הגולמי, לפעילות הכלכלית ולתעשייה בישראל, כל אחד מאלה:

(1) שהוראות פסקה זו, יחולו על מפעל מוטב שאינו באזור פיתוח א', בהתקיים התנאים הקבועים בפסקאות (א) ו-(ב) לענין מפעל מוטב הנמצא באזור פיתוח א' שאינו באזור מזכה;

(2) שהוראות פסקה זו יחולו על מפעל מוטב באזור פיתוח א', בהתקיים התנאים הקבועים בפסקאות משנה (א) ו-(ב) לענין מפעל באזור מזכה, והכל בתנאים ובתיאומים שקבעו.

חלוקת דיבידנד

51ב.

(א) על אף האמור בסעיף 51א(א)(1)(א), (2) ו-(3), חברה מוטבת המחלקת דיבידנד מתוך הכנסה מוטבת שהושגה בתקופה שבה היתה הכנסת החברה פטורה ממס לפי הוראות הפסקאות האמורות, תהא חייבת בשנת המס שבה חולק הדיבידנד במס חברות על סכום הדיבידנד המחולק, לרבות סכום מס החברות החל בשל חלוקתו, בשיעור מס החברות שבו היתה מחויבת הכנסתה לפי הוראות סעיף 47, אילו היה המפעל המוטב מפעל מאושר; מס החברות כאמור ישולם לפקיד השומה יחד עם מס ההכנסה שיש לנכותו מהכנסתו של מקבל הדיבידנד, ויחולו לגביו כל ההוראות המתייחסות לניכוי במקור;

(ב) לענין סעיף קטן (א), יראו כל אחד מהמפורטים להלן כדיבידנד שחילקה החברה המוטבת:

(1) סכום שנתן בעל המפעל המוטב לקרובו, לבעל שליטה בו כהגדרתו בסעיף 9(32) לפקודה או לתאגיד בשליטתו, או שזקף אותם לחובתם, בין במישרין ובין בעקיפין, אלא אם כן שוכנע פקיד השומה כי הסכום האמור מהווה הכנסה חייבת במס בידי המקבל, שאינה דיבידנד, והמס עליה שולם;

(2) סכום שמקורו ברווחי החברה, שניתן לבעלי מניותיה במהלך פירוקה של החברה;

(3) תמורה ששילמה חברה לבעל מניות בה בעד רכישת מניותיה על ידה.

(ג) קיבל אדם דיבידנד ששולם מתוך הכנסה מוטבת, בניכוי מס החברות החל עליה, לרבות דיבידנד ששולם מתוך דיבידנד כאמור, יחולו לענין החיוב במס הוראות אלה:
 (1) שולם הדיבידנד מתוך הכנסה מוטבת שחלות לגביה פסקאות (1), (2) או (3) של סעיף 51א(א), יחוייב הדיבידנד במס בשיעור של 15%, ובלבד שלגבי חברה מוטבת שאינה חברה בהשקעת חוץ, טרם חלפו שנים עשרה שנים מתום תקופת ההטבות;
 (2) על אף האמור בפסקה (1) שולם דיבידנד לתושב חוץ מתוך הכנסה מוטבת שחוייבה במס בשיעור של 11.5% כאמור בסעיף 51א(1)(ב), יחוייב הדיבידנד במס בשיעור של 4%; לענין פסקה זו - "תושב חוץ" - כהגדרתו בפקודה, שהתקיים בו האמור בסעיף 68 לפקודה;
 (3) נמחקה;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח פסקה (3) עד מחיקתה בתיקון 68 (מיום 6.1.11)

(3) שולם הדיבידנד מתוך הכנסה מוטבת שחלה לגביה פסקה (4) של סעיף 51א(א), יהיה הדיבידנד פטור ממס.

(ד) חברה שקיבלה דיבידנד כאמור בסעיף קטן (ג)(1), ומחלקת אותו כדיבידנד, תהא זכאית לנכות מהכנסתה החייבת לפי סעיף קטן (ג)(1) (בפסקה זו - הכנסה מדיבידנד מועדף) את הדיבידנד שחילקה באותה שנה; לא היתה לחברה באותה שנה הכנסה מדיבידנד מועדף או שהכנסתה מדיבידנד מועדף היתה קטנה מסכום הדיבידנד שחילקה, יותר לה לנכות את הדיבידנד שחילקה או את היתרה, לפי הענין, כנגד הכנסה מדיבידנד מועדף שהיתה לה בשנות המס שקדמו לאותה שנה, לפי הסדר, החל בשנת המס שקדמה לאותה שנה, ויראו את השומות לשנים הקודמות כמתוקנות בהתאם, ובלבד שהחזר מס בשל תיקון שומה כאמור, ייעשה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתום שנת המס שבה חולק הדיבידנד ועד ליום החזר.

החלפת המונח "הכנסה מועדפת" ב"כנסה מדיבידנד מועדף": תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

תקופת ההטבות

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

51.

(א) ההטבות לפי הוראות סעיף 51 יינתנו לחברה מוטבת במהלך תקופה כמפורט להלן, לפי הענין, ובלבד שטרם חלפו 12 שנים מיום תחילתה של שנת הבחירה:

- (1) לענין מפעל מוטב באזור פיתוח א' - עשר שנות מס, שתחילתן בשנת התחילה;
- (2) לענין מפעל מוטב שאינו באזור פיתוח א' - שבע שנות מס, שתחילתן בשנת התחילה;
- (3) לענין מפעל מוטב שאינו באזור פיתוח א' ושבשנת מס כלשהי במהלך התקופה האמורה בפסקה (2) היה בבעלותה של חברה בהשקעת חוץ או הפך להיות בבעלות כאמור - תקופה נוספת על התקופה האמורה בפסקה (2), שבמהלכה היתה החברה, ברציפות, חברה בהשקעת חוץ, אך לא יותר משלוש שנים נוספות מתום התקופה האמורה בפסקה (2).
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) רישה, לענין הקמת מפעל באזור פיתוח א' תובא בחשבון תקופת ההטבות כאמור בפסקה (1) של אותו סעיף קטן, ובלבד שלא חלפו 14 שנים מיום תחילתה של שנת הבחירה.
- (ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), לענין מפעל מוטב שבבעלותה של חברה עתירת השקעות חוץ, תהא תקופת ההטבות התקופה האמורה בפסקאות משנה (1), (2) או (3) של סעיף קטן (א), לפי הענין, בתוספת חמש שנים, אם בכל חמש השנים האמורות היו 80% לפחות מכלל הכנסותיה של החברה מהמפעל, על פי חישוב ממוצע, הכנסות במטבע חוץ, ובלבד שטרם חלפו 17 שנים מיום תחילתה של שנת הבחירה; החישוב הממוצע ייעשה לפי ההכנסות האמורות בתקופות של עד שלוש שנים רצופות, לפי בחירתה של החברה.
- (ד) בסעיף זה, "חברה עתירת השקעות חוץ" - כהגדרתה בסעיף 53, בשינויים אלה:
  - (1) בפסקה (1) להגדרה האמורה, אחרי "מפעל מאושר" יקראו "או מפעל מוטב";
  - (2) בפסקה (3) להגדרה האמורה, אחרי "על פי התכנית המאושרת" יבוא "או במפעל המוטב, לפי הענין".

שנת הבחירה

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

51ד. חברה המעוניינת בהטבות לפי הוראות סעיף 51א, תבחר את שנת המס שיראוה לענין סימן זה כשנת הבחירה, בהודעה שתגיש לפקיד השומה במועד להגשת הדוח השנתי אך לא יאוחר מתום 12 חודשים מתום אותה שנת מס, ובלבד שמתקיימים כל אלה:
 (1) בתקופה של עד שלוש שנות מס המסתיימת בתום שנת המס שיראוה כשנת הבחירה, השקיעה החברה השקעה מזערית מזכה בהקמה של מפעל חדש או בהרחבה של מפעל;
 (2) נעשתה ההשקעה המזערית המזכה כאמור בפסקה (1) בהרחבתו של מפעל, והיתה לגבי הקמתו של המפעל לראשונה או לגבי הרחבה אחרת שלו, שנת בחירה קודמת - חלפו שלוש שנים לפחות מתחילת שנת הבחירה הקודמת; ואולם, אם נעשתה ההשקעה המזערית המזכה הנוכחית במהלך שנתיים המסתיימות בשנת הבחירה - חלפו שנתיים לפחות מתחילת שנת הבחירה הקודמת;
 (3) נעשתה ההשקעה המזערית המזכה כאמור בפסקה (1) בהרחבתו של מפעל, וניתן מענק בשל הקמתו של המפעל לראשונה, או בשל הרחבה אחרת שלו - חלפו ארבע שנים לפחות מתום שנת הפעלה של התכנית שבשלה התקבל המענק.

הוראות תחולה ומעבר לסעיף 51ד

[סעיף 50 לחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, לאחר תיקונו בס"ח 2190 התשס"ט, מיום 16.11.08, עמ' 86, שתחילתו מיום 1.1.2005]

(1ב) על אף הוראות סעיף 51ד רישה לחוק לעידוד, חברה שהיא בעלת מפעל תעשייתי שהוא מפעל בר תחרות התורם לתוצר הלאומי הגולמי, כמשמעותו בסעיף 18א(ב) לחוק לעידוד, כנוסחו בסעיף 49(2) לחוק זה, שהתקיימו בו התנאים שקבעו השרים לפי סעיף 18א(ג)(2) לחוק לעידוד ושלא התקיימו בו התנאים שבסעיף 18א(ג)(1) לחוק לעידוד, תהא רשאית לבחור כשנת בחירה את שנת המס 2004, שנת המס 2005 או שנת המס 2006, ובלבד שהודיעה על שנת בחירה כאמור בהודעה שתגיש לפקיד השומה בתוך 90 ימים מיום פרסומו של תיקון מס' 65 ושהתקיימו בה פסקאות (1) עד (3) שבסעיף 51ד לחוק לעידוד, לפי העניין.

(2ב) על אף הוראות סעיף 151ד(3) לחוק לעידוד, חברה שקיבלה מענק בשל הקמת מפעל לראשונה (בסעיף קטן זה - מפעל בהקמה), או שקיבלה מענק בשל הרחבה קודמת שלו, והתכנית להקמת המפעל או התכנית להרחבה הקודמת שלו אושרה בידי המינהלה לפני יום התחילה, תהא רשאית לבחור כשנת בחירה לפי הוראות סעיף 151ד לחוק לעידוד, כנוסחו בסעיף 49(8) לחוק זה, שנת מס שחלפו לגביה שלוש שנים מתחילת שנת ההפעלה של המפעל בהקמה או של הרחבה הקודמת, לפי המאוחר מביניהם.

הפסקה זמנית בזכאות להטבות

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

151. חברה שבשנת מס כלשהי לא התקיים בה, במהלך תקופת ההטבות החלה לגביה, תנאי מן התנאים המנויים בהגדרה "חברה מוטבת" שבסעיף 51, או שלא התקיים במפעל שבבעלותה תנאי מהתנאים המנויים בהגדרה "מפעל מוטב" שבאותו סעיף, לא תהא זכאית להטבות לפי סעיף 51 באותה שנת מס; חזרו להתקיים לגבי החברה או לגבי המפעל שבבעלותה התנאים האמורים, במהלך תקופת ההטבות, תהא החברה זכאית להטבות לפי סעיף 51 ביתרת תקופת ההטבות.

מניעת כפל הטבות

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

151.

(א) הוראות סימן זה לא יחולו בהתקיים אחד מאלה:

- (1)** החברה המוטבת קיבלה מענק בשל המפעל המוטב או בשל הנכסים היצרניים המשמשים אותו;
  - (2)** בשימוש המפעל המוטב מכונות או ציוד שבשלהם קיבל אדם שאינו החברה המוטבת מענק, וטרם חלפו ארבע שנים מתום שנת המס שבה התקבל המענק האמור;
  - (3)** בשימוש המפעל המוטב מבנה שבשלו קיבל אדם שאינו החברה המוטבת מענק, ולחברה זכות לרכוש את המבנה, או שקיימים לדעת פקיד השומה יחסים מיוחדים בין החברה המוטבת לבין האדם האחר.
- (ב)** חברה הזכאית להטבות לפי סימן זה, לא תהא זכאית להטבות אחרות לפי חוק זה החל בשנת הבחירה ועד תום תקופת ההטבות.

סייג לענין אגודה שיתופית

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

151. אגודה שיתופית שקיבלה הטבות לפי סימן זה, לא יחולו עליה הוראות סעיפים 61 או 62 לפקודה החל בשנת הבחירה ועד תום תקופת ההטבות.

תיאום סכומים

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי; תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

151. הסכומים הקבועים בהגדרה "השקעה מזערית מזכה" שבסעיף 51, יתואמו ב-1 בינואר של כל שנת מס לפי שיעור עליית המדד בשנת המס הקודמת.

אישור מראש לזכאות להטבות במסלול החלופי

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

151.

(א) חברה המבקשת הטבה לפי סימן זה, לפי סימן 11 או לפי סימן 22, רשאית לפנות למנהל רשות המסים לא יאוחר מתום שישה חודשים מתום שנת הבחירה או מתום שנת המס שלגביה החילה את הוראות סימן 11, לפי העניין, ולבקש אישור מראש כי מפעל שבבעלותה או מפעל שבכוונתה להקים או להרחיב, ממלא אחר התנאים האמורים בהגדרה "מפעל תעשייתי" או הסייג האמור בהגדרה "מפעל קשור" שבסעיף 51.

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח סעיף קטן (א) עד תיקון 68 (מיום 6.1.11)

(א) חברה המבקשת הטבה לפי סימן זה רשאית לפנות למנהל רשות המסים לא יאוחר מתום שישה חודשים מתום שנת הבחירה, ולבקש אישור מראש כי מפעל שבבעלותה או מפעל שבכוונתה להקים או להרחיב, ממלא אחר התנאים האמורים בהגדרה "מפעל תעשייתי" או הסייגים האמורים בפסקה (א)(1) עד (3) של ההגדרה "מפעל קשור", שבסעיף 51.

- (ב)** חברה המבקשת אישור לפי סעיף זה תשלם אגרת בקשה בסכום שקבעו השרים באישור ועדת הכספים של הכנסת.
  - (ג)** בקשה לאישור לפי סעיף זה תכלול את כל הפרטים והעובדות המהותיים הנוגעים לבקשה, ויצורפו אליה מסמכים, אישורים, חוות דעת, הצהרות, הערכות, חוזים, וכל פרט מהותי אחר, הכל כפי שיקבע מנהל רשות המסים בכללים; מנהל רשות המסים רשאי לדרוש כל פרט נוסף שייראה לו דרוש לענין החלטתו בבקשה.
  - (ד)** מנהל רשות המסים רשאי לאשר כי המפעל נושא הבקשה עומד בתנאים הקבועים בסעיף קטן (א) או יעמוד בהם, אם יתמלאו תנאים או יינקטו פעולות כפי שיורה, וכן רשאי הוא להתנות את מתן האישור האמור בתנאים שיורה.
  - (ה)** מנהל רשות המסים יודיע לחברה המבקשת את החלטתו ואת נימוקיו בתוך 90 ימים מהיום שנמסרה לו הבקשה וכל המסמכים האמורים בסעיף קטן (ג), ואולם רשאי הוא, מטעמים שיירשמו, להאריך את התקופה לתקופה נוספת שלא תעלה על 60 ימים [עד תיקון 68 נאמר: 30 ימים], ובלבד שהודיע על כך לחברה המבקשת לפני תום תקופת ה-90 הימים.
- תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.
- (ו)** לא ניתנה החלטת מנהל רשות המסים בבקשה שהוגשה לפי סעיף זה במועד האמור בסעיף קטן (ה), יראו בכך אישור כי המפעל נושא הבקשה עומד בתנאים הקבועים בסעיף קטן (א) שלגביהם התבקש האישור.

ערר על החלטה בבקשה לאישור מראש

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

51.

(א) חברה הרואה עצמה מקופחת מהחלטת מנהל רשות המסים בשאלת התקיימותם של התנאים האמורים בסעיף 51ט, רשאית לערור על ההחלטה לפני ועדת ערר שהוקמה לפי הוראות סעיף 51ג (בסימן זה - ועדת הערר), בתוך 30 ימים מהיום שבו נמסרה לחברה ההודעה על החלטה.

(ב) ועדת הערר רשאית לאשר את החלטת מנהל רשות המסים, לבטלה או להחליט בדרך אחרת; נחלקו הדעות בוועדת הערר, תכריע דעת הרוב; אין רוב לדעה אחת, תכריע דעת היושב ראש.

ערר על החלטת פקיד שומה

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

51א. חברה שלא פנתה למנהל רשות המסים כאמור בסעיף 51ט, או חברה שפנתה כאמור אך לא הגישה ערר על החלטה לפי הוראות סעיף 51, הרואה עצמה מקופחת מהחלטת פקיד השומה לפי סעיף 152(ב) לפקודה, רשאית לערור על החלטת פקיד השומה כאמור לפני ועדת הערר בשאלת התקיימותם של התנאים האמורים בסעיף 51ט, בלבד, בתוך 30 ימים מהיום שבו נמסרה ההודעה על החלטתו, ויחולו הוראות סעיף 51(ב), בשינויים המחויבים.

הוראות שונות לענין ערר

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

51ב.

(א) התקופה שמיום הגשת הערר כאמור בסעיפים 51 או 51א, לפי הענין, עד קבלת ההחלטה בערר ובערעור כאמור בסעיף 51ד, לא תובא בחשבון התקופות האמורות בסעיפים 145, 152 ו-153 לפקודה.

(ב) לא הגישה החברה ערר לפי הוראות סעיפים 51 או 51א, לפי הענין, רשאית היא לערער על החלטת מנהל רשות המסים או על החלטת פקיד השומה, לפני בית המשפט המחוזי, יחד עם הערעור לפי סעיף 153 לפקודה.

(ג) השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאים לקבוע אגרה בעד הגשת ערר לפי סעיפים 51 ו-51א.

ועדת ערר

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

51ג.

(א) ועדת הערר, לענין סעיפים 51 ו-51א, תהיה בת ארבעה חברים והם:

(1) שופט בדמוס של בית-משפט מחוזי שימנה שר המשפטים, בהתייעצות עם השרים ובאישור נשיא בית המשפט העליון, והוא יהיה היושב ראש;

(2) המנהל הכללי של משרד האוצר או עובד אחר של אותו משרד שמינה המנהל הכללי האמור;

(3) בכל עניין הנוגע למפעלים תעשייתיים - המנהל הכללי של משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה או עובד אחר של אותו משרד שמינה המנהל הכללי האמור; ובכל עניין הנוגע למפעלים תיירותיים - המנהל הכללי של משרד התיירות או עובד אחר של אותו משרד שמינה המנהל הכללי האמור;

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

(4) נציג ציבור שיקבעו השרים בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) סדרי הדין בוועדת הערר ייקבעו על ידה.

(ג) השרים רשאים לקבוע הוראות לענין שכרם של חברי ועדת הערר שאינם עובדי המדינה.

ערעור לבית המשפט המחוזי

תיקון מס' 60, ראו הוראות תחולה בראש סימן ב' לפרק שביעי.

51ד. על החלטת ועדת הערר לפי סעיפים 51 או 51א, ניתן לערער לבית המשפט המחוזי, בתוך 45 ימים מיום מסירת ההחלטה; החלטת בית המשפט המחוזי בערעור תינתן בתוך שישה חודשים מהיום שבו הוגש אחרון הסיכומים מבין סיכומי הצדדים ותהיה סופית.

הכרה באישורים לענין סיווג מפעל תעשייתי

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה להלן.

51ט. (א) מפעל שקיבל ממנהל רשות המסים אישור לפי סעיף 51ט כי הוא ממלא אחר התנאים האמורים בהגדרה "מפעל תעשייתי". תראה אותו המינהלה כמפעל תעשייתי גם לענין קבלת הלוואה או מענק לפי חוק זה.

(ב) מפעל תעשייתי שהמינהלה אישרה לו תכנית ושקיבל מענק או הלוואה לפי חוק זה בשיעור שאינו נמוך מ-10% מגובה המענק או הלוואה על פי התכנית, יראה אותו מנהל רשות המסים כמפעל תעשייתי גם לענין קבלת הטבות במס לפי סימן ב' לפרק זה.

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יחולו בכל אחד מהמקרים האלה:

(1) חלפו חמש שנים מיום מתן האישור;

(2) השתנו הנסיבות המהותיות הנוגעות לאישור;

(3) נמצא כי לגורם המאשר לא נמסר פרט מהותי מהפרטים שנדרשו לאישור או מסמך מהותי מהמסמכים שנדרשו לאישור;

(4) נמצא כי לגורם המאשר נמסר פרט כוזב, שגוי או מטעה.

הוראות תחולה לתיקון מס' 68

סעיף 39(ד) לחוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012, התשע"א-2010

(ד) הוראות סעיף 51טו לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 37(32) לחוק זה (בסעיף זה - סעיף 51טו), יחולו -

(1) לגבי אישור מנהל רשות המסים כאמור בסעיף 51טו(א), שניתן למפעל החל ביום התחילה, לצורך תחולתן של הוראות סימן ב1 לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 37(32), לחוק זה לגביו;**(2)** לגבי תכנית שהמינהלה אישרה החל ביום התחילה והמענק או ההלוואה לפיה ניתנו ביום האמור ואילך, כאמור בסעיף 51טו(ב), הכל לפי הוראות חוק לעידוד השקעות הון כנוסחו בסעיף 37 לחוק זה.**סימן ב1: הטבות במס בשל מפעל מועדף****הטבות במס**

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

51טז: על אף האמור בסעיף 126(א) לפקודה, חברה מועדפת זכאית כי לגבי הכנסתה המועדפת יוטל מס חברות בשיעורים כמפורט להלן:**(1)** נמצא המפעל המועדף באזור פיתוח א' - 6%;**(2)** נמצא המפעל המועדף באזור שאינו אזור פיתוח א' - 12%.**הוראות שעה**

[סעיף 38 לחוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012]

(א) בשנות המס 2011 ו-2012, לגבי הכנסה מועדפת שהופקה ממפעל מועדף בידי חברה מועדפת יקראו את סעיף 51טז לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו לאחר תיקון 68, כך:**"הטבות במס"****51טז:** על אף האמור בסעיף 126(א) לפקודה, חברה מועדפת זכאית כי לגבי הכנסתה המועדפת יוטל מס חברות בשיעורים כמפורט להלן:**(1)** נמצא המפעל המועדף באזור פיתוח א' - 10%;**(2)** נמצא המפעל המועדף באזור שאינו אזור פיתוח א' - 15%.**(ב) בשנות המס 2013 ו-2014, לגבי הכנסה מועדפת שהופקה ממפעל מועדף בידי חברה מועדפת יקראו את סעיף 51טז לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו לאחר תיקון 68, כך:****"הטבות במס"****51טז:** על אף האמור בסעיף 126(א) לפקודה, חברה מועדפת זכאית כי לגבי הכנסתה המועדפת יוטל מס חברות בשיעורים כמפורט להלן:**(1)** נמצא המפעל המועדף באזור פיתוח א' - 7%;**(2)** נמצא המפעל המועדף באזור שאינו אזור פיתוח א' - 12.5%.**פחת מואץ**

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

51יז: חברה מועדפת זכאית לפחת מואץ, בשיעורים ובתנאים הקבועים בסעיף 42, בשל נכסים יצרניים המשמשים את המפעל המועדף, ובלבד ששך כל הפחת שינוכה לא יעלה על המחיר המקורי של הנכס.**חלוקת דיבידנד**

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

51יח: על אף האמור בסעיף 125 לפקודה, על דיבידנד ששולם שמקורו בהכנסה מועדפת יחול שיעור מס של 15%.**סימן ב2: הטבות במס חברות בשל מפעל מועדף מיוחד****הגדרות**

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

51יט: בסימן זה -**"המנהלים"** - המנהל הכללי של משרד האוצר, המנהל הכללי של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה ומנהל רשות המסים;**"תקופת הזכאות להטבות"** - כמשמעותה בסעיף 51כב.

נסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

51כ.א (א) מפעל מועדף שהתקיימו בו, לגבי שנת מס כלשהי, כל התנאים האמורים בפסקאות (1) עד (3). יאה מפעל מועדף מיוחד ויחולו עליו הוראות סעיפים 51כא עד 51כג -

(1) סך ההכנסה המועדפת של המפעל היה 1.5 מיליארד שקלים חדשים או יותר;

(2) סך ההכנסות של החברה המועדפת היה 20 מיליארד שקלים חדשים או יותר, או שסך הכנסתה הכלולה בדוח מאוחד לפי כללי חשבונאות מקובלים יחד עם הכנסתה של חברה ממפעל בבעלותה הפועל באותו תחום שבו פועל המפעל התעשייתי שבבעלות החברה המועדפת, היה 20 מיליארד שקלים חדשים או יותר;

(3) המנהלים אישרו שהוכח להנחת דעתם, כי לפי התכנית העסקית שהוגשה להם והעומדת בתנאי סעיף קטן (ב), המפעל המועדף יתרום תרומה מהותית לפעילות הכלכלית בישראל ויש בו כדי לקדם יעדים לאומיים במשק המדינה, בין השאר, בהתחשב במיקום הגיאוגרפי של המפעל המועדף וברמת השכר שצפוי שתיקבע לעובדיו (בסימן זה - אישור המנהלים); אישור המנהלים ינתן בכתב ונימוקיו יכללו את התרומה הצפויה לפעילות הכלכלית ולקידום היעדים הלאומיים כאמור.

(ב) תכנית עסקית של מפעל מועדף תכלול אחת מהחלופות האלה לפחות:

(1) השקעה ברכישת נכסים יצרניים, למעט בניינים, בהיקף של 400 מיליון שקלים חדשים לפחות באזור פיתוח א' ו-800 מיליון שקלים חדשים באזור פיתוח שאינו אזור פיתוח א', בתוך שלוש שנות מס מתחילת תקופת הזכאות להטבות (בסימן זה - חלופת ההשקעה בנכסים);

(2) השקעה במחקר ופיתוח בהיקף של 100 מיליון שקלים חדשים לפחות באזור פיתוח א' ו-150 מיליון שקלים חדשים לפחות באזור פיתוח שאינו אזור פיתוח א', בכל שנת מס במהלך תקופת הזכאות להטבות (בסימן זה - חלופת ההשקעה במו"פ);

(3) העסקה של 250 עובדים חדשים לפחות באזור פיתוח א' ו-500 עובדים חדשים לפחות באזור פיתוח שאינו אזור פיתוח א', בכל שנת מס במהלך תקופת הזכאות להטבות, והכל ביחס למספר העובדים בשנה שקדמה לשנת האפס כמשמעותה בסעיף 51כב (בסימן זה - חלופת העובדים).

הטבות במס

נסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

51כ.א (א) על אף האמור בסעיף 126(א) לפקודה, חברה מועדפת זכאית כי לגבי הכנסתה המועדפת מהמפעל המועדף המיוחד, יוטל מס חברות בשיעורים כמפורט להלן, לגבי כל שנת מס בתקופת הזכאות להטבות, ובלבד שהתקיימו בה, בכל שנת מס כאמור, כל התנאים האמורים בסעיף קטן (ג) -

(1) נמצא המפעל המועדף המיוחד באזור פיתוח א' - 5%;

(2) נמצא המפעל המועדף המיוחד באזור שאינו אזור פיתוח א' - 8%.

(ב) חברה מועדפת זכאית לפחת מואץ בשיעורים ובתנאים הקבועים בסעיף 42, בשל נכסים יצרניים המשמשים את המפעל המועדף המיוחד שבבעלותה, בכל שנת מס בתקופת הזכאות להטבות, ובלבד שהתקיימו בה, בכל שנת מס כאמור, כל התנאים האמורים בסעיף קטן (ג) ושסך כל הפחת שינוכה לא יעלה על המחיר המקורי של הנכס.

(ג) ואלה התנאים להטבות לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב):

(1) סך ההכנסה המועדפת של המפעל המיוחד היה 1.5 מיליארד שקלים חדשים או יותר;

(2) סך ההכנסות של החברה המועדפת היה 15 מיליארד שקלים חדשים או יותר או שסך הכנסתה הכלולה בדוח מאוחד לפי כללי חשבונאות מקובלים יחד עם הכנסתה של חברה ממפעל בבעלותה הפועל באותו תחום שבו פועל המפעל התעשייתי שבבעלות החברה המועדפת, היה 15 מיליארד שקלים חדשים או יותר;

(3) אישור המנהלים לא בוטל לפי הוראות סעיף 51כג.

(ד) לא התקיימו בחברה המועדפת בעלת המפעל המועדף המיוחד או במפעל המועדף המיוחד, בשנת מס כלשהי במהלך תקופת הזכאות להטבות, התנאים האמורים בסעיף קטן (1) או (2), לפי העניין, לא תהיה החברה המועדפת זכאית, באותה שנה, לשיעורי המס כאמור בסעיף קטן (א) ולפחת מואץ לפי הוראות סעיף קטן (ב) (בסימן זה - הטבות המס המיוחדות), ואולם לא יהיה בכך כדי לפגוע בזכאותה בשנה שלאחריה או שלפניה, ובלבד שטרם הסתיימה תקופת הזכאות להטבות ואישור המנהלים לא בוטל לפי הוראות סעיף 51כג.

(ה) נוסף על האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ד), תנאי לזכאות להטבות המס המיוחדות הוא שבמפעל המועדף יתקיים אחד מאלה:

(1) בתום השנה השלישית של תקופת הזכאות להטבות נמצא כי התקיימה במפעל המועדף חלופת ההשקעה בנכסים;

(2) לגבי כל שנת מס במהלך תקופת הזכאות להטבות נמצא כי התקיימה במפעל המועדף חלופת ההשקעה במו"פ או חלופת העובדים.

(ו) לא התקיימה במפעל המועדף אף אחת מהחלופות שבסעיף 51כב(ב), תישלל הזכאות להטבות המס המיוחדות, החל מהשנה הראשונה שבתקופת הזכאות להטבות; ואולם אם בשנת מס כלשהי בתקופת הזכאות להטבות התקיימה במפעל המועדף חלופת ההשקעה במו"פ או חלופת העובדים, תהיה החברה המועדפת בעלת המפעל המועדף המיוחד זכאית להטבות המס המיוחדות באותה השנה שבה התקיימה החלופה.

(ז) אין באמור בסעיפים קטנים (ד) ו-(ה) בעניין הפחת המואץ, כדי לפגוע בזכאותה של החברה המועדפת לפחת לפי הוראות סעיף 51ז, אם היא זכאית לו.

תקופת הזכאות להטבות

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

51כב. (א) חברה מועדפת בעלת מפעל מועדף מיוחד שהתקיים בהם כל האמור בסעיף 51, תהיה רשאית לבחור את שנת המס הראשונה שבה תחל תקופת הזכאות להטבות, בהודעה שתוגש לפקיד השומה יחד עם הדוח השנתי המוגש לאותה שנה לפי הוראות סעיף 131 לפקודה, ובלבד שמתקיימים בהם באותה שנה התנאים האמורים בסעיף 51(א) ו-(2) והיא צירפה לדוח השנתי את אישור המנהלים (בסימן זה - שנת האפס).

(ב) תקופת הזכאות להטבות תהיה עשר שנות מס שתחילתן בשנת האפס.

ביטול אישור המנהלים

נוסף בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

51כג. (א) עד תום תקופת הזכאות להטבות יבחן מנהל רשות המסים, מעת לעת, את התאמת פעילות המפעל המועדף המיוחד והישגיו לתנאי אישור המנהלים כאמור בסעיף 51(א) (בסימן זה - בדיקת התאמה).

(ב) מצא מנהל רשות המסים כי פעילות המפעל המועדף המיוחד והישגיו אינם תואמים את התנאים כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לקבוע כי המפעל המועדף אינו מפעל מועדף מיוחד.

(ג) קביעה כאמור בסעיף קטן (ב) תיעשה בהחלטה מנומקת בכתב, לאחר שניתנה לחברה המועדפת בעלת המפעל המועדף הזדמנות סבירה לטעון את טענותיה; תוקפה של קביעה כאמור, הוא החל בשנת המס שלאחר השנה שבה בוצעה בדיקת ההתאמה עד תום תקופת הזכאות להטבות.

סימן ג': חברה תושבת חוץ

חברה תושבת חוץ

52.

(א) על אף האמור בסעיפים 47 ו-51, חברה תושבת חוץ שהיא בעלת מפעל מאושר, תהא חייבת על הכנסתה החייבת מאותו מפעל במס חברות לפי סעיף 47(א1) בהתאם לשיעור השקעת החוץ שבה, ונוסף לכך במס בשיעור 15% על הכנסתה האמורה לאחר שנוכה ממנה מס החברות כאמור.

תיקון מס' 40 מיום 1.1.92.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מנהל רשות המסים רשאי לדחות את תשלום המס בשיעור 15%, כל עוד מוכח להנחת דעתו כי ההכנסה שעליה חל מס כאמור הושארה בישראל והיא משמשת בעסקי החברה בישראל, ורשאי הוא לקבוע תיאומים ותנאים אחרים שיחולו לענין זה.

53. בטל.

פרק שביעי 1: הטבות במס לגבי בנינים להשכרה

הגדרות

53א. (א) בפרק זה -

תיקון מס' 34 מיום 27.7.88.

(1) תהא לכל מונח המשמעות שיש לו בפקודת מס הכנסה (בפרק זה - הפקודה) אלא אם כן נאמר אחרת;

(2) "בנין" - לרבות מספר בנינים שנבנו באותה תקופה ובאותו אתר, כחטיבה אחת, למעט חלק מבנין;

(3) "בנין להשכרה" - בנין שאושר ככנס מאושר, שלפחות מחצית שטחו מיועדת להשכרה למגורים בהתאם לאמור בסעיף 53(א) או (ג), ובלבד שבנייתו נסתיימה אחרי יום י"ז באב התשמ"ח (31 ביולי 1988);

(3א) "בנין חדש להשכרה" - בניין להשכרה במתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא אושר החל ביום הקובע;

(2) הוא אושר לפני היום הקובע והושכר לראשונה אחרי היום האמור;

(3) החלק המושכר בבניין הושכר לראשונה לפני היום הקובע לתקופה שלא פחתה מחמש שנים, ואחרי היום הקובע ובתום התקופה כאמור, הושכר, כולו או חלקו, אך לא פחות ממחצית שטחו, לתקופת השכרה נוספת שלא פחתה מחמש שנים;

תיקון מס' 67, תחילה: 16.12.09 (אין בתיקון זה כדי לגרוע מההוראות שחלו על בנין חדש להשכרה ערב תחילתו של תיקון זה).

(3ב) "היום הקובע" - ה' בטבת התשס"ט (1 בינואר 2009)

תיקון מס' 67, תחילה: 16.12.09 (אין בתיקון זה כדי לגרוע מההוראות שחלו על בנין חדש להשכרה ערב תחילתו של תיקון זה).

נוסח פסקאות (א3) - (ג3) עד תיקון מס' 67 (16.12.09)

(א3) "בנין חדש להשכרה" - בנין להשכרה שמתקיים בו גם אחד מאלה:

תיקון מס' 54, תחילה: 24.5.02.

(1) הוא אושר בתקופה הקובעת;

(2) הוא אושר לפני התקופה הקובעת והושכר לראשונה אחרי היום הקובע;

(3) החלק המושכר בבנין הושכר לראשונה לפני היום הקובע לתקופה שלא פחתה מ-5 שנים, ואחרי היום הקובע ובתום התקופה כאמור, הושכר, כולו או חלקו, אך לא פחות מ-70% משטחו [עד תיקון 61 נאמר: ממחצית שטחו], לתקופת השכרה נוספת שלא פחתה מ-5 שנים, ובלבד שלענין מכירה שנעשתה לאחר היום הקובע יינתנו ההטבות בתיאומים הנדרשים;

תיקון עקיף מס' 61, תחילה: 12.4.05.

(3ב) "היום הקובע" - יום כ"א בחשוון התשס"ב (7 בנובמבר 2001);

תיקון מס' 54, תחילה: 24.5.02.

(3ג) "התקופה הקובעת" - התקופה שתחילתה ביום הקובע וסופה ביום י' בטבת התשס"ז (31 בדצמבר 2006);

תיקון עקיף מס' 61 - תחילת ההגדרה ביום 1.1.2003.

(4) "סכום אינפלציוני" - הסכום המתקבל מצירוף שניים אלה:

(א) המחיר המקורי של חלק הקרקע המתייחס לחלק הנמכר מוכפל בשיעור עליית המדד ממועד רכישת הקרקע ועד מועד המכירה ובהפחתת המרכיב הבלתי קבוע; לענין זה, **"המרכיב הבלתי קבוע"** - המחיר המקורי של חלק הקרקע המתייחס לחלק הנמכר, מוכפל בשיעור עליית המדד בתקופה שבה הקרקע היתה נכס בלתי קבוע לענין חוק התיאומים בשל אינפלציה, כשהסכום המתקבל מתואם מהמועד שבו היתה הקרקע לנכס קבוע לענין החוק האמור או מהמועד שבו הובאה בחשבון כשינוי שלילי לענין החוק האמור, לפי המוקדם, ועד למועד המכירה;

(ב) סכום השווה להוצאות הבניה שטרם הופחתו עד למועד המכירה כשהן מוכפלות בשיעור עליית המדד מהמועד שבו הובאו בחשבון כשינוי שלילי לענין חוק התיאומים בשל אינפלציה או מהמועד שבו היו לנכס קבוע לפי החוק האמור, לפי המוקדם, ועד ליום המכירה; תיקון מס' 40 מיום 1.1.92.

(5) "דירה" - כמשמעותה בסעיף 1 לחוק מס הכנסה (תיקוני חקיקה והוראות שונות), התשנ"ב-1992.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאית המינהלה לאשר, לגבי בנין פלוני, כי רק חלק מהבנין יהיה בנין להשכרה, אם נתקיימו תנאים אלה:

(1) בחלק המאושר יש לפחות שמונה דירות מגורים ובבנין חדש להשכרה בחלק המאושר יש לפחות 6 דירות מגורים; תיקון מס' 54, תחילה: 24.5.02.

(2) לאדם שהוא בעל הזכויות בחלק המאושר, במועד תום הבניה או במועד קבלת ההטבות, אין זכות כלשהי בחלק אחר של הבנין והוא אינו קרוב של אדם אשר לו זכות כאמור; לענין זה -

(א) "זכויות" - זכות בעלות או שכירות, ובאיגוד מקרקעין - זכות בהונו או בכוח ההצבעה בו;

(ב) יראו אדם כקרוב של אדם אחר בכל אחת מאלה:

(1) הוא קרוב שלו לפי הגדרת "קרוב" בסעיף 76(ד)(1) לפקודה;

(2) הוא בעל שליטה באדם האחר;

(3) האדם האחר הוא בעל שליטה בו;

(4) אדם שלישי הוא בעל שליטה בשניהם;

(ג) "בעל שליטה" - כהגדרתו בסעיף 32(9) לפקודה.

1א53. בוטל. [חוקק בס"ח 1386 עמ' 102 ובוטל בעמ' 112].

זכות להטבות

ב.53

(א) בעל בנין להשכרה יהיה זכאי להטבות המפורטות בסעיפים 53 ו-53ד, אם לפחות מחצית משטח הרצפות של הבנין הן דירות שהיו מושכרות למגורים במשך עשר שנים לפחות מתוך שנים עשרה השנים שלאחר תום הבניה ולא נעשתה לגביהן מכירה כמשמעותה בסעיף 88 לפקודה לפני שחלפו עשר שנות השכרה כאמור.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בעליו של בנין להשכרה שהושכר לראשונה בתקופה שמיים כ"ב באלול התשנ"א (1 בספטמבר 1991) ועד תום שנת המס 2006, וכן בעליו של בניין חדש להשכרה, יהא זכאי להטבות המפורטות בסעיפים 53 ו-53ד, אם לפחות מחצית משטח הרצפות של הבנין הן דירות שהיו מושכרות למגורים ושתקופת ההשכרה הממוצעת שלהן היתה 5 שנים לפחות מתוך 7 השנים שלאחר תום הבניה, ובלבד שלגבי מחצית משטח הרצפות של הבנין לא נעשתה מכירה כמשמעותה בסעיף 88 לפקודה לפני שחלפו 5 שנות השכרה.

תיקון מס' 40 מיום 1.1.92; תיקון מס' 46 מיום 1.1.95; תיקון מס' 49; תיקון מס' 53; תיקון מס' 54; תיקון מס' 67, תחילה: 16.12.09 (אין בתיקון זה כדי לגרוע מההוראות שחלו על בניין חדש להשכרה ערב תחילתו של תיקון זה).

(ג)

(1) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), מי שבנה בנין להשכרה יהיה זכאי להטבות לפי סעיף קטן (א) או (ב), לפי הענין, גם אם מכר את הדירות שיש להשכירן כאמור בסעיף קטן (א) לפני שחלפו 5 שנות השכרה, ובלבד שמכר לפחות 50 דירות, לרוכש אחד שהתחייב להשכיר את הדירות למגורים בהתאם לאמור בסעיף קטן (א) או (ב), המכירה כלולה בתכנית שאישרה המינהלה לפני תום הבניה, ונתקיימו התנאים שקבע מנהל רשות המסים לפי פסקה (2).

(2) מנהל רשות המסים יתנה את מתן ההטבות כאמור בפסקה (1) במתן ערובות - מאת המוכר, הרוכש או כל אדם אחר שיקבע -

לתשלום המס והפרשי ההצמדה וריבית כאמור בסעיף קטן (ה), ובמתן הודעה מראש על המכירה במועד שיקבע מנהל רשות המסים.

(3) אדם שרכש בנין להשכרה ממי שבנה אותו, כאמור בפסקה (1), והשכירו בהתאם לתנאים הקבועים בסעיפים קטנים (א) או (ב), יהא זכאי להטבות הקבועות בסעיף 53.

(4) ויתר בונה הבנין על כל ההטבות שהוא זכאי להן לפי פרק זה, ונתן על כך הודעה בכתב, בדרך ובמועד שקבע מנהל רשות המסים, יחוב הרוכש במס רכישה בשיעור של 0.5% בלבד בשל רכישת הבנין, ובלבד שנתקיימו התנאים הקבועים בפסקאות (1) ו-(2).

תיקון מס' 40 מ-1.1.92.

(ד) מנהל רשות המסים רשאי להתנות את מתן הטבות המפורטות בסעיף 53 בהמצאת אישור מאת רואה חשבון לכך שנתקיימו התנאים הקבועים בסעיף קטן (א) או (ב), לפי הענין, וכן רשאי מנהל רשות המסים, בהתייעצות עם המנהל, לקבוע את המועדים ואת כללי הדיווח המהווים תנאי למתן הטבות.

(ה) ניתנה הטבה לפי סעיפים 53 או 53ד, או לפי סעיף 85(ד) לפקודה ולא נתקיים תנאי מהתנאים הקבועים בסעיף קטן (א), תבטל ההטבה למפרע ובעל הבנין או משכיר הבנין, לפי הענין, יהיה חייב בתשלום המס שהיה חייב בו אילולא ההטבה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מתוך שנת המס שלגביה ניתנה ההטבה.

(2) רכש אדם בנין להשכרה ולא מילא את מלוא התחייבויותיו כאמור בסעיף קטן (ג), ישלם בונה הבנין את המס שהופטר ממנו בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מהמועד שבו צריך היה לשלם את המס אילו לא ניתן הפטור, ועד המועד שבו שולם בפועל.

תיקון מס' 40 מ-1.1.92.

הטבות במס לבעל בנין להשכרה

53.

(א) שיעור הפחת לפי סעיף 21 לפקודה, על דירה בבנין להשכרה, שהיתה מושכרת למגורים בשנת המס, יהיה 10%, ואולם לגבי בנין להשכרה שהושכר לראשונה בתקופה שמיום כ"ב באלול התשנ"א (1 בספטמבר 1991) ועד תום שנת המס 2006, ולגבי בנין חדש להשכרה, שיעור הפחת על דירה שהיתה מושכרת למגורים בשנת המס יהיה 20%; הושכרה הדירה למגורים במשך חלק משנת המס, יהא בעל הדירה זכאי לחלק יחסי מהפחת האמור.

תיקון מס' 40 מיום 1.1.92; תיקון מס' 46 מיום 1.1.95; תיקון מס' 49; תיקון מס' 54; תיקון מס' 67 מיום 16.12.09.

(ב) על הכנסה חייבת ממכירת בנין להשכרה או חלק ממנו יחולו הוראות סעיף 47(א), (א) או (ג) לפי הענין, ובלבד שעל חלק מההכנסה החייבת בגובה הסכום האינפלציוני החייב, יחול מס בשיעור של 10% במקום השיעורים הקבועים בסעיפים האמורים. האמור בסעיף קטן זה יחול הן על הכנסה חייבת כהגדרתה בסעיף 1 לפקודה והן על שבח כמשמעותו לפי סעיף 6 לחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963.

לענין זה, "סכום אינפלציוני חייב" - הסכום האינפלציוני שהיה מתחייב במס אילו נמכר הנכס ביום י"ז בטבת התשנ"ד (31 בדצמבר 1993).

תיקון מס' 44 (חוק ההסדרים), תחולה מ-1.1.94. התיקון בענין "סכום אינפלציוני חייב" - בתחולה מיום 1.1.94; תיקון מס' 49.

(ב1) על הכנסה חייבת או שבח ריאלי ממכירה או מהשכרה של בנין חדש להשכרה יחולו הוראות סעיף קטן (ב) ובלבד שבמקום שיעורי המס הקבועים בסעיף 47(א), (א) או (ג), לפי הענין, יחולו שיעורי מס אלה:

(1) לגבי חברה - 11%; [עד תיקון 67 נאמר 18%]

(2) לגבי חברת משקיעי חוץ - 18% או השיעורים הקבועים בסעיף 47(א) לפי הנמוך;

(3) לגבי יחיד - 20%; [עד תיקון 67 נאמר 25%]

תיקון מס' 54, תחולה: 24.5.02; תיקון מס' 67 מיום 16.12.09: הטבות במס לפי סעיף 53 לאחר תיקון 67 יחולו על הכנסה כאמור באותו סעיף שהופקה בשנת המס 2009 ואילך.

(ג) הגבלת תקופת הטבות לפי סעיף 45 לא תחול לענין פרק זה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ב), על הכנסה חייבת של חברה תושבת חוץ ממכירת בנין להשכרה או חלק מבנין כאמור יחול מס חברות לפי סעיף 47(א) בהתאם לשיעור השקעת החוץ שבה ונוסף לכך מס בשיעור 15% על הכנסה האמורה לאחר שנוכה ממנה מס החברות כאמור.

פסקה (ד) הוספה בתיקון מס' 40 מ-1.1.92; תיקון מס' 49.

(ה) היתה ההכנסה החייבת מבנין להשכרה קטנה מסכום הפחת שבעל הבנין זכאי לו לפי סעיף קטן (א), וטרם חלפו חמש שנים מתחילת ההשכרה, יותר סכום הפחת בניכוי או בקיזוז, לפי הענין, רק כנגד הכנסה מבנין להשכרה שעל מכירתו חלות הוראות סעיף קטן (ב); סכום הפחת שלא נוכה או קוזז כאמור לא ייגרע מעלות הבנין להשכרה, כולו או חלקו בעת המכירה, ובלבד שהפסד שנוצר בשל הפחת לא יקוזז על פי הוראות הפקודה; לענין זה, "סכום הפחת" - לרבות הפסד שנוצר בשל ולרבות ניכוי בשל סכום הפחת [עד תיקון 61 נאמר: בשל הפחת] שהותר בשל.

פסקה (ה) הוספה בתיקון מס' 40 מ-1.1.92; תיקון מס' 54, תחולה: 24.5.02; תיקון עקיף מס' 61, מ-12.4.05.

(ו) בטל.

תיקון מס' 54, תחולה: 24.5.02; תיקון עקיף מס' 61 - ביטול הסעיף, לענין חילוף בנין להשכרה, החל מיום 1.1.2004.

נוסח סעיף קטן (ו) עד ביטולו בתיקון עקיף מס' 61 (1.1.04)

(ו) על חילוף כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963 (להלן - חוק מיסוי מקרקעין), של בנין להשכרה בתקופה הקובעת יחולו הוראות סעיפים 49א, 49ד ו-49טז עד 49ז לחוק מיסוי מקרקעין בשינויים המחויבים.

(2) הוראות פסקה (ו) יחולו על מכירת בנין חדש להשכרה, כולו או חלקו, גם אם מועד המכירה הוא לאחר תום התקופה הקובעת.

(ז) במכירת בנין להשכרה החל ביום הקובע, יותרו בניכוי לשם קביעת סכום השבח, תשלומי ריבית ריאלי ששילם המוכר החל ביום הרכישה עד יום המכירה, בשל הלוואה שקיבל לרכישת הבנין, שאינם מותרים בניכוי לפי הפקודה, בהתאם להוראות סעיף 39א לחוק מיסוי מקרקעין, בשינויים המחויבים.

תיקון מס' 54, תחולה: 24.5.02.

חילוף בנין להשכרה ובנין חדש להשכרה

נוסף בתיקון עקיף מס' 61, תחילת הסעיף, לענין חילוף בנין להשכרה, ביום 1.1.2004.

1.1.2004. (א) על אף הוראות חוק מיסוי מקרקעין, מכירת בנין להשכרה או בנין חדש להשכרה (בסעיף זה - הבנין הנמכר), פטורה ממס שבח וממס מכירה, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) זכויותיו של המוכר בבנין הנמכר נמכרו במלואן;

(2) המוכר רכש, בתוך שנים עשר החודשים שלפני המכירה או שנים עשר החודשים שלאחריה, בנין או קרקע כמפורט להלן לחילוף הבנין הנמכר (בסעיף זה - בנין חלופי):

- (א) בנין להשכרה;
 (ב) בנין חדש להשכרה;
 (ג) קרקע לבניית בנין להשכרה או בנין חדש להשכרה ובלבד שהתקיים בתוך חמש שנים מיום רכישתו או מיום מכירת הבנין הנמכר, לפי המוקדם, אחד מאלה:
 (1) קיימת תכנית כמשמעותה בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (בסעיף זה - תכנית), המתירה בניה על הקרקע ונבנה עליה בנין להשכרה או בנין חדש להשכרה, ששטחו 70% לפחות מהשטח הכולל הניתן לבניה לפי התכנית החלה על הקרקע במועד קבלת האישור לאספקת שירותים, כמשמעותו בהגדרה "סיום בניה" שבסעיף 19(ב)(2) לחוק מיסוי מקרקעין;
 (2) קיימת תכנית כאמור בפסקת משנה (א) ונבנה עליה בנין להשכרה או בנין חדש להשכרה והוצאות הבניה לא פחתו מ-70% משווי המכירה של הבנין הנמכר;
 (3) השווי המתואם של הבנין החלופי לא פחת משווי המכירה של הבנין הנמכר;
 (4) כל הדירות להשכרה בבנין החלופי ששוויין עד גובה שווי המכירה של הדירות להשכרה בבנין הנמכר, הושכרו לאחר רכישתו של הבנין החלופי, לתקופה של חמש שנים לפחות;
 (5) מכירת הבנין הנמכר, בין אם הוא בנין להשכרה ובין אם הוא בנין חדש להשכרה, היתה לאחר שהסתיימה תקופת ההשכרה המהווה תנאי למתן הטבות כאמור בסעיף 253(ב);
 (6) מכירת הבנין הנמכר אינה לקרוב ורכישת הבנין החלופי אינה מקרוב, והן אינן שינוי ייעוד.
 (ב) (1) במכירת בנין נמכר שהתקיימו לגביו התנאים האמורים בסעיף קטן (א), למעט התנאי האמור בפסקה (3) של אותו סעיף קטן, יחולו הוראות סעיף 49א(ג) לחוק מיסוי מקרקעין, בשינויים המחויבים.
 (2) עלה השווי המתואם של הבנין החלופי על שווי המכירה של הבנין הנמכר, יחולו הוראות סעיף 49א(ד) לחוק מיסוי מקרקעין, בשינויים המחויבים.
 (ג) במכירת הבנין החלופי ורכישת הבנין החלופי, כולו או חלקו, יחולו הוראות אלה:
 (1) היו הבנין הנמכר והבנין החלופי בנינים חדשים להשכרה, יחויב השבח הריאלי במס בשיעור הקבוע בסעיף 53ג(ב);
 (2) היו הבנין הנמכר והבנין החלופי בנינים להשכרה, יחויב השבח הריאלי במס בשיעורים הקבועים בסעיף 47א(א), (א) או (ג), לפי הענין;
 (3) היו הבנין הנמכר בנין להשכרה והבנין החלופי בנין חדש להשכרה, יחויב השבח הריאלי עד יום החילוף במס בשיעורים הקבועים בסעיף 47א(א), (א) או (ג), לפי הענין ויתרת הבנין החלופי תחויב במס בשיעור הקבוע בסעיף קטן 53ג(ב);
 (4) היה הבנין הנמכר בנין חדש להשכרה והבנין החלופי בנין להשכרה, יחויב השבח הריאלי עד יום החילוף במס בשיעור הקבוע בסעיף קטן 53ג(ב), ויתרת השבח תחויב במס בשיעורים הקבועים בסעיף 47א(א), (א) או (ג), לפי הענין.
 (ד) לענין בנין נמכר או בנין חלופי יחולו, בשינויים המחויבים ולפי הענין, הוראות הסעיפים המפורטים בסעיף קטן זה בחוק מיסוי מקרקעין, גם אם מכירת הבנין הנמכר היתה לאחר התקופה הקובעת כהגדרתה בפרק חמישי 3 לחוק האמור: 29ב, 37(ט), 39(12)ג, 40(ב) ו-ג), ההגדרה "יתרת שווי רכישה" שבסעיף 47 כמשמעותה לענין זכות חלופית, 49 ו-49ז.
 (ה) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לביצוע סעיף זה, לרבות לענין דיווח.
 (ו) (1) בסעיף זה -
- "**השווי המתואם של הבנין החלופי**" - שווי הבנין החלופי כפול במדד ביום המכירה של הבנין הנמכר ומחולק במדד יום רכישת הבנין החלופי, ובתוספת הוצאות שהוצאו לבנייתו כשהן מוכפלות במדד יום המכירה ומחולקות במדד יום הוצאה; לענין זה יראו כיום הוצאה את היום שבו תמו שני שלישים מהתקופה המתחילה ביום תחילת הבניה, ומסתיימת ביום גמר הבניה;
 "חוק מיסוי מקרקעין" - חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), התשכ"ג-1963;
 "יום החילוף" - היום שבו נמכר הבנין הנמכר או נרכש הבנין החלופי, לפי המאוחר;
 "יתרת השבח הריאלי" - ההפרש שבין השבח הריאלי לבין השבח הריאלי עד יום החילוף;
 "קרוב" - כהגדרתו בסעיף 105א לפקודת מס הכנסה;
 "שבח ריאלי עד יום החילוף" - החלק מהשבח הריאלי, שיחסו לכלל השבח הריאלי הוא כיחס שבין התקופה שמיום הרכישה של הבנין הנמכר ועד ליום החילוף, לבין התקופה שמיום הרכישה של הבנין הנמכר ועד ליום המכירה של הבנין החלופי;
 "שווי הבנין החלופי" - שווי המכירה של הבנין החלופי, ואם הוא קרקע לבניית בנין להשכרה או בנין חדש להשכרה - לרבות הוצאות הבניה על המכירה של אותו בנין;
 "שינוי ייעוד" - כהגדרתו בסעיף 49א לחוק מיסוי מקרקעין.
 (2) לכל מונח בסעיף זה תהיה המשמעות הנודעת לו בחוק מיסוי מקרקעין, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת.

פטור ממס רכוש וסמכות
 לפטור מאגרת בנין

1753.

- (א) קרקע שהמינהלה אישרה הקמת בנין להשכרה עליה, יחול לגביה פטור ממס רכוש החל בשנת המס שקדמה לשנה שבה נוצקה התקרה הראשונה בבנין, או החל במועד אחר שקבעה המינהלה, ובלבד ששנת הפטור הראשונה לא תקדם לשנה שלאחר השנה שבה אושר הבנין כנכס מאושר או לשנת המס 1988, לפי המאוחר.
 (ב) שר הפנים רשאי בתקנות, בהתייעצות עם שר האוצר, לפטור הקמתו של בנין להשכרה מאגרת היתר לבניה לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, כולה או מקצתה, בין באופן כללי ובין באזורים מסויימים או לסוגי בנינים מאושרים, ומותר לקבוע בתקנות כאמור תנאים לפטור לפיהן.

איגוד תושבי חוץ

תיקון מס' 40 מיום 1.1.92; ת"ט ס"ו ח"א 1401.

1753.

- (א) תושב חוץ המוכר מניה באיגוד מקרקעין של תושבי חוץ יהיה פטור ממס שבח מקרקעין בשל מכירת המניה.

- (ב) תושב חוץ הרוכש מניה באיגוד מקרקעין של תושבי חוץ, והרכישה נעשתה במישרין מאת האיגוד, יהיה פטור ממס רכישה בשל רכישת המניה.
- (ג) בסעיף זה, "איגוד מקרקעין של תושבי חוץ" - חברה שהיא איגוד מקרקעין כהגדרתו בחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963, שאושרה לענין זה על ידי מנהל רשות המסים ושנתקיימו לגביה כל אלה:
- (1) כל בעלי מניותיה הם יחידים שהיו תושבי חוץ בעת רכישת המניות ואף לא אחד מהם הינו בעל שליטה בחברה כהגדרתו בסעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה;
- (2) יש בה לפחות 50 בעלי מניות;
- (3) עיקר עיסוקה בניית בתים, השכרתם או מכירתם ובעלותה 50 דירות לפחות.

פרק שביעי 2: הטבות במס לחברות למסחר בינלאומי ולבעלי מניותיהן

הגדרות

153. בפרק זה -

- "מסחר בינלאומי" - מסחר המתנהל כולו מחוץ לישראל ואינו כולל יצוא מישראל או יבוא אליה;
- "חברה למסחר בינלאומי" - חברה הרשומה בישראל כחברה נכרית, ואשר כל עיסוקה הוא במסחר בינלאומי; לענין זה לא יראו כעיסוקה של החברה עיסוק אחר שהוא טפל למסחר הבינלאומי ושאושר מראש על ידי המינהלה;
- "תושב חוץ" - לרבות מי שהיה תושב חוץ בעת שרכש מניות בחברה למסחר בינלאומי;
- "מס" - מס הכנסה לרבות מס על ריווח הון וכל מס אחר המוטל על הכנסה;
- שאר המונחים - כמשמעותם בפקודת מס הכנסה (להלן - הפקודה).

הטבות לחברה ולבעלי מניותיה

153. שר האוצר רשאי, על פי המלצת המינהלה, לפטור ממס, כולו או מקצתו -
- (1) הכנסתה של חברה למסחר בינלאומי, שמקורה במסחר בינלאומי ושרואים אותה כמופקת בישראל רק לפי סעיף 15(1) לפקודה; פטור זה יכול להינתן לתקופה שלא תעלה על 10 שנים משנת המס הראשונה שבה היתה לחברה הכנסה חייבת;
- (2) דיבידנד שחולק לתושב חוץ על ידי חברה למסחר בינלאומי מתוך הכנסה שניתן עליה פטור לפי פסקה (1); כללה הכנסתה של החברה גם הכנסה אחרת, יחול הפטור רק על אותו חלק מהדיבידנד ששיעורו כיחס הכנסתה של החברה ממסחר בינלאומי לכלל הכנסתה; פטור זה יכול להינתן לתקופה שלא תעלה על 20 שנה משנת המס הראשונה שבה היתה לחברה הכנסה חייבת.

פטור ממס ריווח הון

153. משניתן פטור לפי סעיף 153, יהיה גם ריווח הון פטור ממס אם -
- (1) הוא נבע לחברה ממכירת נכסים שמחוץ לישראל בתקופת הפטור שניתן לגבי הכנסת החברה;
- (2) הוא נבע לתושב חוץ ממכירת מניות בחברה בתקופת הפטור שניתן לגבי הדיבידנד.

פרק שביעי 3: הטבות במס לחברה תעשייתית בהשקעת חוץ

הפרק בטל

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה

נוסח פרק שביעי 3 עד ביטולו בתיקון מס' 68 (מיום 6.1.11)

הגדרות

153. בפרק זה -

"הון מניות" - לרבות פרמיות על מניות;

"השקעת חוץ" - השקעה בסכום שלא פחת מ-5 מיליון שקלים חדשים, של תושב חוץ בחברה, במישרין או בעקיפין, המקנה לו חלק בהון המניות כולל הלוואות בעלים, וכן חלק בכל אחת מהזכויות הבאות: רווחים, כוח הצבעה ומינוי מנהלים (להלן - הזכויות); לענין השקעת חוץ -

(1) חברה שבשליטתו של תושב ישראל במישרין או בעקיפין, או חברה שתושבי ישראל הם הנהנים או הזכאים ל-25% או יותר מהכנסותיה או מרווחיה, במישרין או בעקיפין, לא יראוה כתושב חוץ; אולם שר האוצר רשאי לקבוע שתיראה כתושב חוץ אם השולט בה הוא חברה שמניותיה נסחרות בבורסה והון המניות שלה שבידי תושבי חוץ והתחייבויותיה לתושבי חוץ הם שבעים וחמישה אחוזים לפחות מסך כל הון מניותיה והתחייבויותיה;

(2) נמחקה.

(3) "הלוואות בעלים" - הלוואה הניתנת לחברה מאת בעל מניות בה, לפרעון במשך תקופה שאינה פחותה משלוש שנים;

(4) יראו השקעה של תושב חוץ כהשקעה בחברה גם אם רכש את מניותיה מאחר, ובלבד שהון המניות הנפרע בחברה שמניותיה נרכשו כאמור עולה על 5 מיליון שקלים חדשים;

תיקון מס' 60, תחולה משנת המס 2003 ואילך, לגבי מי שהתקיימו בו התנאים בפיסקה זו.

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05.

"חברה בהשקעת חוץ" - חברה שהשקעות החוץ בה מנותנות למשקיעיהן שיעור העולה על 25% בכל אחת מהזכויות וכן שיעור העולה על 25% מהון המניות כולל הלוואות בעלים, ובלבד שהחלק בהון המניות לבדו עולה אף הוא על 25%; לענין חברה בהשקעת חוץ, השקעה בעקיפין באמצעות חברה תהיה בגדר השקעת חוץ רק אם נעשתה באמצעות חברה שאף היא חברה בהשקעת חוץ (להלן - החברה המשקיעה), ויחולו לגבי השקעה כאמור הוראות אלה:

(1) הסכום שיובא בחשבון לענין קביעת שיעור השקעת החוץ בהון המניות כולל הלוואות בעלים של החברה המשקיעה בחברה פלונית יהיה חלק יחסי מסכום ההשקעה של החברה המשקיעה, כיחס השקעת החוץ שיש בה בהון המניות כולל הלוואות בעלים לכלל הון המניות כאמור בחברה המשקיעה, אך לא יותר מסכום אשר ביחד עם סך כל השקעות החוץ של החברה המשקיעה יעלה על סכום השקעת החוץ בחברה המשקיעה לפי שער החליפין בעת ההשקעה בחברה הפלונית, בתוספת חלק מהרווחים הבלתי מחולקים שנצברו בה לרבות רווחים שהווננו, כחלקם של משקיעי החוץ בתחילת שנת המס בזכות לרווחים בחברה המשקיעה;

(2) החלק שיובא בחשבון לענין קביעת השיעור של החברה המשקיעה בזכויות בחברה הפלונית, יהיה חלק מהזכויות שיש לחברה המשקיעה בחברה הפלונית, כחלקם של משקיעי החוץ בזכויות החברה המשקיעה;
"חברה בהשקעת חוץ גדולה" - חברה בהשקעת חוץ שהיא אחת מאלה:

(1) חברה שהשקעות החוץ בה מקנות למשקיעיהן שיעור העולה על 49% בכל אחת מהזכויות וכן שיעור העולה על 49% מהון המניות כולל הלוואות בעלים, ובלבד שהחלק בהון המניות לבדו עולה אף הוא על 49%;

(2) חברה שהשקעות החוץ בה אינן פחותות מסכום השווה לעשרה מיליון דולר של ארה"ב והן מהוות לפחות שני שלישים מהון המניות שלה;
"חברה תעשייתית בהשקעת חוץ" - חברה בהשקעת חוץ שהיא אחת מאלה:

(1) חברה תעשייתית כאמור בחוק עידוד התעשייה (מסים), תשכ"ט-1969 (להלן - חוק עידוד התעשייה);

(2) חברה ספנות שחל עליה סעיף 149(1) לחוק האמור;

(3) חברה תושבת ישראל אשר לפחות 70% מהכנסותיה הם מהשכרת ציוד להשכרה כמשמעותו בסעיף 404 או מהשכרת בנינים תעשייתיים אשר בהתאם לתכנית המאושרת מיועדים להשכרה למפעלים מאושרים;

(4) חברה בהשקעת חוץ גדולה שהיא בעלת מפעל מאושר ואינה חברה תעשייתית כאמור בפסקה (1), והיא נמנית עם סוג חברות כאמור שאושר לענין זה בידי השרים באישור ועדת הכספים של הכנסת;
"חברה עתירת השקעות חוץ" - חברה בהשקעת חוץ שנתקיימו בה כל אלה:

(1) היא חברה תעשייתית כאמור בחוק עידוד התעשייה שמפעלה התעשייתי הוא מפעל מאושר;

(2) השקעות החוץ בה מקנות למשקיעיהן שיעור העולה על 74% בכל אחת מהזכויות וכן שיעור העולה על 74% מהון המניות כולל הלוואות בעלים, ובלבד שהחלק בהון המניות לבדו עולה אף הוא על 74%;

(3) ההשקעה על פי התכנית המאושרת איננה פחותה מסכום השווה לעשרים מיליון דולר של ארה"ב;

"מקדם לתיאום השער", לשנת מס - הפרש בין שערי החליפין של הלידה לדולר של ארצות הברית בתום שנת המס ובתום שנת הבסיס מחולק בשער החליפין שהיה בתום שנת הבסיס; ואולם אם נקבעה תקופת שומה מיוחדת -

(1) אם היא מסתיימת לפני 30 בספטמבר - יהא המקדם לתיאום השער, המקדם לשנת המס שקדמה לשנת המס שאליה מתייחסת התקופה המיוחדת;

תיקון מס' 29.

(2) אם היא מסתיימת אחרי 29 בספטמבר ולפני 31 בדצמבר - יהא המקדם לתיאום השער, המקדם לשנת המס שאליה מתייחסת תקופת השומה המיוחדת;

"שנת הבסיס" -

(1) לגבי פחת - שנת המס שבה הופעל הנכס, ואם חלפה יותר משנה מיום התשלום הראשון בעד הנכס ועד להפעלתו - שנת המס שקדמה לשנת המס שבה הופעל הנכס; לענין זה, נכסים שונים שהופעלו כמערכת אחת בפרק זמן אחד, ייראו כנכס אחד שהופעל בעת הפעלת המערכת;

(2) לגבי הלוואה לזמן ארוך - שנת המס שבה נתקבלה הלוואה;

(3) לגבי נכסים שוטפים, התחייבויות שוטפות, הון מניות ורווחים - השנה שקדמה לשנת המס;

"הלוואה לזמן ארוך" - הלוואה - למעט הלוואות בעלים - שנתקבלה לפרעון במשך תקופה שאינה פחותה מארבע שנים מיום קבלתה;

"נכסים שוטפים" ו"התחייבויות שוטפות" - כפי שנקבע בתקנות;

"סכום לתיאום הפחת או ההפחתה" - סכום הפחת או ההפחתה המותרים בניכוי בשנת המס, כפול במקדם לתיאום השער;

"סכום לתיאום שיעורי הפרעון של הלוואה לזמן ארוך" - שיעורי הפרעון של הלוואה בשנת המס, כפול במקדם לתיאום השער;

"סכום לתיאום הנכסים השוטפים" - סכום הנכסים השוטפים בתום השנה שקדמה לשנת המס, כפול במקדם לתיאום השער;

"סכום לתיאום ההתחייבויות השוטפות" - סכום ההתחייבויות השוטפות בתום השנה שקדמה לשנת המס, כפול במקדם לתיאום השער;

"סכום לתיאום רווחים" - רווחים כפול במקדם לתיאום השער; לענין זה, "רווחים" - סך כל העודפים הכלולים בהון העצמי, לפי המאזן של החברה לסוף השנה שקדמה לשנת המס, שמקורם ברווחים הראויים לחלוקה;

"סכום לתיאום הון המניות" - הסכום של הון המניות הנפרע בתום השנה שקדמה לשנת המס, כפול במקדם לתיאום השער, ואם גדל הון הנפרע בתוך שנת המס - בתוספת הסכום המוגדל ב-1 באפריל, ב-1 ביולי או ב-1 באוקטובר, לפי המועד הקרוב ביותר שלפניו נעשתה ההגדלה, כפול במספר החדשים שנותרו מהמועד האמור ועד תום שנת המס או תקופת השומה המיוחדת, מחולק ב-12 וכפול במקדם לתיאום השער.

תיקון מס' 29.

שאר המונחים - כמשמעותם בפקודת מס הכנסה (בפרק זה - הפקודה).

זכאות להטבות

53.53 (א) (1) חברה, כל זמן שהיא חברה תעשייתית בהשקעת חוץ, תהא זכאית, לפי בקשתה, להטבות על פי פרק זה, במשך 10 שנים מהשנה הראשונה לקבלת ההטבות, ובלבד שבשנה הראשונה שביקשה את ההטבות היה לה מפעל תעשייתי שהוא מפעל מאושר שטרם חלפו 12 או 10 שנים, כאמור בסעיף 45, לגבי המפעל או ההרחבה האחרונה שלו (לחברה כאמור ייקרא להלן - חברה זכאית);
ההטבות כאמור ינתנו -

(א) לחברה בהשקעת חוץ גדולה או חברה עתירת השקעות חוץ שקיבלה אישור להקמתו או להרחבתו של מפעלה עד יום 31 במרס 1983;

(ב) לחברה בהשקעת חוץ אחרת, אם ביקשה את ההטבות לפני שנת המס 1982.

(2) חברה בהשקעת חוץ גדולה או חברה עתירת השקעות חוץ שקיבלה אישור להקמתו או להרחבתו של מפעל בשנות המס 1978 עד 1981, תהא - החל מהשנה שבה ביצעה לפחות רבע מהתכנית - זכאית לפי בקשתה להטבות שלפי סעיף 53.53 במקום ההטבות האחרות שלפי פרק זה (להלן - הטבות חלופות); ובלבד שחברה כאמור שביצעה לפחות רבע מהתכנית לפני שהייתה לחברה תעשייתית, תהא זכאית להטבות החלופות, משנת המס שבה הייתה לחברה כאמור, גם בשל השנים שמהשלמת רבע התכנית ועד להייתה חברה כאמור;

היתה החברה חברה זכאית גם לפני קבלת אישור כאמור, יובאו שנות זכאותה הקודמות בחשבון מנין עשר השנים האמורות בפסקה (1).

(3) על אף האמור בפסקאות (1) ו-(2), רשאים השרים, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להאריך את המועד לענין קבלת הטבות.

(ב) לא ינתנו הטבות בשנת מס פלונית, אלא אם הומצאו ד"חות ואישורים כפי שנקבע בתקנות.

הפרשה לייצוב ההון

53.53 (א) לשם בירור הכנסתה החייבת של חברה זכאית יותר לה ניכוי של הפרשה לייצוב ההון; הפרשה לייצוב ההון היא הסכומים הדרושים לתיאום הפחת או ההפחתה בשנת מס פלונית וסכומים הדרושים לתיאום עלות הנכסים השוטפים, פחות הסכומים הדרושים לתיאום שיעורי

הפרעון של ההלוואות לזמן ארוך שיש לפרעם בשנת המס, הסכומים הדרושים לתיאום ההתחייבויות השוטפות והפרשי השער ששולמו לבעלי המניות תושבי החוץ, המותרים לניכוי על פי סעיף 17(1) לפקודה או על פי סעיף 14 לחוק עידוד התעשייה.

(ב) היתה ההפרשה לייצוב ההון שלילית, יראו כהכנסה באותה שנה, בסכום שלא יעלה על ההפרשה לייצוב ההון שהותרה לחברה לניכוי בשתי שנות המס שקדמו לה; עלה סכום ההפרשה השלילית על סכום ההפרשה שהותר לה לניכוי כאמור, יועבר העודף לשתי השנים הבאות בזו אחר זו ויופחת מסכום ההפרשה לייצוב ההון שבהן; לענין זה, הפרשה היא שלילית כאשר סך כל הסכומים לתיאום שיעורי הפרעון של ההלוואות לזמן ארוך, ההתחייבויות השוטפות והפרשי השער כאמור בסעיף קטן (א), עולה על סך כל הסכומים לתיאום הפחת, ההפחות והנכסים השוטפים.

(ג) חברה שהיתה חברה זכאית בחלק בלבד של שנת המס או תקופת השומה המיוחדת, תהא זכאית באותה שנה להפריש לייצוב ההון את מלוא הסכומים הדרושים לתיאום הפחת או ההפחות המותרים לה באותה שנה, בניכוי מלוא הסכומים הדרושים לתיאום שיעורי הפרעון של ההלוואות לזמן ארוך שיש לפרעם באותה שנה, אך תהא זכאית להפריש רק חלק יחסי מהסכומים הדרושים לתיאום עלות הנכסים השוטפים, פחות הסכומים הדרושים לתיאום ההתחייבויות השוטפות, שהיא כיחס מספר החדשים השלמים שבהם היתה זכאית ל-12, הכל בניכוי חלק יחסי כאמור של הפרשי השער המותרים לניכוי כאמור בסעיף קטן (א).

קרן לייצוב ההון

53א. (א) הפרשות לייצוב ההון בשנת מס פלונית בתוספת סך כל הפרשות כאמור שהצטברו עד שנת המס שקדמה לה, בניכוי סך כל ההפרשות השליליות באותן שנים, הסכומים שחולקו כמניות הטבה בשנים האמורות והסכומים הדרושים לתיאום הרווחים באותן שנים, יהוו את הקרן לייצוב ההון לתום אותה שנה.

(ב) החברה תתן גילוי נאות, בדו"חותיה הכספיים, לסכום שהיה בקרן לייצוב ההון לסוף שנת המס הקודמת, ותפרט את השינויים שחלו בה בתוך שנת המס.

חלוקת רווחים מקרן ייצוב ההון

53ב. (א) חברה שמילקה בשנת מס פלונית רווחים מתוך הקרן לייצוב ההון, תהא חייבת באותה שנה בתשלום המס שנפרטה מתשלום כתוצאה מניכוי ההפרשה כאמור בסעיף 53א, בצירוף ריבית פיגורים לתקופה שמתום השנה שבה נעשתה ההפרשה שממנה חולקו הרווחים ועד יום התשלום.

דין תיאום הפחת לענין חילוף ורינוח הון

53ג. דין מחצית הסכום לתיאום הפחת כדין ניכוי נוסף לענין האמור בסעיף 12 לחוק עידוד התעשייה ולענין הגדרת "פחת מתואם" שבסעיף 88 לפקודה.

פטור לעודף אינפלציוני במכירת מניות

53ד. נמכרה מניה של תושב חוץ בחברה תעשייתית בהשקעת חוץ לתושב חוץ אחר, יהיה העודף האינפלציוני פטור ממס אם בחישוב העודף האינפלציוני ראו כמדד את שער המטבע שבו נרכש הנכס; הוראה זו לא תחול לגבי סכומים שרואים אותם כעודף אינפלציוני לפי סעיף 94 לפקודה.

מניעת זכות פחת לפי חוקים אחרים והפרשות לפני זכאות ולאחריה

53ה. (א) חברה המקבלת הטבות על פי פרק זה לא תקבל תוספת פחת על פי חוק מס הכנסה (תוספת פחת על נכסים עסקיים), תש"ח-1958, או על פי חוק מס הכנסה (תוספת פחת על נכסים עסקיים), תשכ"ד-1964, ולא פחת וניכוי נוסף על פי חוק עידוד התעשייה.

(ב1) חברה שנעשתה חברה זכאית בשנת מס פלונית ואשר בשתי שנות המס שקדמו לה, או באחת מהן, תבעה פחת על פי חוק עידוד התעשייה, יבוטל הפחת האמור, והיא תהא זכאית לנכות באותן שנים את הסכומים הדרושים לתיאום הפחת על אותו ציוד שלגביו בוטל הפחת האמור בניכוי הסכומים לתיאום שיעורי ההלוואות לזמן ארוך שמועד פרעונם חל באותן שנים;

(2) חברה שפסקה זכאית בשנת מס פלונית, תהא זכאית לנכות מהכנסתה בשתי שנות המס שלאחר אותה שנה את הסכומים הדרושים לתיאום הפחת או ההפחות המותרים לה באותן שנים, בניכוי הסכומים הדרושים לתיאום שיעורי ההלוואות לזמן ארוך שמועד פרעונם חל באותן שנים, ותהא זכאית לפחת על פי חוק עידוד התעשייה רק לגבי יתרת הנכסים שיהיו לה לאחר תום השנים כאמור;

(3) דין הסכומים הדרושים לתיאום שיעורי ההלוואות העולים על הסכומים הדרושים לתיאום הפחת או ההפחות כדין הפרשה שלילית כמשמעותה בסעיף 53(ב).

חידוש זכאות

53ו. פסקה זכאותה של חברה במשך שנת מס שלמה, והגורם להפסקת הזכאות סולק תוך שתי שנות מס שלאחר השנה שבה פסקה הזכאות, והודעה על כך נמסרה לפקיד השומה עם הגשת הדו"ח לאחת משתי שנות המס האמורות, יחולו הוראות אלה:

(1) היה הגורם להפסקת זכאותה של החברה בקשתה להפסקתה או אי הגשת הדו"חות והאישורים שעליה להגיש על פי סעיף 53(ב), היא תחזור להיות חברה זכאית, תוך תקופת ההטבות, מיום הפסקת זכאותה, ובלבד שהשומות שנעשו לה על פי סעיף 53טו יתוקנו לפי זה;

(2) היה הגורם להפסקת זכאותה של החברה אי מילוי התנאים שבהגדרת "חברה בהשקעת חוץ", לא תוכל החברה לשוב ולהיות חברה זכאית אלא מיום סילוק הגורם.

לענין סעיף 53ז להלן - ראו סעיף 27א לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) לגבי הוראות נוספות להפעלת סעיף זה.

הטבה לחברה בהשקעת חוץ גדולה

53ז. (א) ביקשה חברה זכאית שהיא חברה בהשקעת חוץ גדולה לקבל הטבות חלופות, יחולו הוראות אלה:

(1) (א) יותר לה ניכוי הסכומים הדרושים לתיאום הון המניות והסכומים הדרושים לתיאום הרווחים פחות מחצית סכום הרווחים שחולקו בשנת המס, ובלבד שתוך שלוש שנים לאחר שנת המס שלגביה הותר הניכוי תהוון רווחים בסכום שהותר לה לניכוי כאמור, על ידי הוצאת מניות; לא הוון הסכום כאמור, תחזיר החברה את סכום המס שלא הוטל עליה בשל הניכוי האמור בצירוף ריבית של 26% לשנה מתום אותה שנת מס ועד ליום התשלום;

(ב) על אף האמור בפסקת משנה (א) רשאי שר האוצר להתיר לחברה פלונית, במקום ההיוון, נקיטת דרך אחרת שיקבע להבטחת אי חלוקת רווחים, ורשאי הוא לקבוע לגבי חברה שמניוניה נסחרות בבורסה שיעור אחר, במקום מחצית סכום הרווחים שחולקו בשנת המס, שאותו יש להפחית לענין תיאום הרווחים, או לקבוע כי רווחים כאמור לא יופחתו כלל.

(2) בחישוב העודף האינפלציוני לענין סעיף 88 לפקודה, במכירת נכס, יובאו בחשבון שני שלישים בלבד מעליית המדד בשנים שבהן היתה החברה חברה בהשקעת חוץ גדולה;

(3) היתה החברה חברה זכאית במשך תקופה של פחות ממחצית שנת המס או תקופת השומה המיוחדת, לא תהא זכאית לניכוי על פי פסקה (1);

(4) החברה לא תקבל תוספת פחת על פי חוק מס הכנסה (תוספת פחת על נכסים עסקיים), תש"ח-1958, או על פי חוק מס הכנסה (תוספת פחת על נכסים עסקיים), תשכ"ד-1964, ולא פחת וניכוי נוסף על פי חוק עידוד התעשייה;

(5) נעשתה החברה חברה זכאית בשנת מס פלונית ובשתי שנות המס שקדמו לה, או באחת מהן, תבעה פחת על פי חוק עידוד התעשייה - יבוטל הפחת האמור;

(6) פסקה זכאותה של החברה בשנת מס פלונית, לא תהא זכאית בשתי שנות המס שלאחריה לפחת על פי חוק עידוד התעשייה;

(7) יחולו לגביה הוראות סעיפים 53ז ו-53טו.

(ב) שר האוצר רשאי להתנות את תחולתו של סעיף קטן (א) בכך שחלק מרכוש החברה, כפי שקבע, יושקע בנכסי המפעל, כולל ההון החוזר שלו, וכן רשאי הוא לקבוע -

(1) כי סכום שהושקע בנכסים מסויימים יופחת מההון העצמי לענין מתן הניכוי על פי סעיף קטן (א); **"הון עצמי"**, לענין זה - סכום הון המניות הנפרע והרווחים;

(2) את הגדרתו של הון מניות נפרע, לענין הניכוי האמור.

פרק שמיני: פטור ממס עזבון

סעיפים 54 - 55 בטלים.

פרק שמיני 2: הטבות במס מעסיקים

תיקון מס' 64; הפרק בטל. תחולת הביטול על הכנסה המשתלמת בעד חודש ינואר 2008 ואילך.

נוסח הפרק עד לביטולו בתיקון מס' 64 (תיקון עקיף בחוק ההסדרים לשנת 2008)

הגדרות

א55. בפרק זה תהא לכל מונח המשמעות שיש לו בחוק מס מעסיקים, תשל"ה-1975.

פטור והנחה ממס מעסיקים

ב55. מעסיק במפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי באזור שנקבע כאזור פיתוח א' - פטור ממס מעסיקים, ומעסיק במפעל כאמור באזור שנקבע כאזור פיתוח ב' - יהיה חייב במחצית המס.

תקופת הטבות

ג55. הטבות לפי פרק זה יינתנו -

(1) למפעל מאושר שהופעל לפני יום א' בניסן תשל"ו (1 באפריל 1976), ולמפעל מעורב שחלק מאושר ממנו, כאמור בסעיף 74, הופעל לפני היום האמור - עד תום חמש שנים המתחילות בשנה שלאחר שנת ההפעלה;

(2) למפעלים כאמור, שהופעלו אחרי יום כ"ט באדר ב' תשל"ו (31 במרס 1976) - לתקופה המתחילה בחודש ההפעלה ועד תום חמש שנים מהשנה שלאחר ההפעלה.

פרק תשיעי: העברת הון

סעיפים 56 - 71 בטלים.

פרק עשירי: הוראות כלליות בדבר תחולת ההטבות

חובה להמציא ידיעות

72. מי שניתן לו אישור ימציא למנהל, בהתאם לדרישתו, ידיעות, מסמכים וראיות אחרות בקשר לביצוע התכנית המאושרת, לקיום תנאי האישור ותנאי היתרים ולקביעת שיעורי ההטבות.

יציבות ההטבות

תיקון מס' 39; תיקון מס' 60.

72א. מי שניתן לו אישור או מי שבחר בהטבות מס בשל מפעל מוטב כאמור בסימן ב' לפרק שביעי יהיה זכאי להטבות שהיו קבועות בחוק זה כתוקפו ביום מתן האישור או בשנת הבחירה, לפי הענין, בהתאם לתנאים ולמגבלות שהיו קבועים כאמור.

קיום הוראות - תנאי לתחולת ההטבות

73. הוראות חוק זה יחולו על אף האמור בכל חיקוק אחר, אולם שום הטבה לא תינתן אלא אם קוימו הוראותיו של חוק זה ושל התקנות שהותקנו על פיו, ולגבי מפעל או השקעה מאושרים - אם קוימו גם התכנית המאושרת ותנאי האישור.

דין תושבי חוץ לענין הטבות

73א. "תושב-חוץ", לענין הטבות או זכויות אחרות הניתנות לו לפי חוק זה - כמשמעותו בפקודת מס הכנסה.

דין חברה מוטבת

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05.

73ב. בלי לגרוע מהאמור בסימן ב' לפרק שביעי, חברה הזכאית להטבות לפי אותו סימן בשל מפעל מוטב שבבעלותה, יראו אותה, לכל דבר וענין, למעט לענין הטבות לפי חוק זה, כאילו היא בעלת מפעל מאושר.

הוראות מיוחדות לענין נאמנות

תיקון מס' 62, תחילה: 1.1.06.

73ג. היו אמצעי השליטה בחברה שהיא בעלת מפעל מאושר או מפעל מוטב, מוחזקים בנאמנות, במישרין או בעקיפין, יחולו הוראות פרק רביעי 2 בחלק ד לפקודה, בשינויים המחוייבים.

מפעל מעורב

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05. ראו הוראות מעבר בסוף סעיף זה.

74. (א) בסעיף זה -

"הפרש ההרחבה" - סכום המחושב בהתאם להוראות אלה, לפי הענין:

(1) היתה במפעל הרחבה אחת - סכום השווה למחזור המפעל בשנת המס, לאחר שהופחת ממנו מחזור הבסיס המתואם של אותה הרחבה;

(2) היו במפעל כמה הרחבות - לענין ההרחבה האחרונה - הסכום האמור בפסקה (1), ולענין כל הרחבה אחרת שקדמה לה (בהגדרה זו - ההרחבה האחרת) - סכום השווה למחזור הבסיס המתואם של ההרחבה הראשונה שלאחר ההרחבה האחרת שלגביה הפרש ההרחבה הוא סכום חיובי, לאחר שהופחת ממנו מחזור הבסיס המתואם של ההרחבה האחרת; לא היתה, לאחר ההרחבה האחרת, הרחבה שלגביה הפרש ההרחבה הוא סכום חיובי, יהיה הפרש ההרחבה לגבי ההרחבה האחרת - מחזור המפעל בשנת המס, לאחר שהופחת ממנו מחזור הבסיס המתואם של אותה הרחבה;

(3) היה הסכום לפי הוראות פסקאות (1) או (2) סכום שלילי, יהיה הפרש ההרחבה - אפס;

(4) היתה ההרחבה מפעל קשור למפעל שבבעלות אדם אחר (בפסקה זו - המפעל האחר), ובשנת המס פחת מחזורו של המפעל האחר ממחזורו בשנת הבסיס של ההרחבה, כשהמחזור כאמור מתואם לשינוי בשיעור המדד, מתום שנת הבסיס ועד לתום שנת המס, יופחת ממחזור המפעל, לצורך חישוב הפרש ההרחבה לפי הוראות פסקאות (1) ו-(2) סיפה, הפרש שבין מחזור המפעל האחר בשנת הבסיס כאמור, למחזורו בשנת המס, כשהפרש מתואם לשינוי בשיעור המדד מתום שנת הבסיס ועד תום שנת המס;

"הרחבה", של מפעל - לענין חלק מוטב - כהגדרתה בסעיף 51, ולענין חלק מאושר - בהתאם להחלטת המינהלה;

"השנה הקובעת" -

(1) לענין חלק מאושר - שנת ההפעלה של אותו חלק, שעליה החליטה המינהלה;

(2) לענין חלק מוטב - שנת הבחירה;

"ידיע" - כהגדרתו בסעיף 51 [עד תיקון 66 נאמר: בסעיף 18א(א), תחילת התיקון: 15.7.09];

"מדד" - מדד המחירים הסיטוניים של התפוקה התעשייתית, המתפרסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, או מדד אחר שקבעו השרים;

"מחזור", של מפעל - סך כל ההכנסה בשנת המס מכל אחד מאלה, והכל בניכוי הנחות שניתנו ובלבד שההכנסה הופקה או נצמחה במהלך עסקיו הרגיל של המפעל;

(1) הכנסה ממכירת מוצרים שיוצרו באותו מפעל, הן בחלקו המאושרים או המוטבים והן בחלקו האחרים, לרבות הכנסה ממכירת רכיביהם שיוצרו במפעל אחר;

(2) הכנסה ממכירת מוצרים שהם מוליכים למחצה שיוצרו במפעל אחר שאינו בבעלות קרובו של בעל המפעל, על פי ידע שפותח על ידי המפעל;

(3) הכנסה ממתן זכות לשימוש בידע או בתוכנה שפותחו במפעל וכן הכנסה מתמלוגים שהתקבלו בשל שימוש כאמור;

(4) הכנסה משירות נלווה למכירות כאמור בפסקאות (1) ו-(2) וכן משירות נלווה לזכות השימוש בידע או בתוכנה או לתמלוגים כאמור בפסקה (3);

(5) הכנסה ממחקר ופיתוח תעשייתי בעבור תושב חוץ, ובלבד שניתן לגביהם אישור מאת ראש המינהל למחקר ופיתוח תעשייתי:
תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

"מחזור הבסיס" - כל אחד מאלה לפי הענין:

- (1) המחזור הממוצע בשלוש שנות המס שקדמו לשנה הקובעת;**
- (2) נעשתה ההשקעה המזערית המזכה בתקופה של שנתיים המסתיימת בשנת הבחירה - המחזור הממוצע בשנתיים שקדמו לשנה הקובעת; היה ההפרש שבין המחזור בשנה שקדמה לשנה הקובעת לבין המחזור בשנה שקדמה לה גבוה מ-12.5% - המחזור הגבוה מבין המחזורים בשנתיים שקדמו לשנה הקובעת;**
- "מחזור הבסיס המתואם" - מחזור הבסיס, כשהוא מתואם לשינוי בשיעור המדד, מתום שנת הבסיס ועד לתום שנת המס, ובלבד שלא יעלה על מחזור המפעל בשנת המס;**
- "מפעל מוטב", "מפעל קשור", "שנת הבחירה", "קרוב" - כהגדרתם בסעיף 51;**
- "מפעל מעורב" - מפעל שנעשתה בו הרחבה, אחת או יותר, ושמתקיים בו אחד מאלה:**
  - (1) חלקו הוא מפעל מאושר (בסעיף זה - החלק המאושר) וחלקו אינו מפעל מאושר;**
  - (2) חלקו הוא מפעל מוטב (בסעיף זה - החלק המוטב) וחלקו אינו מפעל מוטב;**
  - (3) יש בו מספר חלקים מאושרים או מספר חלקים מוטבים, שהוקמו במועדים שונים;**
- "שנת הבסיס" - שנת המס שקדמה לשנה הקובעת.**
- (ג) לכל מונח אחר בסעיף זה תהא המשמעות שיש לו בפקודת מס הכנסה (בסעיף זה - הפקודה), אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.**
- (ג) בעל מפעל מעורב זכאי להטבות הקבועות בחוק זה למפעל מאושר או למפעל מוטב, רק לגבי החלק המאושר או החלק המוטב, לפי הענין, ואם יש בו כמה חלקים מאושרים או מוטבים - לגבי כל חלק, בהתאם למועד שבו אושר, או לשנת הבחירה, לפי הענין.**
- (ד) לענין חישוב המס על הכנסה חייבת ממפעל מעורב, בשנת המס, יחולו הוראות אלה:**

(1) ייחוס ההכנסה החייבת לכל חלק מחלקי המפעל שנוסף בשל הרחבת המפעל, ייעשה על פי הגידול במחזור המפעל, על ידי הכפלת ההכנסה החייבת של המפעל, בשנת המס, ביחס שבין הפרש ההרחבה של אותה הרחבה לבין מחזור המפעל בשנת המס;

(2) החישוב לצורך ייחוס ההכנסה החייבת של חלקי המפעל, כאמור בפסקה (1), ייעשה החל בחלק שנוסף למפעל בשל ההרחבה האחרונה שנעשתה בו, ועד החלק שהוסף למפעל בשל ההרחבה הראשונה שנעשתה בו, לפי הסדר;

- (3) נעשה במפעל מעורב שימוש במכונות או בציוד אחר, שנעשה בהם שימוש קודם בישראל, יופחת מסכום ההכנסה החייבת של המפעל שבשלה הוא זכאי להטבות לפי חוק זה, סכום ההכנסה החייבת הנובע מהשימוש במכונות או בציוד האמורים, בהתאם לכללים שקבע מנהל רשות המסים; מנהל רשות המסים רשאי לקבוע כי לא יראו מכונות או ציוד כמכונות או ציוד שנעשה בהם שימוש קודם בישראל, אם השימוש בהם היה בתקופה שאינה עולה על שישה חודשים מיום רכישתו ובתנאים שקבע, ובלבד שהתקיימו כל אלה:**
  - (א) המכונות או הציוד האמורים נרכשו במהלך הליכי פירוק של חברה שאינם הליכי פירוק מרצון;**
  - (ב) בעל המפעל שרכש כאמור את המכונות או הציוד אינו קרוב של החברה המתפרקת;**
  - (ג) לא ניתן לחברה המתפרקת מענק בשל המכונות או הציוד שנרכשו כאמור;**

- (4) (א) שיעור הדיבידנד המשולם על ידי המפעל מהכנסתו החייבת בשנת מס מסוימת והזכאי להטבות לפי סעיף 47(ב), יהיה כיחס שבין ההכנסה החייבת בניכוי מס החברות החל עליה של חלקי המפעל השונים, לפי החישוב כאמור בפסקאות (1) עד (3) באותה שנה.**
  - (ב) האמור בפסקת משנה (א) לא יחול לגבי דיבידנד המחולק מהכנסה של חלק מאושר שניתן לגביה פטור לפי הוראות סעיף 47, או מהכנסה חייבת של חלק מוטב שניתן לגביה פטור לפי סעיף 51א(א)(1)(א), (2) או (3); לענין זה יראו את החלק המאושר או את החלק המוטב האמורים, כמפעל נפרד.**
  - (ה) השרים רשאים לקבוע הוראות בענינים אלה:**

- (1) הפחתת מחזור הבסיס, במקרים, בתנאים ובאופן שיקבעו, לרבות מתן אפשרות לפנות לוועדת הערר כמשמעותה בסעיף 51 בשאלה האם הוחלפו 50% לפחות מהמוצרים שיוצרו במפעל; קבעו השרים כאמור, יחולו הוראות סעיפים 51 עד 51ד, בשינויים המחויבים;**
- (2) נמחקה.**

תיקון מס' 65. תחילה: 1.1.2005.

נוסח פיסקה (2) עד מחיקתה (תחילת המחיקה: 1.1.2005)

(2) ייחוס הכנסותיה של חברה הפועלת באזורי פיתוח שונים או של חברה הפועלת באזור פיתוח ובאזור אחר, בין אזורי הפעילות השונים.

(1) מנהל רשות המסים רשאי לקבוע כללים לענין ייחוס הכנסותיו של מי שפועל באזורי פיתוח שונים של מי שפועל באזור פיתוח ובאזור אחר או של מי שפועל בישראל ומחוץ לישראל, בין אזורי הפעילות השונים;

החלפת הסיפא בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

- (2) על אף הוראות פסקה (1), רשאי מנהל רשות המסים, לפי בקשה שתוגש לו אם שוכנע מנימוקים שיירשמו, להחליט על ייחוס הכנסות שונה מזה שנקבע בכללים לפי פסקה (1), בתנאים ובתיאומים שיוורה; היה המבקש בעל מפעל מאושר, טעונה הבקשה גם אישור של המינהל; על החלטה כאמור בפסקה זו, יחולו הוראות פרק שני ב בחלק ט' לפקודה, בשינויים המחויבים.**

תיקון מס' 65. תחילה: 1.1.2005.

הוראת מעבר לסעיף 74 לאחר תיקון מס' 60

[סעיף 50(ד) לחוק המדיניות הכלכלית לשנת 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, לאחר תיקון מס' 2190 התשס"ט, שתחילתו ביום 1.1.05]
סעיף 74 בחוק לעידוד כנוסחו עד יום התחילה [1.4.2005] ימשך לחול גם לגבי תכניות שאישרה המינהל ולגבי השקעות שנעשו, עד יום כ' באדר ב' התשס"ה (31 במרס 2005), אלא אם כן היתה, במפעל המעורב, הרחבה לאחר יום התחילה; היתה במפעל הרחבה כאמור, יחולו הוראות סעיף 74 בחוק לעידוד כנוסחו עד יום התחילה, רק על חלק ההכנסה החייבת שיוחס לפי הוראות סעיף 74 כנוסחו לאחר תיקון מס' 60, לחלק המפעל שאושר לפני יום התחילה.

נוסח סעיף 74 עד תיקון מס' 60 (1.4.2005)

74. (א) מפעל שחלקו מפעל מאושר וחלקו אינו מפעל מאושר, בין אם החלק שאינו מאושר הוקם לפני מתן האישור ובין לאחר מכן, אך מחוץ למסגרת התכנית המאושרת, ומפעל שיש בו מספר חלקים מאושרים שהוקמו במועדים שונים, יהיה זכאי להטבות הקבועות בחוק זה למפעל מאושר, לגבי החלק שאושר בלבד, ואם יש בו מספר חלקים מאושרים - לגבי כל חלק בהתאם למועד שבו אושר.

(ב) מפעל שחלק ממנו מזכה בשנת מס מסויימת להטבות לפי סעיף 47(א) או (א1) או (ג) (להלן - חלק מאושר) -

(1) המינהלה תקבע את האופן שבו יחושב אותו חלק מהכנסתו החייבת של המפעל שיש לראותו כהכנסה חייבת של כל חלק מאושר; כל עוד לא קבעה המינהלה את אופן החישוב יראו כהכנסתו החייבת של חלק מאושר כלשהו, שיעור מהכנסתו החייבת של המפעל כולו שהוא כיחס שבין שווי הנכסים הקבועים של המפעל באותו חלק מאושר לבין שווי הנכסים הקבועים של המפעל כולו באותו זמן; ובלבד שאם קבעה המינהלה שהאופן שבו ייעשה ייחוס ההכנסה החייבת יהיה על פי הגידול במחזור של המפעל כתוצאה מהוספת חלק מאושר, יחושב הגידול על ידי השוואת המחזור שלאחר הרחבת המפעל למחזור של השנה האחרונה שקדמה להפעלה המשמעותית של ההרחבה, כשהוא צמוד לשיעור העלייה של המדד בין השנה שקדמה להפעלה האמורה לשנת המס; לענין זה, "מדד" - מדד המחירים הסיטוניים של התפוקה התעשייתית, המתפרסם מדי פעם בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; השרים רשאים לקבוע כללים להפעלתה של הוראה זו, וכן רשאים הם לשנות את שיעור הצמדה. הפחת ינוכה לגבי כל חלק מהמפעל רק מההכנסה החייבת של אותו חלק ולגבי הנכסים שבו; היתה ההכנסה החייבת של חלק מאושר קטנה מסכום הפחת, ונותרה יתרת פחת מואץ, תותר יתרה זו לניכוי בשנים הבאות בזו אחר זו, כנגד ההכנסה החייבת של החלק המאושר;

בפסקה זו -

"פחת" - לרבות תוספת פחת במכסה הקבועה על פי כל דין;

"פחת מואץ" - מכסת היתר של הפחת שניתן לבקשו על פי סעיף 42 והתוספות עליו על פי כל דין;

"הכנסה חייבת" - לפני ניכוי הפחת והפחת המואץ;

"נכסים קבועים" - לרבות נכסים המשמשים את המפעל אף אם אינם של בעל המפעל;

(2) המנהל רשאי לקבוע כי לענין חישוב היחס כאמור בפסקה (1) לא יובאו בחשבון נכסים שנתקיימו בהם שלוש אלה:

(א) הנכסים הם מבני שירותים או מיתקני שירותים, ציוד משרדי או רכב מנועי פרטי כמשמעותו בפקודת התעבורה;

(ב) הם נרכשו תוך שלוש שנים מיום הפעלת החלק המאושר;

(ג) מחירם המקורי, כפי שנקבע לענין סעיף 21 לפקודת מס הכנסה, אינו עולה על 10% ממחירם המקורי של כל הנכסים הקבועים הכלולים בתכנית המאושרת;

(3) **(א)** שיעור הדיבידנד המשולם על ידי המפעל מהכנסתו החייבת בשנת מס מסויימת והזכאי להטבות לפי סעיף 47(ב) יהיה כיחס שבין ההכנסה החייבת בניכוי מס החברות החל עליה של חלקי המפעל השונים, לפי החישוב כאמור בפסקה (1) באותה שנה.

תיקון מס' 49

(ב) האמור בפסקת משנה (א) לא יחול לגבי דיבידנד המחולק מחלק המפעל המאושר הזכאי להטבות לפי מסלול הטבות חלופי כאמור בסעיף 51 או המחולק על ידי מפעל מאושר הזכאי לפטור ממס במשך שנתיים כאמור בסעיף 47, לגבי דיבידנד המחולק מתוך הכנסה שהושגה בשנתיים הראשונות לתקופת הטבות המשמעותה בסעיף 45, ויראו לענין זה את חלק המפעל המאושר הזכאי להטבות כאמור כמפעל מאושר נפרד;

תיקון מס' 49

(ג) התעורר ספק בדבר שווי הנכסים הקבועים האמורים, יקבעוהו בסכום שאפשר לקבל בעדם במכירה ממוכר מרצון לקונה מרצון, או בדרך שתקבע המינהלה.

יתור על הטבות

74א. מי שקיבל אישור רשאי לוותר על הטבות לפי חוק זה, כולן או מקצתן, במלואן או בחלקן.

העברת הטבות לחברה קולטת במיזוג

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05.

74ב. (א) הטבות שחברה מעבירה או קולטת במיזוג או חברה מתפצלת בפיצול, לפי פרק 2 לפקודת מס הכנסה, היתה זכאית להן בשל מפעל מאושר או מפעל מוטב אילולא המיזוג או הפיצול, יוענקו לחברה הקולטת או החדשה, לפי הענין, אם ניתן לכך אישור של מנהל רשות המסים, ולגבי הטבות בשל מפעל מאושר - גם אישור המינהלה, והכל בתנאים שיוורו.

(ב) בקשה להענקת הטבות לחברה הקולטת או לחברה החדשה, לפי הענין, תוגש לגבי מפעל מאושר - למינהלה, ולגבי מפעל מוטב - למנהל רשות המסים, במועד הגשת הבקשה למנהל רשות המסים לפי סעיף 103 לפקודת מס הכנסה אם הוגשה, ואם לא הוגשה - תוך 30 ימים ממועד המיזוג או הפיצול, לפי הענין.

(ג) לא השיבו המינהלה או מנהל רשות המסים, לפי הענין, בתוך 90 ימים מיום הגשת הבקשה, יראו את הבקשה כאילו אושרה.

נוסח סעיף 74 עד תיקון מס' 60 (1.4.2005)

74ב. (א) הטבות שחברה מעבירה או קולטת במיזוג או חברה מתפצלת בפיצול, לפי פרק 2 לפקודת מס הכנסה, היתה זכאית להן אילולא המיזוג או הפיצול, יוענקו לחברה הקולטת או החדשה, לפי הענין, אם ניתן לכך אישור של המינהלה ושל נציב מס הכנסה, והכל בתיאומים שיידרשו.

(ב) בקשה להענקת הטבות לחברה הקולטת או לחברה החדשה, לפי הענין, תוגש למינהלה במועד הגשת הבקשה לנציב לפי סעיף 103 לפקודת מס הכנסה אם הוגשה, ואם לא הוגשה - תוך 30 ימים ממועד המיזוג או הפיצול, לפי הענין.

(ג) לא השיבה המינהלה תוך 90 ימים מיום הגשת הבקשה, יראו כאילו אישרה את הבקשה.

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05.

74. לצורך חישוב ההכנסה שבשלה יינתנו הטבות לפי הוראות חוק זה, בשל הקמת מפעל חדש שהוא מפעל מאושר או מפעל מוטב, שנעשה בו שימוש במכונות או בציוד שנעשה בהם שימוש קודם בישראל, יחולו הוראות סעיף 74(ד) ו-4, בשינויים המחויבים; לענין זה, "מפעל חדש", "מפעל מוטב" - כהגדרתם בסעיף 51.

התליה וביטול

75. (א) ראה המנהל כי מי שקיבל אישור לא קיים הוראה מהוראות חוק זה או מהתקנות שהותקנו על פיו, או לא קיים את התכנית המאושרת או תנאי מתנאי האישור, רשאי הוא לשלוח לבעל האישור הודעה מוקדמת על כוונתו להציע למינהלה לדון בהתליית האישור או בביטולו, לעתיד או למפרע; נמסרה הודעה כאמור רשאית המינהלה -
(1) לעכב הטבות עד לבירור הענין;
(2) להתלות את תנאי האישור או לבטלו, לעתיד או למפרע, אם על אף ההודעה לא קיים בעל האישור, תוך 15 יום מקבלתה, את ההוראות, התכנית או תנאי האישור כאמור; ומשעשתה כן, ישלם בעל האישור את המסים ותשלומי החובה האחרים שלגביהם ניתנו ההטבות זולת אם קבעה שלא ישולמו או שישולמו רק מקצתם; התשלום ייעשה במועדים שתקבע המינהלה, או שיקבע המנהל בהתאם להנחיותיה.
(ב) נוכחה המינהלה לדעת, כי אישור הושג על יסוד הודעות כוזבות או מטעות ביועין, תבטלו למפרע מיום נתינתו, וכל המסים ותשלומי החובה האחרים כאמור בסעיף קטן (א) ישולמו בתום שישים יום מתאריך ההודעה על הביטול.
(ג) על המסים ותשלומי החובה האחרים שיעמדו לתשלום עקב ביטול אישור על פי סעיף זה תיווסף ריבית פיגורים מן היום שחלה החובה לשלם אילולא ניתן מהם פטור, או תוספת 20% מן הסכום שיש להחזירו לפי הגבוה שביניהן.
(ד) בוטל.

ביטול חלקי של הטבות

75א. נוכחה המינהלה לדעת כי תנאי האישור לא קויימו במלואם, רשאית היא להחליט כי ישולמו חלק מהמסים ותשלומי החובה האחרים שלגביהם ניתנו הטבות, במועדים שתקבע המינהלה או שיקבע המנהל בהתאם להנחיותיהם, ואם לא נקבעה בחיקוק שבו הוטלו חובה לשלם עליהם הפרשי הצמדה וריבית - בצירוף ריבית פיגורים מן היום שחלה החובה לשלם אילולא ניתנו ההטבות ועד ליום תשלומם.

ביטול מענק

תיקון מס' 36.

75ב. (א) ניתן מענק כלשהו לפי חוק זה ובעל המפעל או הבנין לא הוכיח כי מילא אחר הוראות חוק זה והתקנות שהותקנו על פיו ושבוצע את התכנית המאושרת כולה וקיים את כל תנאי האישור - יחזיר את המענק, זולת אם המינהלה קבעה שלא יחזיר או שיחזיר רק מקצתו; המנהל יודיע לבעל המפעל או הבנין על חובתו להחזיר את המענק (בסעיף זה - ההודעה), ויחולו הוראות אלה:
(1) לענין סעיף 25 יראו את ההודעה כהחלטת המינהלה לדרוש את החזרת המענק;
(2) החזרת המענק תיעשה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית בתוך תשעים ימים מהיום שבו נשלחה ההודעה; המינהלה רשאית לקבוע כי התקופה האמורה תוארך בשלושים ימים נוספים; הוגש ערר. רשאים השרים לקבוע מועד מאוחר יותר להחזרת המענק, ובלבד שלא יהיה מאוחר מתשעים ימים מיום מתן החלטה בערר;
(3) לא הוחזר המענק בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כאמור (בסעיף זה - החוב) בתוך המועד כאמור בפסקה (2), לפי הענין, תיתוסף לסכום החוב ריבית כפי שנקבעה בהודעת החשב הכללי לגבי איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית מתום אותו מועד.

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

נוסח סעיף קטן (א) עד תיקון מס' 68 (מיום 6.1.11)

(א) ניתן מענק כלשהו לפי חוק זה ובעל המפעל או הבנין לא הוכיח כי מילא אחר הוראות חוק זה והתקנות שהותקנו על פיו ושבוצע את התכנית המאושרת כולה וקיים את כל תנאי האישור - יחזיר את המענק, זולת אם המינהלה קבעה שלא יחזיר או שיחזיר רק מקצתו; החזרת המענק תיעשה בתוספת ריבית פיגורים כפי שנקבעה בהודעת החשב הכללי במשרד האוצר לגבי איחור בהעברת כספים מהמערכת הבנקאית (בחוק זה - ריבית פיגורים) או בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, לפי הסכום הגדול תוך תשעים יום מהתאריך שבו נשלחה לבעל המפעל או הבנין הודעה על חובתו להחזירו או במועד מאוחר יותר שתקבע המינהלה או שיקבע המנהל בהתאם להנחיותיה; לענין סעיף 25 יראו את ההודעה כהחלטת המינהלה לדרוש את החזרת המענק ואם הגיש בעל המפעל ערר וחייב להחזיר את המענק או מקצתו, יחזירו תוך 60 יום מיום החלטת השרים בערר.

(ב) קיבלה חברה או אגודה שיתופית מענק כלשהו לפי חוק זה וניתן עליה צו פירוק או קיבלה החלטה על פירוקה מרצון או מונה לה כונס נכסים לפני שבוצעה התכנית המאושרת כולה וקיימה את כל תנאי האישור - יראוה כאילו נתחייבה בהחזרת המענק בתוספת הפרשי הצמדה וריבית לפני מתן צו הפירוק או קבלת החלטה או מינוי הכונס, זולת אם החליטה המינהלה שלא יוחזר המענק או שיוחזר רק מקצתו; והוא הדין ביחיד שניתן עליו צו כינוס נכסים בהליכי פשיטת רגל.
(ג) הושג מענק על יסוד הודעות כוזבות או מטעות ביועין, תבטלו המינהלה, ובעל המפעל יהא חייב להחזירו תוך שישים יום מיום שנשלחה לו הודעה על הביטול, בתוספת 100% מסכומו ובתוספת הפרשי הצמדה וריבית.
(ד) הוראות סעיף זה אינן גורעות מכל דין אחר.
(ה) הוחזרו מענק או מקצתו על פי הוראות סעיפים קטנים (א) או (ב) ייקבעו ההכנסות לשנים שבו מתן המענק לבין החזרה כאילו לא ניתנו מלכתחילה המענק או מקצתו שהוחזר, ושומות שנעשו לשנים האמורות יתוקנו בהתאם לכך.
(ו) בסעיף זה -

"**הפרשי הצמדה וריבית**" - תוספת לסכום המענק השווה לסכום האמור כשהוא מוכפל בשיעור עליית המדד בתקופה שמיום קבלת המענק עד יום החזרתו, בתוספת ריבית על סכום המענק;
"**מדד**" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"ריבית" - ריבית בשיעור הקבוע בהגדרת "הפרשי הצמדה וריבית" שבחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961.

השקעות בניירות ערך

76. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי בתקנות -

(1) להחיל הטבות על השקעות בניירות ערך ועל הלוואות בערובת משכנתא, להתנות תחולתן בתנאים ולקבוע לתחולתן מועדים שונים מן המפורטים בחוק זה;

(2) לפטור ממס בולים, וממס אחר כיוצא בזה, סדרת אגרות-חוב שהוצאה בתנאים ובאופן שקבע שר האוצר.

פרסום כללים של המינהלה

א76. כללים שקבעה המינהלה על פי חוק זה יפורסמו ברבים.

פרק אחד-עשר: הוראות כלליות בדבר מינויים וסמכויות

פירסום מינויים

77. הודעה על מינויים לפי חוק זה תפורסם ברשומות.

קיום סמכויות

78. הסמכויות הנתונות לפי חוק זה אינן באות לגרוע מן הסמכויות לפי חיקוק אחר.

אצילת סמכויות המנהל

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה.

78א. המנהל רשאי באישור המינהלה לאצול מסמכויותיו לפי חוק זה או לפי תקנות שהותקנו על פיו, למעט הסמכות לכהן כחבר המינהלה וכיושב ראש שלה.
79. בטל.

אצילת סמכויות השרים

80. כל אחד מהשרים רשאי לאצול מסמכויותיו כשהן מוענקות לו בלבד.

תקנות

81. השרים רשאים להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצוע חוק זה.

סמכויות מנהל רשות המסים

תיקון מס' 60, תחילה: 1.4.05.

81א. (א) מנהל רשות המסים רשאי לקבוע דוחות, טפסים ופרטים שיש להגיש לו לשם ביצוע הוראות חוק זה.
(ב) טפסים כאמור בסעיף קטן (א), אין חובה לפרסמם ברשומות והם יפורסמו בדרך שיוורה מנהל רשות המסים; נקבעו טפסים כאמור, לא ישתמש אדם אלא בהם.

פרק שנים עשר: הוראות מעבר

סעיפים 82 - 93 בטלים.

פרק שלושה עשר: תחולת הפרק השישי

תקופת הזכות למענק השקעה

- 94. (א) הזכות למענק השקעה בפרק השישי נתונה לבעל מפעל או לבעל בנין אם -**
- (1)** קיבל אישור בין יום ד' בטבת תשל"א (1 בינואר 1971) לבין יום כ"ט באדר ב' תשל"ו (31 במרס 1976) וביצע את התכנית תוך התקופה שקבעה המינהלה בכתב האישור אך לא יאוחר מיום י"ז בניסן תשמ"ג (31 במרס 1983);
- (2)** קיבל אישור בין יום א' בניסן התשל"ו (1 באפריל 1976) לבין יום כ"ה בתמוז התשל"ח (30 ביולי 1978), וביצע את התכנית תוך התקופה שקבעה המינהלה בכתב האישור, אך לא יאוחר מיום כ' באדר ב' התשמ"ו (31 במרס 1986), ולגבי בעל מפעל מאושר שהוא בית מלון - אם קיבל אישור בין יום א' בניסן התשל"ו (1 באפריל 1976) לבין יום כ"ד בתמוז התשל"ח (30 ביולי 1978), וביצע את התכנית תוך התקופה שקבעה המינהלה בכתב האישור, אך לא יאוחר מיום א' בניסן התשמ"ז (31 במרס 1987);
- (3)** קיבל אישור בין יום כ"ו בתמוז התשל"ח (31 ביולי 1978) לבין יום כ"ה באדר התשמ"א (31 במרס 1981), וביצע את התכנית תוך התקופה שקבעה המינהלה בכתב האישור, אך לא יאוחר מיום א' בניסן התשמ"ז (31 במרס 1987), ואם המפעל הוא בית מלון לא יאוחר מיום י"ג בניסן התשמ"ח (31 במרס 1988).
- (4)** קיבל אישור בין יום כ"ו באדר ב' התשמ"א (1 באפריל 1981) לבין יום כ"ז באדר ב' התשמ"ד (31 במרס 1984) וביצע את התכנית תוך התקופה שקבעה המינהלה בכתב האישור, אך לא יאוחר מיום ה' בניסן התשמ"ן (31 במרס 1990);
- (5)** קיבל אישור בין יום כ"ח באדר ב' התשמ"ד (1 באפריל 1984) לבין כ' באדר ב' התשמ"ו (31 במרס 1986) וביצע את התכנית תוך התקופה שקבעה המינהלה בכתב האישור אך לא יאוחר מיום כ"ו באדר ב' התשמ"ב (31 במרס 1992);
- (א5) (א)** קיבל אישור בין יום כ"א באדר ב' התשמ"ו (1 באפריל 1986) לבין המועד הקבוע לפי הוראות סעיף 18, וביצע את התכנית תוך התקופה שקבעה המינהלה בכתב האישור, ובלבד שלא עברו חמש שנים [שבע שנים - עד 1.1.97] מיום שניתן כתב האישור לגבי התכנית המאושרת המקורית. ואם קיבל אישור למפעל תיירותי, ובלבד שלא עברו שבע שנים מיום שניתן כתב האישור לגבי התכנית המאושרת המקורית. [תחולת תיקון 47 לגבי תוכניות שיאושרו מיום 1.1.97. על תוכניות להקמת מפעלים תיירותיים שקבלו את המלצת ועדת ההשקעות במשרד התיירות לפני תחילתו של תיקון 47 יחולו הוראות הדין הקודם]
- תיקונים מס' 28, 39, 42, 44, 46, 47, 49, 53, 58, 65.
- (ב)** על אף האמור בפסקת משנה (א), לגבי מפעל מאושר הממוקם בשטח שהוכרז לגביו מצב מיוחד בעורף, כמשמעותו בסעיף 99 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, רשאית המינהלה להאריך את מועד הביצוע של התכנית לתקופה נוספת שלא תעלה על 12 חודשים, אם השתכנעה כי המצב המיוחד בעורף גרם לעיכוב בביצוע התכנית.

תיקון מס' 65.

הוראת מעבר

[סעיף 50(ה) לחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005, תוקן בס"ח 2190 מיום 16.11.08]

המינהלה רשאית להחליט, לגבי תכנית שאושרה לפי החוק לעידוד עד יום כ' באדר ב' התשס"ה (31 במרס 2005) (בסעיף קטן זה - התכנית), כי השקעה שנעשתה במהלך התקופה שנקבעה לביצוע כאמור בסעיף 94(א)(א5) בחוק לעידוד בסכום החורג מהסכום שאושר בתכנית, יראו אותה ככלולה בתכנית, ובלבד שההשקעה האמורה נבעה מהתייקרות במחיר מכונות או ציוד, או משינוי בתכנית השקעה.

(6) הגיש בקשה לקבלת המענק לא יאוחר מאשר שמונה-עשרה חודש מיום שבוצעה התכנית, או לא יאוחר מששה חדשים מיום כניסת האישור לתקפו אם המינהלה דחתה את כניסת תקפו של האישור לתקופה העולה על שמונה-עשר חודש מיום גמר ביצוע התכנית.

(7) גמחקה;

תיקון מס' 68 מיום 6.1.11, ראו הוראות תחולה בסוף חוק זה. עד המחיקה נאמר: "הסתיימה תקופת ההטבות לה היה זכאי, לפי סימן ב' לפרק שביעי."

(ב) לענין סעיף זה, ביצוע, לגבי מכונות וציוד - כשהגיעו לתחום המפעל, ולגבי ציוד להשכרה - כשהגיעו לתחום המפעל השוכר ולגבי בניה, שיפוץ ופיתוח קרקע - סיומם למעשה.

94א. הסעיף היה בתוקף מיום 30.9.90 עד 31.12.96.

95. בוטל.

תוספת ראשונה

(סעיף 140)

[הוחלפה בתיקון מס' 47, תחילה מיום 1.1.97]

1. שיעור מענק השקעה למפעל מאושר שהוא מפעל תעשייתי, מפעל להשכרת ציוד, בניין תעשייתי ובניין תעשייתי משופץ:

באיזור פיתוח ב'

10%

באיזור פיתוח א'

20%

2. שיעור מענק השקעה למפעל מאושר שהוא מפעל תיירותי:

באיזור פיתוח ב'

מיתקן תיירותי ללינה - 10%

באיזור פיתוח א'

מיתקן תיירותי ללינה - 20%

אטרקציה - 10%

תיקון מס' 66, תחילה: 1.1.2010, והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך, ואולם לגבי אישורים לפני יום התחילה ראו הוראות תחולה בסוף פרק שני 1 (לאחר סעיף 116).

3. שיעור מענק השקעה למפעל בנגב - עד 30%.

תיקון מס' 51; תיקון מס' 52 - תחולה מ- 1.4.01.

תוספת שנייה (סעיף 140ד)

נוספה בתיקון מס' 68 מיום 6.1.11

בתוספת זו -

"אזור תעשייה" - שטח המיועד לתעשייה לפי תכנית מפורטת כמשמעותה בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965;

"אזור תעשייה מרחבי" - אזור תעשייה ששטחו, בהתאם לתכנית בניין עיר מאושרת המיועדת לתעשייה, 100 דונם לכל הפחות;

"אשכול" - דירוג הרמה חברתית-כלכלית לפי פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"מפעל עתיר טכנולוגיה" - מפעל אשר 13% לפחות מעובדיו הם מהנדסים או בעלי תואר אקדמי במדעי הטבע, החברה או הרוח;

"שיעור אבטלה" - השיעור הממוצע העדכני, לפי פרסומי שירות התעסוקה.

חלק א': תחומי אזור פיתוח א'

תחומי אזור פיתוח א' יהיו כמפורט להלן:

(1) תחומי רשויות מקומיות במחוזות ירושלים, הדרום והצפון ובנפת חיפה שמתקיימים בהם שני אלה:

(א) רמה חברתית כלכלית נמוכה לפי אשכול 1 עד 3;

(ב) שיעור אבטלה שנתי ממוצע של 10% ומעלה; תנאי זה לא יחול על רשות מקומית שהיא מועצה אזורית;

(2) העיר ירושלים לגבי מפעלים עתירי טכנולוגיה;

(3) אזורי תעשייה מרחביים בתחומי מחוז הצפון, מחוז הדרום והעיר ירושלים; ואולם בנפת אשקלון רק אזורי תעשייה מרחביים בתחומי הרשויות המקומיות שבהן רמה חברתית כלכלית נמוכה לפי אשכול 1 עד 4;

(4) אזורי תעשייה ביישובי מיעוטים; בפסקה זו, "יישוב מיעוטים" - יישוב ש-80% מתושביו אינם יהודים, על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

(5) שדרות ויישובי עוטף עזה; בפסקה זו, "יישובי עוטף עזה" - היישובים במועצות האזוריות שער הנגב, חוף אשקלון, שדות נגב ואשכול אשר בתיהם, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה וכן אזור תעשייה מרחבי שמבניו, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 ק"מ מהגדר האמורה.

חלק ב': תחומי אזור פיתוח ב'

תחומי אזור פיתוח ב' יהיו כמפורט להלן:

(1) תחומי הרשויות המקומיות במחוזות ירושלים, הדרום והצפון ובנפת חיפה שמתקיימים בהם שני אלה:

(א) רמה חברתית כלכלית נמוכה לפי אשכול 4;

(ב) שיעור אבטלה שנתי ממוצע של 8% ומעלה; תנאי זה לא יחול על רשות מקומית שהיא מועצה אזורית.

חלק ג': הוראות מעבר ותוקף

1. מי שנכלל באזור עדיפות לאומית א' או ב', לפי העניין, כמשמעותם בצו לעידוד השקעות הון (קביעת אזורים לענין התוספת לחוק), התשנ"ח-1998 (בסעיף קטן זה - הצו הקודם), והורע מעמדו לפי הוראות תוספת זו, יחולו עליו הוראות הצו הקודם בנוסח שהיה בתוקף מיום ל"ח בניסן התשס"ב (31 במרס 2002) לעניין אחד משני אלה:

(1) תכנית השקעה בהרחבת מפעל קיים באזור כאמור;

(2) ההשקעה המזערית המזכה לשם הרחבתו של מפעל מוטב אשר נעשתה, כולה או חלקה, עד יום כ"ד בטבת התשל"א (31 בדצמבר 2010), בתנאי שהמפעל בחר בשנת בחירה שאינה מאוחרת לשנת המס 2012.

2. הוראות תוספת זו יחולו במשך שנתיים מיום כ"ה בטבת התשל"א (1 בינואר 2011).

* * * * *

הוראת מעבר לתיקון מס' 49

[מתוך חוק להגברת הצמיחה והתעסוקה ולהשגת יעדי התקציב לשנת הכספים 1998 (תיקון חקיקה), התשנ"ח-1998; חוק להגברת הצמיחה והתעסוקה ולהשגת יעדי התקציב לשנת הכספים 1998 (תיקון חקיקה) (תיקון מס' 2), התשנ"ט-1999]

הוראות מיוחדות לשנים 1998 ו-1999

34.

(א)

(1) מפעל תעשייתי מאושר באזור פיתוח א' שתכנית ההשקעה שתאושר לו בשנת 1998 אינה עולה על 140 מיליון שקלים חדשים, יהיה זכאי, על אף האמור בתוספת לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - חוק לעידוד השקעות הון), למענק השקעה בשיעור של 24%.
(2) מפעל תעשייתי מאושר באזור פיתוח א' שתכנית ההשקעה שתאושר לו בשנת 1999 אינה עולה על 140 מיליון שקלים חדשים, יהיה זכאי, על אף האמור בתוספת לחוק לעידוד השקעות הון, למענק השקעה בשיעור של 24%.

(3) בניין תעשייתי באזור פיתוח א', שתכנית ההשקעה שאושרה לו בשנת 1998 או שתאושר לו בשנת 1999, אינה עולה על 140 מיליון שקלים חדשים, יהיה זכאי, על אף האמור בתוספת לחוק לעידוד השקעות הון, למענק השקעה בשיעור של 24%.

(ב) הגיש תאגיד, המנוי בסעיף 4ב לחוק לעידוד השקעות הון, לאישור המינהלה תכנית השקעה, לרבות בקשות לתוספות על תכנית השקעה שאושרו, שלפחות אחת מהן זכאית למענק ההשקעה כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה התאגיד זכאי למענק השקעה לפי אותו סעיף קטן, אם סכומן המצטבר של תכניות ההשקעה והתוספות שאושרו לו, באותה שנה, עולה על 140 מיליון שקלים חדשים.
(ג)

(1) מפעל תיירותי מאושר באזור פיתוח א', למעט מפעל תיירותי אחר, שתכנית ההשקעה תאושר לו בשנת 1998, יהיה זכאי, על אף האמור בתוספת לחוק לעידוד השקעות הון, למענק השקעה בשיעור של 24%.

(2) מפעל תיירותי מאושר באזור פיתוח א', למעט מפעל תיירותי אחר, שתכנית ההשקעה תאושר לו בשנת 1999, יהיה זכאי, על אף האמור בתוספת לחוק לעידוד השקעות הון, למענק השקעה בשיעור של 24%.

* * * * *

הוראת תחילה ותחולה לתיקון מס' 66

סעיף 60 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009

60. תחילתו של חוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 59 לחוק זה, למעט סעיף 18(א)(2) לחוק האמור כנוסחו בסעיף 59(16) לחוק זה, סעיף 51 לחוק האמור כנוסחו בסעיף 59(24)(א)(2), (ב), (ה), (ו), (ז)(2) ו-(ח) לחוק זה, וסעיף 74(א) לחוק האמור כנוסחו בסעיף 59(26) לחוק זה, ביום ט"ו בטבת התש"ע (1 בינואר 2010) (בסעיף זה - יום התחילה), והוא יחול לגבי בקשות לאישור שהוגשו לפי הוראות החוק כאמור ביום התחילה ואילך; ואולם רשאים מנהל מרכז ההשקעות ומנהל מינהלת השקעות בתיירות להחליט כי הטיפול בבקשה לאישור תכנית שהוגשה למרכז ההשקעות לפני יום התחילה לפי חוק לעידוד השקעות הון והנוגעת למפעל תיירותי, או הטיפול בתכנית שאושרה לפני יום התחילה לפי הוראות החוק האמור והנוגעת למפעל תיירותי, ייעשה לאחר יום התחילה בידי מינהלת השקעות בתיירות, וזאת אם סברו כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין; לענין זה, "מינהלת השקעות בתיירות", "מנהל מינהלת השקעות בתיירות", "מנהל מרכז ההשקעות" - כהגדרתם בחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 59(1) לחוק זה.

* * * * *

תחולה והוראות מעבר לתיקון מס' 68

סעיף 39 לחוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012, התשע"א-2010

39. (א) חוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 37 לחוק זה, יחול לגבי הכנסה מועדפת שהופקה או נצמחה בידי חברה מועדפת החל ביום תחילתו של חוק זה (בסעיף זה - יום התחילה).

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נכלל מפעל, שאינו מפעל שבחר במסלול הטבות חלופי, בתכנית שהמינהלה אישרה לפי חוק לעידוד השקעות הון כנוסחו לפני יום התחילה, וטרם חלפה תקופת הצינון מתחילת שנת ההפעלה של התכנית שבשלה התקבל מענק, יחולו עליו הוראות אלה:

(1) עד תום תקופת הצינון יחולו עליו הוראות חוק לעידוד השקעות הון כנוסחו לפני יום התחילה, ובלבד שעל ההכנסה מהמפעל המאושר בתקופת הצינון, יקראו את סעיף 47 לחוק האמור, כאילו בכל מקום, במקום "25%", במקום "בשיעור 25%" או במקום "בשיעור של 25%" בא "השיעור הקבוע בסעיף 126 לפקודה";

(2) בתום תקופת הצינון, רשאי המפעל לבחור כי ימשיך לחול עליו החוק לעידוד השקעות הון כנוסחו לפני יום התחילה, עד תום תקופת הטבות, כמשמעותה בסעיף 45 לחוק האמור;

לענין סעיף קטן זה -

"מפעל שבחר במסלול הטבות חלופי" - מפעל שחלו עליו הוראות סעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו לפני תחילתו של חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2005 (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005;

"תקופת הצינון" - לגבי מפעל שנכלל בתכנית שאושרה לפני יום כ"א באדר ב' התשס"ה (1 באפריל 2005) - שלוש שנים מיום תחילת שנת ההפעלה של התכנית, ולגבי מפעל בתכנית שאושרה לאחר המועד האמור - חמש שנים.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו לגבי מפעל כאמור באותו סעיף קטן שביקש, עד יום כ"ח בסיוון התשע"א (30 ביוני 2011), כי הוראות סימן ב1 או ב2 לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 37(32) לחוק זה, לפי העניין, יחולו לגבי הכנסתו שהופקה או נצמחה ביום התחילה ואילך; בקשה כאמור תימסר בטופס שקבע מנהל רשות המסים והיא תחול לגבי שנת המס 2011 ואילך, בלא זכות חזרה ממנה.

(ד) הוראות סעיף 51טו לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 37(32) לחוק זה (בסעיף זה - סעיף 51טו), יחולו -

(1) לגבי אישור מנהל רשות המסים כאמור בסעיף 51טו(א), שניתן למפעל החל ביום התחילה, לצורך תחולתן של הוראות סימן ב1 לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 37(32), לחוק זה לגביו;

(2) לגבי תכנית שהמינהלה אישרה החל ביום התחילה והמענק או ההלוואה לפיה ניתנו ביום האמור ואילך, כאמור בסעיף 51טו(ב), הכל לפי הוראות חוק לעידוד השקעות הון כנוסחו בסעיף 37 לחוק זה.

(ה) על הכנסתה של חברה מוטבת ממפעל תעשייתי שהוא מפעל מוטב, אשר ההשקעה המזערית המזכה לשם הקמתו או הרחבתו נעשתה, כולה או חלקה, עד יום כ"ד בטבת התשע"א (31 בדצמבר 2010), יחולו הוראות אלה:

(1) הוראות סעיפים 40 ו-51 עד 51ד לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו לפני יום התחילה, ובלבד שהחברה הודיעה על שנת מס שעד לשנת המס 2012 כשנת בחירה, לפי הוראות סעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון בתנאים האמורים בו; בסעיף קטן זה, "חברה מוטבת", "מפעל מוטב", "הרחבה", "השקעה מזערית מזכה" - כהגדרתן בסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו לפני יום התחילה;

(א) החברה רשאית לבקש כי הוראות סימן ב1 או ב2 לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו בסעיף 37(32) לחוק זה, לפי העניין, יחולו לגבי הכנסתה שהופקה או נצמחה החל ביום התחילה, ובלבד שבמסגרת הבקשה כאמור הודיעה כי היא מוותרת על תחולת הוראות סעיפים 40 ו-51 עד 51ד לחוק לעידוד השקעות הון, כנוסחו לפני יום התחילה, לגבי הכנסתה כאמור (בפסקה זו - הודעת ויתור);

(ב) הודעת ויתור תימסר, בטופס שקבע מנהל רשות המסים, לא יאוחר מהמועד הקבוע להגשת הדוח השנתי לפי הוראות סעיפים 131 ו-132 לפקודת מס הכנסה, והיא תחול לגבי שנת המס שלאחר שנת המס שלגביה הוגש הדוח ואילך, בלא זכות חזרה ממנה;

(ג) על אף האמור בסעיפים 47 ו-51ב לחוק לעידוד השקעות הון כנוסחו לפני יום התחילה, קיבל חבר בני אדם דיבידנד ששולם מתוך הכנסה חייבת לאחר שנוכה ממנה מס החברות החל עליה בשיעורים הקבועים בסעיפים 47 ו-51א לחוק לעידוד השקעות הון, מחברה בעלת מפעל מאושר או מפעל מוטב שמסרה הודעת ויתור עד יום י"ג בתמוז התשע"ה (30 ביוני 2015), לא יחולו לגבי חבר בני אדם תושב ישראל המקבל דיבידנד כאמור (בפסקה זו - חבר בני האדם המקבל), הוראות סעיפים 47(ב) ו-51ב(ג) (1) ו-(ד) לחוק לעידוד השקעות הון כנוסחו לפני יום התחילה, לפי העניין, ויחולו, בחישוב הכנסתו החייבת של חבר בני האדם המקבל, לגבי דיבידנד כאמור, הוראות סעיף 126(ב) לפקודת מס הכנסה.

(ו) הוראות סעיף קטן (ה) יחולו גם על חברה בעלת מפעל שבחר במסלול הטבות חלופי, כהגדרתו בסעיף קטן (ב), בשינויים המחוייבים.

* * * * *

פנחס ספיר
שר המסחר והתעשייה

לוי אשכול
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

צור קשר

למידע נוסף על הרפורמה בחוק לעידוד השקעות הון ניתן ליצור קשר עם אנשינו:

התאחדות התעשיינים

רובי גינל

סמנכ"ל וראש אגף כלכלה ורגולציה
03-5198805/6
rubyg@industry.org.il

אורן הרמבם

מנהל המחלקה לכלכלת עסקים
03-5198807/9
oren@industry.org.il

Deloitte בריטמן אלמגור זהר

רו"ח נדב גיל

דירקטור, מנהל מחלקת תמריצים
03-6085378
ngil@deloitte.co.il

רו"ח דני גבאי

דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית בחטיבת המס
03-6085532
dgabbay@deloitte.co.il

www.deloitte.co.il

Deloitte Brightman Almagor Zohar is one of Israel's leading professional services firms, providing a wide range of world-class audit, tax, consulting, financial advisory and trust services. Through 70 partners and directors and over 1000 employees the firm serves domestic and international clients, public institutions and promising fast-growth companies whose shares are traded on the Israeli, US and European capital markets. The firm is a fully integrated member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 170,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

Deloitte's professionals are unified by a collaborative culture that fosters integrity, outstanding value to markets and clients, commitment to each other, and strength from diversity. They enjoy an environment of continuous learning, challenging experiences, and enriching career opportunities. Deloitte's professionals are dedicated to strengthening corporate responsibility, building public trust, and making a positive impact in their communities.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.